اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

یکشنبه
• ۲۸ آذر ۱۴۰۰
• ۱۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۳
• ۱۹ دسامبر ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۹۵۸ • پیاپی ۳۲۷۶ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

افتتاح اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور

همزمان با هفته پژوهش، اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور با همکاری سازمان مدیریت صنعتی و دانشگاه امام صادق علیه‌السلام، با حضور مسئولان در سازمان مدیریت صنعتی افتتاح شد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) در این مراسم با قدردانی از راه‌اندازی این اندیشکده، وجود چنین مراکز علمی را راهگشای مسیر توسعه صنعتی کشور عنوان کرد و گفت: این اندیشکده می‌تواند در تدوین نقشه راه متناسب با نیازها و ابرچالش‌های صنعت و فناوری یاری‌رسان سازمان‌های توسعه‌ای کشور باشد. ۱۳

تاثیر تعیین سقف ۳۲۰۰ تومانی برای گاز پتروشیمی و فولادی‌ها در بودجه ۱۴۰۱ بررسی شد

تامین بودجه از جیب صنایع بزرگ

بخشی از لایحه پیشنهادی دولت برای بودجه به تعیین نرخ سوخت صنایع اختصاص دارد. براساس لایحه بودجه ۱۴۰۱، نرخ سوخت صنایع فولاد و پتروشیمی معادل ۱۰۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین شده که با موجی از سوءبرداشت‌ها و انتقادات فعالان صنعتی و بازار سرمایه روبه‌رو است. فعالان اقتصادی معتقدند باتوجه به ارزش قابل توجه سهام واحدهای یاد شده در بازار سرمایه، رشد بالای نرخ سوخت، نگران کننده است.

سیدحمید پورمحمدی، معاون سازمان برنامه و بودجه و رئیس شورای راهبری و تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۱، در شفاف‌سازی این پیشنهاد تاکید دارد نرخ سوخت صنایع در بودجه ۱۴۰۱ برای صنایع سیمانی، فلزی، ریخته‌گری، فولادی‌های کوچک و نیز سایر صنایع کوچک همچنان معادل ۱۰ درصد نرخ خوراک خواهد بود و نرخ سوخت صنایع و مجتمع‌های بزرگ فولادی، پالایشی و پتروشیمی‌ها با تعیین سقف حداکثر ۳۲۰۰ تومان محاسبه می‌شود. بسیاری معتقدند این اعداد و ارقام حاکی از تامین بودجه از جیب صنایع بزرگ است. ۱۱

واکنش کارشناسان به افزایش عوارض خروج از کشور

سفر را از مردم دریغ نکنید! ۸

سرمقاله

مالیات و بودجه ۱۴۰۱ ۲

یادداشت‌های امروز

پیامدهای اقتصادی شوک‌های ارزی ۴

راهکارهایی که به سبزپوشی بازار نمی‌رسند ۱۱

تصمیمات دولتی سد راه تجارت سنگ‌آهن ۱۲

گفت‌وگو

بودجه انقباضی است اما تورم کنترل نمی‌شود ۱۴

بودجه ۱۴۰۱

تدوین بودجه مبتنی بر آمایش سرزمین ۱۵

نبود نگاه تخصصی در قانون‌گذاری‌های معدنی ۱۲

ماده ۳۴ را در لایحه بودجه لحاظ کنید ۷

جناب آقای امین ابراهیمی
مدیرعامل محترم شرکت فولاد خوزستان

انتخاب شایسته حضرتعالی را به عنوان مرد سال فولاد ایران تبریک عرض می‌نمایم.
امید است با تجارب و دانش جنابعالی، در سایه تاییدات الهی، منشا خیر و برکت برای مجموعه فولاد خوزستان و اهداف عالیه ایران اسلامی عزیزمان باشید.

جواد خدابخشی
مدیرعامل و نایب‌رئیس هیات‌مدیره شرکت نورد و لوله اهواز

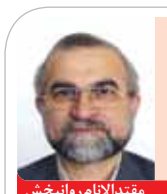

ما را در دنیای مجازی دنبال کنید

سر مقاله

مالیات و بودجه ۱۴۰۱

مقتدالانام روانبخش
عضو هیات علمی دانشگاه

کارآیی سیاست‌های مالی در گرو تناسب و ترکیب ابزارهای مالی یعنی درآمدها و مخارج دولتی و نیز انعطاف‌پذیری و تاثیرگذاری آنها بر اهداف اقتصادی است. در اقتصاد ایران، عواملی مانند وابستگی بودجه دولت به درآمدهای نفتی و انعطاف ناپذیری مخارج دولت، باعث ناکارآمدی سیاست‌های مالی شده که این موضوع به‌نوبه خود نقش درآمدهای مالیاتی را کاهش داده و کسری بودجه دولتی و نوسانات آن را پررنگ کرده است. از طرفی فشارهای اقتصادی و کاهش تولید و عدم بهره‌برداری مطلوب از ظرفیت‌های موجود از سرمایه‌گذاری‌های انجام شده، همچنین تکانه‌های حاصل از تولید و سیاست‌های مالیاتی در کوتاه‌مدت، بیشترین سهم را در نوسانات درآمدهای مالیاتی داشته و دارد. در نظام‌های اقتصادی توسعه‌یافته، مالیات‌ها نه‌تنها ابزار تامین‌کننده مصارف بودجه دولت محسوب می‌شوند، بلکه در اجرای سیاست‌ها و راهبردهای اقتصادی تعیین‌شده نیز نقش بارزی ایفا می‌کنند. بودجه عمومی کشور (دستگاه‌های حاکمیتی) در سال ۱۴۰۱ که شامل منابع (درآمدهای نفتی، مالیات و...) و مصارف (هزینه‌های جاری، بودجه عمرانی و...) است، حدود ۱۳۷۲ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. این رقم در مقایسه با قانون بودجه ۱۴۰۰ حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان بیشتر است. سال گذشته بودجه عمومی دولت ۱۲۷۷ هزار میلیارد تومان بسته شده بود که با چالش‌های اساسی مواجه شد. بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها، بیمه‌ها و نهادهای اعتباری در سال جاری، ۱۵۷۰ هزار میلیارد تومان بود، اما در بودجه سال آینده، ۲۱۱۲ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. براساس گزارش دیوان محاسبات در سال ۱۴۰۰، تعداد شرکت‌های دولتی ۳۹۰ شرکت بوده که در سال ۱۴۰۱ به ۳۷۷ شرکت می‌رسد. در سال جاری ۱۵۶ شرکت سودده، ۱۷۲ شرکت سربه‌سر و ۶۲ شرکت زیان‌ده وجود داشته و در لایحه بودجه سال آینده ۱۵۴ شرکت سودده، ۱۹۹ شرکت سربه‌سر و ۲۴ شرکت زیانده معرفی شده‌اند. یکی از موضوعات مهم در این بودجه عمومی برآورد دولت از میزان کسب درآمدهای مالیاتی است. اعداد و ارقام لایحه بودجه ۱۴۰۱ نشان می‌دهد میزان درآمدهای مالیاتی حدود ۵۲۷ هزار میلیارد تومان برآورد شده که این میزان درآمد، بیانگر رشد قابل توجه نسبت به قانون بودجه امسال است. درآمدهای مالیاتی قانون بودجه ۱۴۰۰ حدود ۳۲۵ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. بنابراین، میزان درآمدهای مالیاتی دولت سیزدهم در سال آینده نسبت به امسال حدود ۲۰۲ هزار میلیارد تومان افزایش خواهد داشت که بیانگر رشد نزدیک ۶۲ درصدی است. در کشورهای در حال توسعه که حیطه فعالیت دولت به‌علت ضعف عملکرد بخش خصوصی گسترده است، بودجه دولت، نقش تعیین‌کننده‌ای در سیاست‌گذاری اقتصادی بر عهده دارد. در حال حاضر براساس قوانین و مقررات مالیاتی کشور و برآوردهای سازمان امور مالیاتی، حدود ۵۰۰ هزار میلیارد ریال معافیت‌های مالیاتی در کشور وجود دارد که ساماندهی برخی از آنها می‌تواند به افزایش درآمد مالیاتی و کاهش نرخ برخی مالیات‌های موجود از جمله نرخ مالیات بر سود شرکت‌ها بینجامد. گفتنی است سهم مالیات بر سود شرکت‌ها در ایران از کل درآمدهای مالیاتی در مقایسه با دیگر کشورها بسیار بیشتر است که این مسئله باعث آسیب به فضای کسب‌وکار می‌شود. باتوجه به شرایط کرونا و استمرار مضیقه‌های ارزی باید دولت با دقت و احتیاط کامل نسبت به اخذ مالیات اقدام کند. به‌نظر می‌رسد نکات قابل بررسی برای تحقق مالیات‌ها عبارتند از:

۱- توانمندسازی و الکترونیکی کردن نظام بروکراسی اداری اعم از بخش خصوصی و دولتی و استقرار سامانه‌های مورد نیاز در سطح اصناف، شرکت‌ها، سازمان‌ها و...

۲- صرفه‌جویی و انضباط اداری در دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های دولتی، اجرای پروژه‌های عمرانی و مراقبت در زمینه کسری بودجه و استقراض از بانک مرکزی

۳- تقویت سیستم‌های نظارتی و عملکردی دستگاه‌های اجرایی

۴- فعال کردن بخش‌های مختلف اقتصاد کشور به‌ویژه تولید مولد در راستای کاهش بیکاری و بهره‌برداری از ظرفیت‌های موجود

۵- گسترش مبادلات بازرگانی و اقتصادی با کشورهای همسایه برای کمک به رونق اقتصادی

۶- فرهنگ‌سازی مالیاتی در کشور

۷- کنترل و مهار تورم افسارگسیخته و حفظ ارزش پول

۸- دقت در این موضوع مهم که افزایش نرخ مالیات ممکن است منجر به کاهش تولید شود. در واقع از سطحی به بعد اگر نرخ مالیات بر درآمد افزایش یابد، درآمد مالیاتی کاهش می‌یابد. چرا؟ زیرا با افزایش بیش از حد نرخ مالیات، انگیزه برای کار و فعالیت کاهش می‌یابد و تولید کم می‌شود؛ از همین رو درآمد مالیاتی دولت نیز کاهش پیدا می‌کند. بنابراین برای افزون ساختن درآمد مالیاتی باید نرخ مالیات بر درآمد را کاهش داد تا با دادن انگیزه بیشتر، تولید افزون شود و درآمد مالیاتی دولت نیز بالا برود.

۹- بهره‌گیری از تجربیات موفق دنیا در زمینه تعیین نرخ مالیاتی باتوجه به پایه‌های مالیاتی و شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور

۱۰- افزایش قدرت بانک مرکزی در تنظیم سیاست‌های پولی و مالی از طریق اصلاح قوانین و مقررات مربوط

۱۱- هماهنگی بین سیاست‌های پولی و مالی کشور

۱۲- تقویت و حمایت عملی و مستمر در تولید کشور و کاهش میزان نقدینگی سرگردان

۱۳- دقت و خودداری از خصوصی‌سازی «خصوصی‌سازی» در کشور

۱۴- خودداری از اجرای طرح‌های جدید و تاکید بر اتمام طرح‌های نیمه‌تمام برای راه‌اندازی و ایجاد اشتغال مولد و کاهش هزینه‌های راه‌اندازی باتوجه به نرخ فزاینده تورم و...

۱۵- بررسی و کنترل بودجه شرکت‌های دولتی و نهادها در مجلس شورای اسلامی و تعیین تکلیف شرکت‌های زیانده

۱۶- اصلاح و تجدیدنظر در فهرست شرکت‌های دولتی و جدا کردن فهرست برخی سازمان‌ها و نهادها که ماهیتا سودده نیستند، مانند صداوسیما، بانک‌ها و...

نظارت جدی بر تردد از مرزها

رئیس‌جمهوری با قدردانی از همراهی مردم و تلاش کادر بهداشت و درمان در کاهش آسیب‌های کرونا، بر ضرورت حفظ و تقویت این روند با تاکید مضاعف بر رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی و تداوم کنترل‌های دقیق و هوشمند به‌ویژه در مرزهای کشور تاکید کرد. به گزارش ایسنا، ابراهیم رئیسی در جلسه ستاد ملی مقابله با کرونا اقدامات انجام شده در ماه‌های اخیر برای صیانت از جان مردم و افزایش ایمنی در مقابل ویروس کرونا را بسیار ارزشمند ارزیابی و با قدردانی از همه دست‌اندرکاران، اظهار کرد: بازگشایی هوشمند، تحرک و نشاط را به جامعه برگرداند، اما برای صیانت از جان مردم لازم است همچنان رعایت دستورالعمل‌های بهداشتی توسط مردم و دستگاه‌های متولی مورد تاکید جدی باشد. رئیسی با تاکید بر ضرورت توجه مضاعف به کنترل تردد از مرزهای کشور، گفت: صیانت از جان و سلامتی مردم ایجاب می‌کند که تردد افراد از مرزها به‌ویژه از کشورهایی که احتمال سرایت از آنها بیشتر است، با دقت و جدیت کنترل شود؛ البته محدودیت‌هایی که در این زمینه اعمال می‌شود باید به‌گونه‌ای باشد که برای تردد ضروری مردم مشکلی ایجاد نکند. رئیسی با تشکر از همراهی و اعتماد مردم در رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی اظهار کرد: امروز مردم به‌خوبی اطلاع دارند که با رعایت اصول بهداشتی می‌توان از آسیب‌های بعدی شیوع بیماری کرونا جلوگیری کرد و در این راستا دولت کاملا به ارزش همراهی و همدلی مردم واقف است و به تلاش‌های خود برای صیانت از جان مردم همچنان با قوت ادامه خواهد داد.

استقرار ساختار سازمانی جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت

وزیر صنعت، معدن و تجارت در نشست شورای معاونان این وزارتخانه با اعلام استقرار ساختار سازمانی جدید این وزارتخانه، بازطراحی معماری سازمانی وزارت صنعت، معدن و تجارت را حرکت به‌سوی تحول در نظام حکمرانی بخش صنعت، معدن و تجارت دانست.

به‌گزارش شاتا، سیدرضا فاطمی‌امین با بیان این مطلب، افزود: با تدوین راهبردها و اولویت‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت، گام بعدی تغییر ساختار بود که محقق شد. ساختار در واقع تقسیم کار برای رسیدن به اهداف و اولویت‌ها در قالب راهبردها است. همچنین پس از ۱۰ سال با بازطراحی معماری سازمانی و استقرار ساختار سازمانی جدید در واقع ادغام واقعی در این مجموعه محقق شده است.

وزیر صنعت، معدن و تجارت این اصلاح ساختار را بازآفرینی کامل در ساختار وزارت صنعت، معدن و تجارت دانست و اضافه کرد: از ۹۰ پروژه تحولی مربوط به این وزارتخانه ۱۰ پروژه مرتبط با مباحث سازمانی و سبد پروژه‌های سازمانی است که یکی از آنها تغییر ساختار است.

▣ رونمایی از سبد پروژه‌های دهگانه بازآفرینی

فاطمی‌امین به معرفی ۱۰ سبد پروژه‌های بازآفرینی وزارت صنعت، معدن و تجارت پرداخت و بیان کرد: این سبد شامل ۱۰ پروژه راهبردی باعناوین بازطراحی ساختار سازمانی، طراحی و استقرار نظام مدیریت خدمات، استقرار نظام یکپارچه ارتباطات و پاسخگویی، طراحی و استقرار سامانه پنجره واحد خدمات، راه‌اندازی سامانه هوشمندی کسب‌وکار و پایش، طراحی نظام جامع مدیریت سرمایه انسانی، طراحی و استقرار سامانه جامع یکپارچه مالی و املاک، بازطراحی هویت بصری، یکپارچه‌سازی داده‌های کسب‌وکار و مدیریت استعدادها است. تمرکز و نقطه کانونی واحدهای استانی نیز مبتنی بر جغرافیا، مردم و کسب‌وکار بوده و مسائل عام و کلی توسط ستاد وزارتخانه تنظیم می‌شود. وی همچنین پنجره واحد خدمات را از دیگر پروژه‌ها دانست که تا پایان سال راه‌اندازی می‌شود و در این باره گفت: این پنجره واحد هر مراجعه‌کننده را به یک پنجره الکترونیکی مرتبط می‌سازد.

▣ حرکت به سمت موضوعات راهبردی و کلان

وی همچنین اضافه کرد: ۳۰ تا ۹۰ پروژه تحولی وزارت صنعت، معدن و تجارت تا پایان سال کامل می‌شود و سال آینده فضای متفاوتی را در نحوه مدیریت وزارت صنعت، معدن و تجارت داریم که این وزارتخانه از روزمرگی‌ها بیرون می‌آید و به سمت موضوعات راهبردی و کلان می‌رود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین ادامه داد: در انتخاب مدیران و معاونان تجربه برای من بسیار مهم است تا مدیران علاوه بر وظیفه سازمانی رویکرد درستی نسبت به مخاطب داشته باشند. در این نشست مدیران جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت براساس ساختار سازمانی جدید این وزارتخانه معرفی شدند.

انتصابات جدید در صنعت، معدن و تجارت

سید رضا فاطمی‌امین در حکمی محمد مهدی برادران را به سمت معاون صنایع عمومی این وزارتخانه منصوب کرد. پیش از این مهدی صادقی نیارکی معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت را عهده‌دار بوده است. علیرضا شاه‌میرزایی به‌عنوان معاون تجارت و خدمات وزات صنعت، معدن و تجارت و امیررضا رجبی به‌عنوان معاون صنایع و ماشین‌آلات و تجهیزات وزارتخانه معرفی شدند. محمدجواد حاجی‌حسینی، معاونت امور حقوقی و مجلس و فرشاد مقیمی معاونت صنایع و حمل‌ونقل وزارت صنعت، معدن و تجارت را عهده‌دار شدند.

اقتصاد به گل نشسته، نتیجه دولتی‌سازی است

رئیس مجلس شورای اسلامی با انتقاد از ساختار اداری و مدیریت دولتی و روزمرگی در کشور گفت: اگر امروز اقتصاد ما به گل نشسته و دچار بحران شده، علت آن این است که پیش از تحریم، دچار مشکل دولتی‌سازی شده‌ایم.

به گزارش ایرنا، محمدباقر قالیباف در مراسم گرامیداشت هفته پژوهش و تقدیر از پژوهشگران برتر مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی گفت: مرکز پژوهش‌ها یکی از مهم‌ترین مراکز تصمیم‌سازی در نظام جمهوری اسلامی است که به‌عنوان کارفرمای پیشرو، نه یک کارگزار پیرو می‌تواند در حکمرانی تاثیرگذار باشد. رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه پژوهش در توسعه علمی، تولید علم، مرجعیت علمی و همچنین سایر حوزه‌ها می‌تواند نقش‌آفرین باشد، تاکید کرد: نقش این مرکز برای حل مسائل کشور ضروری است و باید پژوهش‌ها را در حل مسئله به کار گیریم، چراکه اگر به بودجه‌های سنواتی از دهه ۵۰ تا امروز نگاه کنیم درمی‌یابیم که این برنامه‌ها شباهت زیادی به یکدیگر دارند و همیشه به طی یک مسیر عادت کرده‌ایم. قالیباف با بیان اینکه کشور در اجرا و تصمیم‌گیری دچار مسئله است و در هیچ کدام از اینها به یک نقطه موفق نرسیده، بیان کرد: امروز این سوال مطرح است که آیا باید این مسیر را ادامه داد و نباید مسیر را تغییر داد؟ مشخص است که ما در حوزه حل مسئله و تشخیص مسئله دچار چالش‌هایی هستیم و تصور می‌کنم مرکز پژوهش‌ها باید به این موضوع ورود کند. رئیس قوه مقننه با تاکید بر اینکه در شرایط بدون تحریم، اقتصاد نفتی هیچ مشکلی از مسائل امروز کشور را حل نمی‌کند، عنوان کرد: درآمدهای نفتی پاسخگوی نیازهای ما نیست و معلوم است که مسیر بودجه مبتنی بر نفت مسیر درستی برای ما نیست و مسیر صحیح مسیر مبتنی بر علم، فناوری و دانش‌بنیان است. رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به ۴ رویکرد تحولی شفاف‌سازی، مردمی‌سازی، هوشمندسازی و کارآمدسازی در مجلس، اظهار کرد: معتقدم ما در حکمرانی که هیات رئیسه مجلس در تشکیلات جدید مرکز پژوهش‌ها با توجه به اهمیت موضوع حکمرانی، معاونت حکمرانی و مدیریت را اضافه کرد، یک چالش بزرگ داریم و آن هم جدا کردن حکمرانی از مردمی‌سازی است و حکمرانان ما و مردم در همه موضوعات یعنی اقتصاد، فرهنگ، اجتماع و مسائل سیاسی از هم فاصله گرفته‌اند و اگر در مسائل سیاسی نیز با مردم هستیم تنها در بزنگاه‌های انتخابات با آنها هستیم و پس از آن مردم دوباره حذف می‌شوند. رئیس قوه مقننه ادامه داد: یک بخش مهم حکمرانی که اتصال بین حکمران و مردم است، مورد غفلت قرار گرفته، در حالی که در فلسفه نظام اسلامی این موضوع مورد تاکید قرار گرفته و از اوجب واجبات است.

رایزنی‌ها در دور هشتم مذاکرات ادامه می‌یابد

هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپا در مذاکرات لغو تحریم‌ها روز شنبه خبر داد که در دور اخیر مذاکرات وین با گنجاندن ایده‌های جدید ایران در متن اصلی، مبنای نهایی توافق آماده شد و هیات‌های مذاکره‌کننده در دور هشتم به رایزنی‌های خود ادامه خواهند داد. انریکه مورا در توئیت‌هایی در پاسخ به سؤال‌های مطرح‌شده برخی خبرنگاران بین‌المللی در زمینه نحوه شمارش دورهای مذاکرات وین نوشت: منطق و مقصود خاص دور ۷ مذاکرات مشتمل بر ۳ مرحله بود: دخیل ساختن هیات جدید جمهوری اسلامی در مذاکرات جاری که روش کار نسبتا پخته‌ای دارد، رایزنی در زمینه ایده‌های جدید دولت جدید (ایران) و بررسی تمایل دیگر هیات‌ها برای گنجاندن این ایده‌ها در متن اصلی که مبنای پذیرفته‌شده برای نتیجه نهایی گفت‌وگوهای وین است.

عکس روز

بدرقه پاییز با برف زمستانی

عکس: فارس

ویژه تر از خبر

وزیر ارتباطات:

اینترنت بدون فیلتر ندارم

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات گفت: از زمانی که وزیر شده‌ام، از تلگرام و شبکه‌های فیلترشده خارجی استفاده نکرده‌ام و اینترنت گوشی‌ام، اینترنت معمولی است. به گزارش ایسنا، عیسی زارع‌پور در نخستین نشست خبری خود در وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، گفت: در ایران، پلتفرم‌های خارجی که قواعد جمهوری اسلامی را بپذیرند، اجازه فعالیت دارند. بنده هم تنها از شبکه‌های اجتماعی و سایت‌های خارجی فیلترنشده استفاده می‌کنم. اینترنت بدون فیلتر ندارم و از اینترنت معمولی در گوشی همراهم استفاده می‌کنم.

وی ادامه داد: موضع فیلترینگ صفر و یک نیست اما تمامی کشورها برای سالم‌سازی فضای مجازی، اعمال محدودیت را پذیرفته‌اند. اعتقادم این است که فضای مجازی بخشی از زندگی مردم شده و باید قاعده‌مند باشد. زارع‌پور درباره برنامه‌های دولت سیزدهم برای مذاکره با پلتفرم‌های خارجی و حضور قاعده‌مند آنها در کشور در جهت تحقق حاکمیت سایبری گفت: موضوع حکمرانی فضای مجازی و ضابطه‌مند نبودن پلتفرم‌های اجتماعی، یک مشکل جهانی است، به همین دلیل کارگروهی در سازمان ملل متحد تشکیل شده که با حضور کشورهای مختلف در حال تهیه پیش‌نویسی برای قاعده‌پذیر کردن پلتفرم‌های اجتماعی در دنیا هستند. وی افزود: یکی از اعضای فعال در این کارگروه، ایران است که این موضوع را پیگیری می‌کند. زارع‌پور درباره موضع وزارت ارتباطات برای رفع فیلتر پلتفرم‌هایی مانند توئیتر و یوتیوب گفت: این یک تصمیم‌گیری جمعی است و وزارت ارتباطات تنها یک رأی دارد و هر زمان که از ما بخواهند، نظر خودمان را در قالب این رأی اعلام می‌کنیم.

روی خط سیاست

دور بعدی مذاکرات از ۶ دی آغاز می‌شود

دور هفتم مذاکرات ایران و ۴+۱ در وین به‌منظور احیای برجام و رفع تحریم‌های ظالمانه امریکا علیه ایران روز جمعه پس از چندین روز رایزنی بی‌وقفه و دشوار به پایان رسید.

علی باقری، مذاکره‌کننده ارشد کشورمان در وین پس از پایان دور هفتم رایزنی‌ها تاکید کرد: ایران در این مرحله خواستار توقف مذاکرات نبوده و سرعت دستیابی به توافق بستگی به طرف مقابل دارد.

در همین حال ۳ کشور اروپایی روز جمعه در بیانیه مشترکی اعلام کردند وقفه در مذاکرات وین خواست ایران بوده، اما ایران از ابتدا بر ضرورت استمرار مذاکرات برای دستیابی به پیش‌نویس مورد توافق تاکید داشت. براساس اخبار منتشرشده، قرار است گفت‌وگوها پس از چند روز وقفه پیگیری شود.

این دور از مذاکرات که با هدف رفع تحریم‌های ظالمانه امریکا جریان داشت، از هفته‌های پیش آغاز شد و هیات‌ها بلافاصله کار روی متون و تلاش برای کاهش اختلافات را آغاز کردند. گفت‌وگوها روی متون صرفا به کارگروه‌ها محدود نبود و طرفین در قالب‌ها و سطوح مختلف سرگرم کار در دو حوزه رفع تحریم و هسته‌ای بودند. شنیده‌ها حاکی است که دور تازه گفت‌وگوها قرار است از ۲۷ دسامبر (۶ دی) از سر گرفته شود.

توقف مذاکرات خواست ما نبود

مذاکره‌کننده ارشد کشورمان اعلام کرد: ایران در این مرحله خواستار توقف مذاکرات نبوده، بلکه ما از ابتدا توافق کردیم که لازم است پس از رسیدن به پیش‌نویس توافق، استراحت داشته باشیم. به گزارش ایسنا، علی باقری گفت: ۳ کشور اروپایی روز جمعه در بیانیه مشترکی اعلام کردند وقفه در مذاکرات وین خواست ایران بوده است. معاون وزیر امور خارجه افزود: ایران از ابتدا بر ضرورت استمرار مذاکرات برای دستیابی به پیش‌نویس مورد توافق تاکید داشت.

بر اساس گزارش خبرگزاری صداوسیما، مذاکره‌کننده ارشد کشورمان اعلام کرد: اگر طرف مقابل دیدگاه‌ها و مواضع منطقی جمهوری اسلامی ایران را بپذیرد، گفت‌وگوهای دور جدید می‌تواند آخرین دور مذاکرات باشد و در کوتاه‌ترین زمان به توافق برسیم. بدون شک سرعت دستیابی به توافق بستگی به طرف مقابل دارد.

راه برای ویرایش سندهای موجود باز است

دیپلمات ارشد روسیه در وین با بیان اینکه دور بعدی مذاکرات برجامی به‌زودی آغاز می‌شود، گفت: نتیجه کلیدی دور هفتم مذاکرات این بود که راه برای ویرایش سندهای موجود در میز مذاکره باز شده است.

به گزارش ایسنا، میخائیل اولیانوف، نماینده دائم روسیه نزد سازمان‌های بین‌المللی در وین در گفت‌وگو با خبرگزاری تاس درباره نتایج دور هفتم مذاکرات وین اظهار کرد: شرکت‌کنندگان در این گفت‌وگوها راه را برای ویرایش اسناد موجود باز کرده‌اند. اکنون مسیر برای ویرایش سندهایی که روی میز مذاکره وجود دارد، مشخص است. اولیانوف تاکید کرد این، اصلی‌ترین نتیجه این دور از مذاکرات است.

نماینده روسیه در مذاکرات وین همچنین گفت: سایر شرکت‌کنندگان در این مذاکرات رویکرد محترمانه‌ای نسبت به عناصر جدید در موضع ایران از خود نشان دادند. این، بسیار مهم بود و ما به آن دست یافتیم.

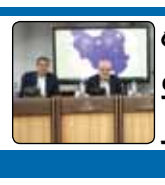
سایر طرف‌های مذاکره‌کننده در وین، از جمله اروپایی‌ها پس از یک کشمکش طولانی، بسیاری از اصلاحات در زمینه موضوعات هسته‌ای را که طرف ایرانی پیشنهاد داده بود، پذیرفته‌اند.

میخائیل اولیانوف درباره زمان برگزاری دور بعدی مذاکرات نیز بیان کرد: دور هشتم گفت‌وگوهای وین اواخر دسامبر یا اوایل ژانویه ۲۰۲۲ برگزار خواهد شد. هیات روسی آماده است تا بی‌وقفه به کار خود ادامه دهد.

گسترش صنعت
صمت
یکشنبه
۲۸ آذر ۱۴۰۰
۱۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۲
۱۹ دسامبر ۲۰۲۱
شماره ۱۹۵۸
پیاپی ۳۲۷۶
www.sanatnewspaper.com

صنعت خودرو با هزار راه رفته اما...

افتتاح اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور

بودجه انقباضی است اما تورم کنترل نمی‌شود

تحلیل روز

خام‌فروشی چگونه به پایان می‌رسد؟

عکس: صمت

امیرعباس آذرموند: نتایج یک گزارش نشان می‌دهد با پیشرفت فناوری در حوزه حمل‌ونقل انتظار می‌رود در آینده سوخت‌های جایگزین جدید بخشی از سبد مصرف بنزین و گازوئیل را تصاحب کنند و رشد تقاضای سوخت‌های فسیلی چون بنزین و گازوئیل در ۲۵ سال آینده تقریبا صفر خواهد بود و بخشی از انرژی در حوزه حمل‌ونقل از طریق سوخت‌های جایگزین جدید و برق تامین خواهد شد. از این رو، سرمایه‌گذاری برای احداث پالایشگاه‌های جدید برای تامین سوخت در دنیا کاهش می‌یابد و ساخت پالایشگاه‌ها با هدف تولید مواد شیمیایی پیکربندی خواهد شد و به‌اصطلاح پالایشگاه‌ها جای خود را به پتروپالایشگاه‌ها خواهند داد؛ بنابراین اتخاذ رویکردهای احداث پتروپالایشگاه‌های جدید و ارتقای کیفی پالایشگاه‌های موجود در کشور با هدف تولید مواد باارزش‌تر می‌تواند هدف‌گذاری هماهنگ، در مسیر جهانی تبدیل شدن پالایشگاه‌ها به پتروپالایشگاه‌ها باشد. برای پیشبرد این رویکردها در کشور باید روند افزایشی مصرف بنزین و گازوئیل متوقف شود. همچنین در افق ۲۵ ساله پیش‌رو برای جلوگیری از صادرات و خام‌فروشی ۲ میلیون بشکه در روز نفت خام و میعانات گازی به سرمایه‌گذاری بین بازه ۲۵ تا ۳۰ میلیارد دلاری، بسته به نوع خوراک برای احداث پالایشگاه‌ها یا بین بازه ۳۵ تا ۶۵ میلیارد دلاری بسته به نوع پیکربندی واحدها برای احداث پتروپالایشگاه‌ها است که تحقق این هدف در کوتاه‌مدت نیازمند ورود سرمایه‌گذاری خارجی است.

به گزارش صمت توسعه صنعت پتروپالایشگاه به این معناست که بتوان از تمام ظرفیت صنعت پتروشیمی و پالایشی برای تامین نیازهای کشور استفاده کرد و با بهره‌گیری از منابع گسترده نفتی و گازی خدادادی کشور چشم به صادرات هم داشته باشد. در سیاست‌های کلی برنامه ششم توسعه تصریح شده که زنجیره ارزش صنعت گاز و نفت تکمیل شود تا از خام‌فروش نفت و میعانات گازی در حد امکان جلوگیری شود و امکان پایین‌دستی با ارزش افزوده بیشتر تولید شود.

هرچه نهاده یک صنعت از داخل کشور تهیه شود و کمتر وابسته به نهاده وارداتی باشد، رشد و جهش تولید و بلوغ در آن صنعت سریع‌تر خواهد بود و تاثیرپذیری اقتصاد کشور از تحریم‌ها کمتر خواهد شد.

با توجه به منابع فراوان نفت و گاز، ایجاد و توسعه پتروپالایشگاه‌ها می‌تواند به تولید محصولات صنایع پایین‌دستی در کشور موثر باشد.

بنا بر گزارش سعید و همکاران (۱۴۰۰) آمده باید توجه داشت تقریبا همه پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد مصرف نفت نسبت به منابع انرژی دیگر رشد کمتری خواهد داشت و روند سرعت رشد توسعه پالایشگاه‌ها با توجه به الکتریکی شدن خودروها و استفاده از سوخت‌های جایگزین جدید برای خودروها و استفاده از منابع انرژی‌های تجدیدپذیر برای تولید برق و... پیش‌بینی می‌شود رشد مصرف نفت خام در آینده تقریبا صفر شود و مصرف نفت خام روندی کاهشی پیدا کند.

اوپک در گزارشی چشم‌انداز مصرف نفت و میزان سرمایه‌گذاری در صنعت پالایشگاهی را در مقابل دیگر منابع انرژی مقایسه کرده است. فرضیات گزارش چشم‌انداز جهانی به ابعاد مختلف مصرف جهانی نفت و گاز تا سال ۲۰۴۵ پرداخته است. گرچه تصدیق می‌شود که مصرف نفت و گاز روندی کاهنده خواهد داشت اما همچنان تا سال ۲۰۴۵ میلادی این دو منابع اصلی انرژی در جهان خواهند بود و منابع انرژی جدید نیز رفته‌رفته سهم بیشتری نسبت به گذشته از سبد مصرف انرژی را از آن خود می‌کنند. در این مدت بیشترین رشد مصرف انرژی در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر مانند انرژی بادی و خورشیدی خواهد بود. این منابع انرژی با رشد سالانه ۶.۶ درصد حدود ۲۵.۴ میلیون بشکه در روز معادل نفت تا سال ۲۰۴۵ میلادی رشد خواهد کرد در حالی که مصرف نفت تا سال ۲۰۴۵ میلادی فقط ۸.۵ میلیون بشکه در روز رشد خواهد کرد. همچنین رشد مصرف گاز طبیعی تا سال ۲۰۴۵ به حدود ۲۴.۳ میلیون بشکه در روز معادل نفت خواهد رسید و از طرفی رشد مصرف زغال سنگ در سال‌های آینده مطابق با توافقنامه پاریس متوقف خواهد شد و تا سال ۲۰۴۵ مصرف آن ۶.۱ میلیون بشکه در روز معادل نفت کاهش خواهد یافت.

از سوی دیگر، سهم انرژی‌های تجدیدپذیر مانند انرژی بادی و خورشیدی در مصرف سوخت از ۲.۱ درصد در سال ۲۰۱۹ میلادی به ۸.۷ درصد در سال ۲۰۴۵ میلادی افزایش خواهد یافت و سهم نفت و زغال سنگ در تامین سوخت به ترتیب ۴ و ۷ درصد کاهش خواهد یافت و به ۲۷.۵ درصد و ۱۹.۷ درصد خواهد رسید.

مطابق با گزارش چشم‌انداز جهانی نفت تا سال ۲۰۴۵ سازمان اوپک، رشد مصرف نفت در بخش حمل‌ونقل جاده‌ای در سال ۲۰۴۵ متوقف خواهد شد و روی رقم ۴۷ میلیون بشکه در روز ثابت خواهد شد. یکی از دلایل این موضوع متنوع شدن سبد سوختی خودروها در سال‌های آینده است. در بخش صنعت نیز عمده رشد مصرف نفت در بخش پتروشیمی خواهد بود که حکایت از توسعه صنعت پتروپالایشگاهی در آینده دارد. مصرف نفت و میعانات گازی در سایر مصارف از جمله در حوزه مصارف خانگی، تجاری و کشاورزی تا سال ۲۰۴۵ تقریبا ثابت خواهد ماند و در حوزه تولید برق در نیروگاه‌ها مصرف نفت در عمل حدود یک میلیون بشکه در روز تا سال ۲۰۴۵ میلادی کاهش خواهد یافت. در مجموع مصرف نفت و میعانات گازی در مصارف حمل‌ونقل، صنعت و غیر از ۹۹.۷ میلیون بشکه در روز در سال ۲۰۱۹ به ۱۰۹.۱ میلیون بشکه در روز تا سال ۲۰۴۵ خواهد رسید.

پالایشگاه‌ها به واحدهایی گفته می‌شود که خوراک ورودی نفت خام یا میعانات گازی را مصرف می‌کنند و محصولات نهایی آنها سوخت و مواد شیمیایی است. ابتدا نفت خام یا میعانات گازی وارد برج تقطیر شده و در خروجی برج تقطیر برش‌های مختلف نفت خام یا میعانات گازی تولید می‌شود. بخشی از این محصولات در پالایشگاه برای تولید سوخت مصرف می‌شوند و بخشی دیگر از محصولات نیز می‌توانند به‌عنوان خوراک واحدهای پتروشیمی استفاده شوند. تاسیسات پتروشیمی منابع هیدروکربنی نفت و گازی را به طیف وسیعی از محصولات شیمیایی تبدیل می‌کنند و اضافه شدن واحد پتروشیمی در کنار پالایشگاه سبب بهبود بهره‌وری اقتصادی پالایشگاه خواهد شد زیرا محصولات باارزش‌تری مانند پلی‌الفین‌ها و آروماتیک‌ها نیز به سبد محصولات اضافه خواهد شد.

بهینه‌سازی توزیع منابع و خوراک، بهینه‌سازی هزینه‌های انرژی و قابلیت تغییر محصولات از سوخت به مواد شیمیایی از مزیت‌های پتروپالایشگاه‌ها به شمار می‌روند. اما در دید کلان مزایای پتروپالایشگاه‌ها به مراتب بیشتر است. در پالایشگاه نفت خام وارد برج تقطیر می‌شود؛ یکی از محصولات مهم تولیدی برج تقطیر نفتا است. اگر نفتا به‌عنوان خوراک واحدهای پتروشیمی کراکر بخار و واحدهای پتروشیمی آروماتیکی مصرف شود، ارزش محصولات نهایی شیمیایی و پلیمری در بخش پتروشیمی به صورت میانگین به حدود ۱۳۵۰ دلار بر تن خواهد رسید.

در صورت استفاده از محصولات پتروشیمی در صنایع پایین‌دستی پتروشیمی مانند خودروسازی، نساجی و... ارزش محصولات از ۱۸۰۰ دلار بر تن عبور خواهد کرد. درآمدزایی بخش خصوصی، ایجاد ارزش افزوده در محصولات، افزایش تولید ناخالص ملی کشور و جلوگیری از واردات از مزایای ادامه زنجیره ارزش مواد پتروپالایشگاهی تا صنایع پایین‌دستی است. با اینکه صنعت پتروپالایشگاه به‌طور ذاتی اشتغالزا نیست اما خوراک اولیه صنایع پایین‌دستی پراشتغالی چون نساجی، مواد پلاستیک و لاستیک را تامین می‌کند و می‌تواند موتور محرک صنایع اشتغالزا باشد. تا زمانی که تامین پایدار خوراک صنایع پایین‌دستی از بالادست شکل نگیرد، در عمل توسعه صنایع پایین‌دستی نیز شکل درستی به خود نخواهد گرفت.

تکامل پالایشگاه به پتروپالایشگاه

رشد مصرف نفت صفر می‌شود

نیاز به سرمایه‌گذاری بزرگ وجود دارد

با فرض ماندگار بودن تحریم‌ها، ایران قادر است تا حدود ۲ میلیون بشکه در روز نفت خام و میعانات گازی صادر کند. برای مصرف در داخل این حجم صادراتی مواد خام در پالایشگاه و پتروپالایشگاه‌ها، هزینه‌های هنگفت سرمایه‌گذاری نیاز است.

در صورت مصرف ۲ میلیون بشکه در روز نفت خام یا میعانات گازی در پالایشگاه‌های جدید نیاز به سرمایه‌گذاری حدود ۲۰ تا ۳۰ میلیارد دلاری است و در صورت احداث واحدهای پتروپالایشگاهی بسته به نوع فرآیند مورد استفاده، حجم سرمایه‌گذاری بین بازه ۳۳ تا ۶۳ میلیارد دلار خواهد بود.

پس از تصویب آیین‌نامه قانون «حمایت از توسعه صنایع پایین‌دستی نفت و میعانات گازی با استفاده از سرمایه‌گذاری مردمی» در هیات‌وزیران و فراخوان عمومی وزارت نفت و بررسی طرح‌های پیشنهادی برای احداث واحدهای پالایشی و پتروپالایشی در نهایت ۷ طرح احداث پالایشگاه نفت خام به ظرفیت ۱۰۲۰ هزار بشکه در روز با هزینه سرمایه‌گذاری ۱۹.۹ میلیارد دلار، ۳ طرح پالایشگاه میعانات گازی به ظرفیت ۲۴۰ هزار بشکه در روز با هزینه سرمایه‌گذاری ۱.۵ میلیارد دلار، یک طرح احداث پتروپالایشگاه با خوراک نفت خام به ظرفیت ۲۰۰ هزار بشکه با هزینه سرمایه‌گذاری ۵.۹ میلیارد دلار و ۱۲ طرح ارتقای بهینه‌سازی پالایشگاه‌های موجود با هزینه سرمایه‌گذاری ۶.۶ میلیارد دلار مورد تایید وزارت نفت قرار گرفته که بیشتر این طرح‌ها متمرکز بر رویکرد تولید مواد اولیه پالایشگاهی و سوخت برای صادرات هستند.

از ابتدای پیدایش صنعت پتروشیمی در ایران از سال ۱۳۴۳ تا پایان ۱۳۹۹ حدود ۷۹ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی انجام شده که تقریبا هر سال حدود ۱.۳ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری صورت پذیرفته و ظرفیت اسمی تولید این صنعت تا پایان سال ۹۹ برابر با ۸۳.۵ میلیون تن بوده است. اما در سال‌های ۸۹ تا ۹۹ در صنعت پتروشیمی ۲۹ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری انجام شده که سالانه متوسط ۲.۶ میلیارد دلار هزینه شده است؛ بنابراین برای مصرف کامل نفت خام و میعانات گازی صادراتی در داخل کشور در صنعت پتروپالایشگاه و پالایشگاه نیاز به سرمایه‌گذاری بیش از ۲۵ میلیارد دلاری است و این حجم سرمایه‌گذاری با میزان پول ورودی به این صنعت در سال‌های اخیر تناسب ندارد و انجام کامل طرح‌ها نیازمند سرمایه‌گذاری خارجی است.

آگهی تجدید مزایده

موضوع مزایده: فروش ضایعات تولیدی

HOSCO شرکت فولاد هرمزگان

مواد مورد مزایده به شرح جدول ذیل:

ردیف	شماره مزایده	شرح کالا	واحد	مقدار	مبلغ ضمانت شرکت در مزایده (ریال)
۱	۰۰۴۱۲	ته تاندیش	کیلوگرم	۳,۰۰۰,۰۰۰	۴,۱۱۵,۲۴۰,۰۰۰ ریال

نحوه شرکت در مزایده:

کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی برای شرکت در مزایده می‌توانند جهت بازدید و دریافت اسناد مزایده مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال به حساب ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ بنام شرکت فولاد هرمزگان جنوب، نزد بانک ملی شعبه گمرک بندرعباس واریز نموده و با ارائه فیش واریزی و درخواست کتبی در ساعت اداری (بجز روزهای پنجشنبه و ایام تعطیل) پس از هماهنگی به شرکت فولاد هرمزگان مراجعه نمایند و یا با ارسال فیش واریزی از طریق فکس به شماره ۰۷۶-۳۳۵۳۰۰۵۵ و یا آدرس ایمیل Nikhalat.m@hosco.ir اسناد را از طریق الکترونیکی دریافت نمایند.

ارائه معرفی‌نامه، داشتن مهر شرکت (اشخاص حقوقی) و رسید واریزی هزینه خرید اسناد جهت دریافت حضوری اسناد الزامی است.

محل دریافت اسناد:

بندرعباس، کیلومتر ۱۳ جاده اسکله شهید رجایی، شرکت فولادهرمزگان جنوب، واحد خرید مواد مصرفی و فروش کالای مازاد.

جدول زمانی انجام مزایده:

تاریخ شروع فروش اسناد	تاریخ پایان فروش اسناد	آخرین مهلت ارائه پاکت‌های مزایده	تاریخ گشایش پاکت‌ها
۱۴۰۰/۰۹/۲۷	۱۴۰۰/۱۰/۰۱	۱۴۰۰/۱۰/۰۶ تا ساعت ۱۲:۰۰	۱۴۰۰/۱۰/۰۷

متقاضیان برای آگاهی بیشتر می‌توانند در ساعات اداری با شماره تلفن ۰۷۶-۴۴۸۴۸۸۱۳ تماس حاصل فرمایند و یا به سایت فولاد هرمزگان به آدرس www.hosco.ir مراجعه نمایند.

جهت حضور افراد در فولاد هرمزگان و بازدید از موضوع مورد مزایده، هماهنگی با شماره فوق (۴۸ ساعت قبل از حضور) الزامیست.

هزینه درج آگهی با برنده مزایده می‌باشد.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای

نوبت اول
شناسه ۱۲۴۱۷۰۶

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان اردبیل
(سهامی خاص)

شماره ۰۲۶-۱۴۰۰-۸۲۳ شماره مجوز اداره کل روابط عمومی وزارت نفت (۱۴۰۰-۶۳۱۱)

کد فراخوان پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات ۵۳۱۰۳۴۸۳

شرکت گاز استان اردبیل در نظر دارد بصورت مناقصه پروژه *تعمیرات شبکه، انشعابات و تأسیسات گازرسانی در سطح شهرستان خلخال، بخش‌ها و روستاهای تابعه* را مطابق مشخصات فنی و استانداردهای شرکت ملی گاز ایران از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برگزار و به پیمانکار حائز شرایط واگذار نماید.

بدین منظور از کلیه شرکت‌ها و پیمانکاران متخصص واجد شرایط که توانایی و ظرفیت خالی انجام کار را دارند با داشتن رتبه‌بندی و گواهی تائید صلاحیت در رشته تأسیسات و تجهیزات با پایه ۵ ثبت شده در سامانه ساجار به همراه گواهینامه تائید صلاحیت ایمنی امور پیمانکاران از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ضمن واریز مبلغ ۳۵۰/۰۰۰ ریال (سیصد و پنجاه هزار ریال) به حساب شبا IR ۱۰۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۱۸۱۰۴۰۲۱۱۲۷ تمرکز وجوه درآمد شرکت‌های دولتی- شرکت گاز استان اردبیل با شناسه واریز ۳۰۷۱۱۸۱۷۵۲۹۲۶۰۰۸۴۱۲۷۱۰۰۰۰۰۰۰۰ از بابت خرید اسناد اقدام نمایند. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشائی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

پیشنهادهایی که در سامانه ستاد ثبت نشده باشند فاقد اعتبار بوده و غیرقابل بررسی می‌باشند.

توجه: در اجرای ماده ۳ قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرائی کشور رعایت بخشنامه شماره ۱۰۶/۲۸۷۲۰۶-۱۳۸۱/۱۰/۱۴ معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور الزامی است.

تضمین معتبر شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت یک یا ترکیبی از ضمانتنامه‌های موضوع بندهای (الف)، (ب)، (پ)، (ج)، (چ) و (ح) ماده (٤) آئین‌نامه تضمین معاملات دولتی هیأت وزیران به شماره ۱۲۳٤۰۲/ت ۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۹٤/۹/۲۲ بوده باشد.

۱- مبلغ و نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: سپرده شرکت در فرآیند ارجاع کار به مبلغ ۸۵۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال (هشتصد و پنجاه و یک میلیون ریال) به صورت ضمانتنامه معتبر بانکی که برای مدت سه ماه معتبر بوده و تا سه ماه دیگر نیز قابل تمدید باشد و یا واریز به حساب شبا IR۳۲۰۱۰۰۰۰٤۰۰۱۱۱۸۱۰۶۳۷۶۹۵۸ تمرکز وجوه سپرده - شرکت گاز استان اردبیل با شناسه واریز ۹٤٤۱۱۸۱۷۵۲۹۲۶۰۰۹۲۹۹۹۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰ نزد شرکت

۲- تاریخ شروع فروش اسناد: روز شنبه مورخ ۱٤۰۰/۱۰/٤ از ساعت ۸/۰۰

۳- تاریخ پایان فروش اسناد: روز سه‌شنبه مورخ ۱٤۰۰/۱۰/۷ قبل از ساعت ۱۹/۰۰

٤- تاریخ تسلیم پیشنهاد قیمت: روز دوشنبه مورخ ۱٤۰۰/۱۰/۲۰ قبل از ساعت ۱۲/۳۰

۵- تاریخ بازگشائی: روز چهارشنبه مورخ ۱٤۰۰/۱۰/۲۲ رأس ساعت ۸/۰۰ در ساختمان مرکزی شرکت گاز استان اردبیل.

ضمناً آگهی فوق در شبکه اطلاع‌رسانی نفت و انرژی «شانا» در قسمت مناقصه و مزایده به آدرس WWW.SHANA.IR و شبکه اطلاع‌رسانی شرکت گاز استان اردبیل به آدرس WWW.NIGC-AR.IR درج گردیده است.

تلفن تماس: ۳۳۷٤۳۷۸۲ - ۰٤۵

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۹/۲۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۹/۳۰

روابط عمومی شرکت گاز استان اردبیل

یادداشت

پیامدهای اقتصادی شوک‌های ارزی

امین دلیری-کارشناس حوزه اقتصاد و مدرس دانشگاه اقتصاد

با توجه به کاهش ارزش پول ملی و متعاقب آن، کاهش قدرت خرید مردم تا یک‌پنجم نسبت به پرداخت نخستین یارانه نقدی، این یارانه نقدی ثمره دیگری در معیشت مردم نداشت. در صورت حفظ قدرت خرید در حد سال ۸۹ با توجه به افزایش قیمت کالا و خدماتی که بعد از پرداخت یارانه نقدی اتفاق افتاده به نقل از رئیس دولت مهرورزی، یارانه‌های نقدی باید پنج برابر افزایش می‌یافت تا قدرت خرید جماعت یارانه‌بگیر حفظ می‌شد. اما با کدام منابع مالی؟ از مشقت تامین منابع مالی یارانه‌های نقدی فعلی، سخنی نمی‌گوییم. خزانه‌داری کل و دولتمردان بخش اقتصادی و مالی کشور بهتر از همه، معضل تامین مالی آن را حس می‌کنند.

باید متذکر شویم با تعقیب سیاست‌های ایجاد شوک‌های متعدد ارزی در ۴ دهه گذشته، نسبت دلار به ریال ۳۶۴۲ برابر تغییر کرده و ارزش خود را از دست داده است و ارزش پول ملی در این دوره به‌شدت کاهش پیدا کرده و در پی آن قدرت خرید قشر کم‌درآمدها و فقیر جامعه به حداقل رسیده است.

به یاد حرف‌های یک مسئول اقتصادی افتادم، افاضه کرده بود که برای اینکه پول ملی را تقویت کنیم باید هرچه بیشتر اسکناس چاپ کنیم. یا دولتمردان اقتصادی در یک مقطع زمانی اظهارنظر کرده بودند، پرداخت یارانه نقدی، ضدتورم است. البته دوستان اقتصاد خوانده، رابطه بین رشد نقدینگی و همبستگی آن با نرخ تورم را از یاد برده بودند. بگذریم. گاهی این قبیل از اندیشه‌های دولتمردان است که در تصمیم‌سازی دولت‌های گوناگون دخیل بودند و بدون توجه به قواعد علم اقتصاد و تجربه کشورهای توسعه‌یافته صنعتی و در حال توسعه که در مسیر توسعه اقتصادی گام‌های خوبی برداشته‌اند، کشور را با نادیده گرفتن بدیهی‌ترین قواعد اقتصادی، دچار مشکل کردند. حال با یک محاسبه ساده درباره تغییرات نرخ ارز در اوایل دوره و اواخر دوره تصدی ۴ دولت گذشته را به نمایش می‌گذاریم تا زمزمه تغییرات نرخ ارز که در برخی دولتمردان و نمایندگان مجلس شورای اسلامی شنیده می‌شود، پیامدهای این اقدام را بهتر بدانند و دست به کار شتابزده نزنند. باعث آن نشود در حالت انفعال قرار گیریم و مثل رئیس دولت قبل در پی اتفاقات تاسفبار کشور بعد از گران شدن افزایش قیمت بنزین نگوییم «منم از افزایش قیمت بنزین غافلگیر شدم و جمعه فهمیدم قیمت بنزین افزایش پیدا کرده است». البته این اقدام نسنجیده بیش از ۱۵ هزار میلیارد تومان به اماکن دولتی و عمومی خسارت وارد کرد. همه هم‌وغم نگارنده این است که قبل هر تصمیمی درباره تغییرات نرخ ارز، آثار مخرب تغییرات آن در متغیرهای اقتصاد کلان به ویژه در نرخ تورم بهتر دیده شود. به نظر می‌رسد دولت‌ها غرض از ایجاد شوک‌های ارزی دلایلی مانند حمایت از صادرات و تولید، تک‌نرخی کردن ارز و از بین بردن رانت و فساد که از تفاوت بین نرخ رسمی و نرخ غیررسمی ارز در بازار آزاد ایجاد می‌شود را مطرح می‌کنند. البته این توجیهات صورت و نیت ظاهری در قضیه تغییرات نرخ ارز و در پی آن شوک ارزهای به اقتصاد کشور است. اما دلیل عمده آن تامین درآمد برای جبران کسری بودجه بوده است. حال به هر دلیل، نیت واقعی تغییرات نرخ ارز برای کسب درآمد ریالی برای جبران کسری بودجه در ادوار مختلف از طرف دولت‌ها مکتوم مانده است. اما به هر نیتی که تغییر نرخ ارز رخ داده باشد، پیامد این سیاست‌ها و ایجاد شوک‌های ارزی، افزایش نرخ تورم، به‌دنبال آن کاهش ارزش پول ملی و کاهش قدرت خرید مردم، افزایش ریالی هزینه‌های جاری و عمرانی دولت و افزایش هزینه‌های قیمت تمام‌شده کالاهای واحدهای تولیدی از آثار و پیامدهای اولیه تغییرات نرخ ارز بوده است. این آثار زیانبار غیرقابل بازگشت پس از ایجاد شوک‌های ارزی موجب شده دولت‌های وقت مجبور شوند سیاست‌های جبرانی را دنبال کنند و به این ترتیب هزینه‌های جاری خود را افزایش دهند. این دور باطل بدون توجه به پیامدهای منفی آن در دولت‌های گذشته همواره تکرار شده است.

احتمال اجرای طرح موتوریار برای خودروها

معاون آموزش و فرهنگ ترافیک پلیس راهور تهران بزرگ از احتمال اجرای طرحی مشابه موتوریار برای رانندگان خودروهای سواری خبر داد.

سرهنگ علی همه‌خانی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به گذشت یک سال از اجرای طرح موتوریار اظهارکرد: یک سال از زمان شروع طرح موتوریار در تهران گذشت و امروز با استناد به آمار می‌توان گفت ۱۴۰ هزار موتورسیکلت در این مدت توقیف و به پارکینگ منتقل نشده‌اند.

وی ادامه داد: در واقع راکبان این موتورسیکلت‌ها به‌جای توقیف و انتقال وسیله‌شان به پارکینگ تحت آموزش قرار گرفته و حالا می‌توان گفت ۱۴۰ هزار موتورسیکلت‌سوار آموزش دیده‌اند و ساعاتی را نیز به عنوان همراه در کنار پلیس راهور به برقراری نظم ترافیکی در شهر کمک کرده‌اند.

معاون آموزش و فرهنگ ترافیک پلیس راهور تهران بزرگ با بیان اینکه طرح موتوریار همچنان ادامه خواهد داشت، گفت: تا هر زمانی که اقدامات فرهنگی تاثیرگذار باشد ما این طرح را ادامه خواهیم داد و خوشبختانه مردم نیز از اجرای این طرح استقبال خوبی کرده‌اند.

همه‌خانی همچنین با اشاره به استقبال انجام‌شده از این طرح اظهارکرد: این احتمال وجود دارد که با توجه به موفقیت طرح موتوریار، طرح مشابهی برای رانندگان خودروهای سواری نیز به اجرا دربیاید. البته این موضوع نیازمند انجام بررسی‌های کارشناسی بیشتر است.

کارشناسان درباره توسعه یافتگی صنعت خودرو عنوان کردند

صنعت خودرو با هزار راه رفته اما...

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

با وجود اینکه بیش از نیم قرن از عمر صنعت خودرو در کشورمان می‌گذرد اما همچنان تولیدکننده و مصرف‌کننده، از آن رضایت ندارند؛ تولیدکننده از مشکلات و موانع مسیر فعالیتش، گلایه‌مند است و مصرف‌کننده از کیفیت و قیمت محصولات رضایت ندارد. به نظر می‌رسد صنعت خودرو بالنده نشده در حال فرسودگی است. مشکل کجاست؟ چه زمانی می‌توان گفت صنعت خودرو کشور در مسیر پیشرفت، بلوغ و بالندگی قرار دارد؟ چگونه است که کشوری مانند چین به تولید و صادرات ۳۳ میلیون خودرو رسیده اما صنعت خودرو ایران حتی در تامین نیاز داخل هم با چالش‌های اساسی روبه‌رو است؟

عکس: صمت

نهادینه شدن هدف

جواد مرزبان‌راد، مدرس مهندسی خودرو و کارشناس این حوزه در پاسخ به این پرسش که چه زمانی می‌توان گفت صنعت خودرو کشور توسعه پیدا کرده و شاخص‌های این توسعه‌یافتگی چیست، به صمت گفت: هیچ‌گاه تکامل ناگهانی رخ نمی‌دهد و هر حوزه‌ای در طول زمان، رشد و پیشرفت می‌کند، پس نمی‌توان به یکباره گفت توسعه، باید عنوان کرد که چه زمان صنعت خودرو در مسیر توسعه‌یافتگی حرکت می‌کند. وی افزود: اگر صنعتی در مسیر توسعه قرار گیرد، یعنی در آن صنعت به‌گونه‌ای ریل‌گذاری شده که دائما در حال پیشرفت است.

او ادامه داد: تا برخی مسائل نهادینه نشود، کشور و به‌تبع آن صنعت خودرو در مسیر توسعه قرار نخواهد گرفت. به‌عنوان مثال، دانش‌آموزی امتحان دارد. او یکی، دو هفته شروع به درس خواندن می‌کند. امتحان می‌دهد و اتفاقا نمره خوبی هم می‌گیرد و قبول می‌شود. اما این عملکرد بسیار متفاوت است با دانش‌آموزی که در مسیر علمی قرار گرفته و به طور خودجوش مطالعه می‌کند و درس می‌خواند. دانش‌آموز دوم موفق‌تر است، چون این‌گونه تربیت شده. بحث توسعه‌یافتگی صنعت خودرو هم همین‌گونه است. ممکن است زمانی ناگزیر و دستوری هزینه شده و صنعتی راه‌اندازی شود تا هنگامی که اجبار وجود دارد، فعالیت‌ها ادامه دارد اما اجبار نباشد، آن صنعت تعطیل می‌شود. با این عملکرد که شاهد آن هستیم، تولید نهادینه نشده تا پس از آن در مسیر توسعه قرار بگیرد.

او تاکید کرد: سازکارها باید به‌گونه‌ای باشد و افراد به فرهنگی دست پیدا کنند که حرکت رو به پیشرفت به‌اصطلاح در خون‌شان باشد و در نتیجه آن جامعه در مسیر توسعه‌یافتگی قرار می‌گیرد. در این میان، صنعتی در مسیر توسعه قرار می‌گیرد که فرهنگ توسعه و پیشرفت برای آن صنعت نهادینه شده باشد.

▣ آموزش از سن کودکی

مرزبان‌راد در پاسخ به این پرسش که نهادینه شدن توسعه‌یافتگی در فرهنگ، چه زمانی رخ می‌دهد، گفت: زمانی که چند عامل در کنار هم جمع شوند که نخستین آن آموزش است، البته آموزش مقطعی نه. ضمن اینکه این امر باید از کودکی آموزش داده شود.

▣ اصلاح قوانین

این عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت در ادامه به قوانین اشاره کرد و گفت: در کنار آموزش باید قوانین نیز درست باشد. افرادی که درست کار نمی‌کنند نباید تشویق شوند. به‌عنوان مثال، برخی وام‌گیرندگان در زمان مقرر اقساط‌شان را پرداخت می‌کنند اما بعضی دیگر به موقع اقساط‌شان را نمی‌پردازند و جریمه می‌شوند. در ادامه اعلام می‌شود افرادی که بابت دیرکرد پرداخت، جریمه شده‌اند مبلغ جریمه آنها بخشیده شده است. این نوع برخوردها نشان می‌دهد سیستم درست کار نمی‌کند و برای رفع یک مشکل، مقطعی عمل می‌کنند و در ادامه یک مشکل بزرگ‌تر ایجاد می‌شود. به این ترتیب، افرادی که درست عمل نمی‌کنند به نوعی تشویق می‌شوند مالیات‌شان را نپردازند، وام‌شان را در زمان مقرر تسویه نکنند و...

او افزود: اگر قرار باشد فرهنگ جامعه‌ای در مسیر توسعه‌یافتگی قرار گیرد، تشویق‌ها و تنبیه‌ها باید در زمان خود و به‌درستی انجام شود. در حال‌حاضر هنوز به فرهنگ توسعه‌یافتگی دست نیافته‌ایم. این امر مهم با رانت و ارتباط هم دست‌یافتنی نیست.

وی تصریح کرد: قوانین کار برای ایجاد کار نیست. برخی از این قوانین، ترمزی در مقابل کار هستند. ریشه‌های قوانین کار باید عدالت‌محور باشد.

مرزبان‌راد با بیان اینکه صنعت خودرو هنوز در ریل توسعه‌یافتگی قرار نگرفته، گفت: اگر توسعه‌یافتگی نهادینه شود، حتی اگر یک فرد ضعیف هم در سیستم قرار گیرد، نمی‌تواند صنعت در ریل توسعه را از مسیر خود جدا کند.

او به گلایه ادامه داد: در رسانه به‌جای آموزش کار، بیشتر آموزش ضدارزش و مصرف داده می‌دهد. به‌عنوان مثال، اگر فردی در یکی از فیلم‌ها و سریال‌های تلویزیون داخلی بخواهد درباره مشکلات کار بگوید به صورت شیک‌پوش در محیطی متمول، پشت میز نشسته و به فردی تلفن می‌کند و از مشکلات کار می‌گوید؛ در مقابل کشورهای صنعتی وقتی می‌خواهند فرهنگ کار کردن را نشان دهند فرد مثلا در چال تعویض روغن تعمیرگاه خودرو با صورتی کمی سیاه و با ابزار کار، از مسائل کار می‌گوید. این نشان می‌دهد فرهنگ کار که ضرورت توسعه‌یافتگی است در سطح مدیران یک رسانه به‌عنوان متولی فرهنگ وجود ندارد.

مرزبان‌راد در پایان گفت: متاسفانه در کشور کار با تجارت یکی شده، در حالی که تمام این مسائل از آموزش تا فرهنگ باید در کنار هم دیده شوند تا جامعه یا صنعتی در مسیر توسعه‌یافتگی قرار بگیرد.

> جواد مرزبان‌راد: تا فرهنگ توسعه نهادینه نشود، کشور و به‌تبع آن صنعت خودرو در مسیر توسعه قرار نخواهد گرفت

قیمت رقابتی

در ادامه سعید مدنی، مدیرعامل اسبق شرکت خودروسازی سایپا درباره ضروریات توسعه‌یافتگی صنعت خودرو به صمت گفت: هر زمان صنعت خودرو کشور توانست مشتری جهانی برای محصولاتش پیدا کند و خودروهایی براساس کلاس جهانی با قیمت تمام‌شده رقابتی تولید کند، می‌توان گفت این صنعت روی ریل توسعه قرار گرفته و در مسیر درست در حال حرکت است.

وی در ادامه افزود: واقعیت بازار خودرو داخل این است که هر محصولی در کشور تولید شود، چه با آپشن‌های بیشتر و چه کمتر، مدل قدیمی یا جدید، مشتری دارد.

او تصریح کرد: تعداد خودروهای فرسوده در کشور بالاست و تیراژ تولید هم در مقیاسی که باید باشد، نیست؛ بنابراین همیشه تقاضای عقب‌افتاده و پنهان در بازار خودرو کشور وجود دارد و مشکلی در بازار داخل برای فروش نخواهیم داشت. اما اگر بتوان خودرویی تولید کرد که قیمت آن با مشابه‌های خارجی یکسان بوده و دست‌کم ۱۰ یا ۲۰ درصد محصولات هم صادر شود، می‌توان ادعا کرد دارای یک صنعت توسعه‌یافته یا در حال توسعه هستیم.

▣ دلار و انگیزه صادرات و واردات

مدنی در پاسخ به این پرسش که چگونه می‌توان در تولید به این قیمت رقابتی برای ورود به بازار جهانی رسید، گفت: صنعت خودرو متاثر از زیرساخت‌های اقتصادی است و خود هم بر این زیرساخت‌ها تاثیر دارد. واقعیت این است که اگر شرکت خودروسازی پس از ۳ یا ۴ سال محصولی در کلاس جهانی تولید کند اما به یکباره دولت قیمت ارز را دستوری کاهش دهد، خودروساز امکان صادرات نخواهد داشت.

او ادامه داد: برعکس اگر نرخ دلار خیلی افزایش پیدا کند می‌توان بخشی از محصولات را صادر کرد. در نتیجه مسائل اقتصادی کشور روی صنعت خودرو تاثیر گذاشته و تاثیر می‌پذیرد. در دوره‌ای که فروش نفت خوب و عرضه دلار بیشتر از تقاضا بود، دولت دستوری قیمت دلار را پایین نگه داشت. در اقتصادی که نرخ ارز عمدا پایین نگه داشته شود، اصولا تمایل به واردات بالا می‌رود.

او یادآور شد: در این دوره، قطعه‌سازان محصولات خود را در کشوری دیگر تولید و وارد می‌کردند، چون ساخت آنها و واردات‌شان ارزان‌تر از تولید در داخل بود. ضمن اینکه در این دوره محدودیت قیمت خودرو وجود داشت و خودروسازان نمی‌توانستند قیمت محصولات را افزایش دهند؛ بنابراین قیمت تمام‌شده پایین قطعات مهم بود.

▣ عملکردهای یک بام و دو هوا

این کارشناس صنعت خودرو با بیان اینکه هر زمان قیمت دلار افزایش پیدا می‌کند، تمایل برای صادرات هم بیشتر می‌شود، گفت: سیاست‌های قیمت‌گذاری هم در این روند تاثیر زیادی دارد. هنگامی که مقایسه‌ای بین صنایع پتروشیمی و خودرو انجام می‌دهیم، این مسئله بیشتر روشن می‌شود. صنایع پتروشیمی، مواد اولیه را از داخل تامین می‌کنند. وقتی در چند سال گذشته، دولت سوخت و مواد اولیه ارزان در اختیار این کارخانجات قرار داد در مقابل، آنها محصولات را با قیمت جهانی معامله کردند صادراتشان رشد کرد و امروز درآمد ارزی خوبی دارند. در حالی که برعکس این عملکرد در صنعت خودرو رخ داد. ورودی این صنعت (مواد اولیه داخلی و خارجی) با قیمت روز دلار اما هنگام فروش نباید خودروها از عددی بالاتر معامله می‌شد. در نتیجه با این روند صنعت خودرو در مسیر توسعه قرار نخواهد گرفت.

مدنی معتقد است که پیشرفت صنعت خودرو جز در رقابت با تولیدکنندگان جهانی به‌لحاظ کیفیت و قیمت و نیز داشتن بازار صادراتی محقق نمی‌شود و این امر با خصوصی‌سازی شرکت‌های خودروساز داخلی شدنی است. حتی دولت‌هایی که همچون ما دغدغه‌های مالی و ارزی ندارند، از صنایع خارج شده و فقط بر عملکرد خودروسازان نظارت دارند.

▣ الگوی ژاپنی و چینی

مدنی در پاسخ به پرسشی دیگر مبنی بر اینکه آیا کشورهایی که در بازار جهانی حضور دارند با افزایش نرخ دلار در کشور خود به این امر دست یافته‌اند، گفت: بله. یک اصل در اقتصاد وجود دارد که عنوان می‌کند برای اینکه صادرات خوبی داشته باشید باید ارزش پول ملی پایین اما در کشورهای دیگر بالا باشد.

او ادامه داد: ژاپن در دوره‌ای که در حال پیشرفت بود، چون نیاز داشت و بنای اقتصادش را بر پایه صادرات گذاشته بود، به هر قیمتی ارزش ین را نسبت به دلار پایین نگه داشته بود. زمانی که ارزش ین روزبه‌روز بالاتر می‌رفت (چون رشد ژاپن سریع اتفاق افتاد) دولت ین به بازار تزریق می‌کرد که ارزش پول ملی خود را در مقابل دلار پایین نگه دارد. او گفت: این عملکرد وجود دارد اما قیمت را معقول بالا نگه می‌دارند و این‌گونه نیست که قیمت‌ها خیلی بالا یا پایین شود. وی اضافه کرد: کمتر کشوری می‌بینیم (شاید یک یا دو کشور) که در مدت دو سال، ارزش پول ملی آنها به یک‌ششم، یک‌هفتم و یک‌هشتم رسیده باشد. ۳ سال قبل در کشور دلار ۳ هزار تومان بود اما در کمترین زمان این قیمت به ۳۰ و ۳۱ هزار تومان رسید که معقول نیست. این بالا رفتن نرخ دلار در کشور ارتباطی به مکانیسم‌های اقتصادی در حوزه رشد و توسعه ندارد. دولت در بودجه کسری دارد. قیمت ارز هم در دست دولت است که دولت دوازدهم هم به آن اذعان داشت؛ در نتیجه قیمت آن را در بازار بالا یا پایین می‌برد.

وی تاکید کرد: بنابراین دولت‌هایی بوده‌اند که برای توسعه، برای دوره‌ای ارزش پول ملی خود را نسبت به پول کشورهایی که به آنها صادرات داشتند و دارند به شکل معقول و براساس مکانیسم‌های اقتصادی پایین می‌آورند تا صادرات‌شان رونق گرفته و صنایع‌شان در ریل توسعه قرار گیرد.

مدنی با بیان اینکه این امر با هدف انجام می‌شود، گفت: این تجربه را در چین هم شاهد هستیم. دولت این کشور در ابتدای کار این‌گونه عمل کرد. ضمن اینکه درحال‌حاضر هم با وجود رشد دو رقمی باز هم ارزش پول ملی را در مقابل دلار کنترل می‌کند تا صادراتش دچار مشکل نشود.

مدیرعامل اسبق شرکت خودروسازی سایپا افزود: نرخ تورم در کشورهایی مانند ژاپن و آلمان در بعضی سال‌ها منفی است. در نتیجه این‌گونه نیست که با پایین نگه داشتن ارزش پول ملی یا بالا بردن نرخ دلار در جامعه، تورم ایجاد شود. نظارت و کنترل دقیق وجود دارد تا اقتصاد و رفاه مردم دچار مشکل نشود.

▣ آدرس غلط

مدنی در ادامه سخنان خود به ناپایدار بودن قیمت‌ها در کشور اشاره کرد و گفت: قیمت بنزین به‌اصطلاح یک‌شبه گران می‌شود یا نرخ دلار بالا می‌رود (به عنوان مثال در شهریور ۹۱ دلار از هزار به ۳ هزار تومان رسید) و... در مقابل این افزایش، نرخ مواد اولیه ۴ برابر می‌شود. این در حالی است که باید با برنامه این اتفاقات رخ دهد. مثلا امسال اعلام شود سال آینده براساس پیش‌بینی‌های اقتصادی قیمت دلار از ۲۵ به ۲۶ یا ۳۰ هزار تومان می‌رسد. این امر امکان برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری را به صنعتگر می‌دهد.

وی اظهارکرد: گاهی آدرس غلط داده می‌شود که خودرو ارزبری ندارد و با افزایش نرخ دلار نباید گران شود اما کسی نمی‌گوید قیمت مواد اولیه تولید داخل با ۳ برابر شدن قیمت دلار، نرخ فولاد ۴ برابر، پتروشیمی ۵ برابر و مس ۷ برابر می‌شود.

مدنی تاکید کرد: تا زیرساخت‌های اقتصادی درست نشود و این دوگانگی‌ها در سیاست‌گذاری‌ها حل نشود، توسعه ممکن نیست. سازمان برنامه و بودجه تعطیل است و هر بخشی به‌طور جداگانه برنامه‌ریزی دارد. سیاست‌های موجود؛ نه به‌نفع خودروساز است، چون نمی‌تواند پروژه‌های توسعه‌ای خود را اجرا کند. نه به‌نفع بانک است، چون باید به‌طور دائم وام دهد که شرکت‌های خودروساز سرپا بمانند. ضمن اینکه ریسک سوخت پولش وجود دارد. نه به‌نفع سهامدار است، زیرا هیچ سود از این شرکت‌های زیانده ندارد، قطعه‌ساز هم رضایت ندارد، زیرا پولش که باید ۳ ماهه پرداخت شود یک سال بعد به دستش می‌رسد. در نهایت مصرف‌کننده هم رضایت ندارد، زیرا محصول مورد نیازش با قیمت بسیار بالا عرضه می‌شود. در چنین شرایطی حتی دولت هم منتفع نمی‌شود.

> سعید مدنی: اگر بتوان خودرویی تولید کرد که قیمت آن با تولیدات مشابه خارجی یکسان باشد می‌توان ادعا کرد صنعت خودرو در حال توسعه است

سخن پایانی

صنعت خودرو کشور همچنان در مسیر توسعه قرار ندارد، زیرا این امر نهادینه نشده و دغدغه آن کشور وجود ندارد. بنا به‌گفته کارشناسان حوزه صنعت نخست باید فرهنگ توسعه‌یافتگی در کشور نهادینه شود و در آموزش‌ها و قوانین نمود پیدا کند تا صنعت خودرو نیز در مسیر توسعه قرار گیرد. به گفته این کارشناسان، هر زمان صنعت خودرو توانست محصولاتش را صادر کند، می‌توان عنوان کرد خودروسازی در مسیر درستی قرار گرفته است. تحقق این امر مهم (صادرات خودرو به بازار جهانی) قیمت رقابتی است. بهره‌وری با نوسانات بازارها و مشکلات اقتصادی از بین رفته و از این‌رو صنعت خودرو نه‌تنها بازار جهانی ندارد، بلکه در تامین بازار داخل نیز با مشکلاتی روبه‌رو است.

رکوردزنی گل‌گهر با وجود محدودیت برق

تامین بودجه از جیب صنایع بزرگ

نبود نگاه تخصصی در قانون‌گذاری‌های معدنی

تلاش‌های داخلی برای خودکفایی در بخش معدن

معادن غیرفعال در معرض تغییر متولی

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن
editor@smtnews.ir

به‌عقیده فعالان بخش معدن، معادن امروزه با چالش‌های فراوانی مواجهند و این مشکلات بسیاری از معادن کوچک و متوسط مقیاس را به ورطه تعطیلی کشانده است. این مشکلات که اغلب از قوانین دولتی و محدودیت‌های تجارت بخش معدن نشأت می‌گیرند، از گلایه‌های اصلی فعالان معدنی و صاحبان معادن محسوب می‌شود. از سویی دیگر همواره نهادهای دولتی موضع خود مبنی بر «سلب صلاحیت» صاحبان معادن غیرفعال را حفظ کرده و این هم از دیگر مسائلی است که معدنداران با آن دست و پنجه نرم می‌کنند.

آسیب‌زایی کمبود تجهیزات

رضا محتشمی‌پور، معاون امور معادن و فرآوری مواد وزیر صنعت، معدن و تجارت در حاشیه بازدید از معدن رضوان اعلام کرد: مهم‌ترین نکته در این سفر، تامین ماشین‌آلات معدنی است که در دستور پیگیری قرار می‌گیرد. به گزارش دنیای معدن محتشمی‌پور ضمن اشاره به پیگیری برای رفع موانع پیش روی فعالیت معادن افزود: محدودیت‌هایی برای تامین ماشین‌آلات معدنی در کشور وجود دارد که این محدودیت‌ها به تولید معادن لطمه می‌زند. پس از زلزله ۲۳ آبان، معدن رضوان و کارخانه کنسانتره این معدن با خسارات زیادی مواجه شد که مشکلات عدیده‌ای برای این معدن و کارخانه به‌وجود آمد. محتشمی‌پور در ادامه ضمن اشاره به فعالیت مجدد معدن و پیگیری رفع مشکلات به‌وجود آمده در کارخانه کنسانتره رضوان، اعلام کرد: پیش‌بینی افتتاح این کارخانه در ایام‌الله دهه فجر در دستور کار قرار گرفته است. وی اظهار کرد: تمام تلاش برای جبران خسارت زلزله اخیر و پیگیری مسائل خرد موجود در معدن رضوان و مشکلات تامین ماشین‌آلات معدنی کلیه معادن و همچنین راه‌اندازی کارخانه کنسانتره آهن در دستور کار قرار گرفته که قطعا با راه‌اندازی این کارخانه فرصت مناسبی برای ایجاد اشتغال در حوزه صنعت استان و کشور رقم خواهد خورد.

سلب صلاحیت صاحبان معادن فاقد فعالیت

معاون معادن و فرآوری وزیر صنعت، معدن و تجارت، ظرفیت‌های معدنی استان هرمزگان را از مزیت‌های استان برشمرد. رضا محتشمی‌پور در هجدهمین جلسه شورای معادن استان هرمزگان افزود: اقدامات بسیار خوبی باتوجه به فرصت‌های معدنی در استان، چه از لحاظ فناوری و چه از لحاظ ظرفیت صورت گرفته و امیدواریم با بهره‌برداری از آنها نتایج خوبی را در استان و کشور شاهد باشیم. وی درباره سلب صلاحیت صاحبان معادن غیرفعال گفت: معادن فاقد فعالیت، در اجرای ماده ۲۰ قانون معادن از دارندگان این مجوزها سلب می‌شود. محتشمی‌پور، با تاکید بر نقش معادن در توسعه مناطق کمتر توسعه یافته اظهار کرد: فعالیت نداشتن معادن پذیرفتنی نیست و در چنین حالتی، صلاحیت فعالیت از صاحبان این معادن سلب و از طریق مزایده عمومی به متقاضیان و سرمایه‌گذاران واقعی واگذار خواهند شد. در این نشست درباره مسائل و مشکلات معادن و ظرفیت‌های معادن استان و عناصر معدنی هرمزگان بحث و تبادل نظر شد. همچنین موضوع اجرای ماده ۲۰ قانون معادن در زمینه یک معدن غیرفعال نیز مطرح شد که صدور رأی سلب صلاحیت بهره‌بردار معدن را به‌دنبال داشت.

ساماندهی کاداستر

معاون معادن و فرآوری مواد وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین در نشست مشترک با تشکل‌های بخش خصوصی حوزه معدن استان هرمزگان در زمینه حقوق دولتی معادن گفت: پرداخت حقوق دولتی یکی از مهم‌ترین مسائل در حوزه معدن است که با کمک نظام مهندسی در دستور کار قرار گرفته است. رضا محتشمی‌پور اظهار کرد: ساماندهی سامانه کاداستر در حال پیگیری است و با انجام آن و اتصال به این سامانه، سوخت واحدها، ماشین‌آلات معادن و... در سامانه کاداستر روز آمد خواهد شد. شایان ذکر است در این نشست انجمن‌ها و تشکل‌های بخش خصوصی معدنی و مدیران واحدهای تولیدی صنایع معدنی، مشکلات و درخواست‌های خود را مطرح کردند که ضمن بررسی درخواست‌ها مقرر شد طی بررسی‌های اجمالی، نتیجه به استان ابلاغ شود.

تمرکز بر کل زنجیره معدن

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با تاکید بر ضرورت تمرکز بر کل زنجیره معدن گفت: فعالیت و سرمایه‌گذاری شرکت در بخش‌های مختلف اکتشاف، بهره‌برداری، فرآوری و بازرگانی حوزه معدن و صنایع معدنی، علاوه بر ایجاد ترکیب پرتفوی مناسب، به تحقق اهداف اقتصادی کشور کمک می‌کند. به گزارش معدن‌نیوز امیرحسین نادری درباره راهبردهای جدید «ومعادن» با تاکید بر لزوم توجه به کل زنجیره تولید گفت: شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، در رویکرد جدید خود با سرمایه‌گذاری در حلقه‌های مختلف مرتبط با معادن و صنایع معدنی در حوزه‌های اکتشاف، بهره‌برداری، فرآوری و تجارت بین‌المللی تلاش می‌کند علاوه بر حفظ منافع سهامداران و افزایش درآمد شرکت، به رسالت حرفه‌ای خود در راستای رونق و توسعه بخش معدن عمل کند. مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات با تاکید بر دانش و تخصص «ومعادن» گفت: کشور ما از نظر ذخایر معدنی بسیار غنی است اما به‌دلیل تمرکز بر بخش‌های خاصی در این حوزه، نتوانستیم از این ثروت‌ها به‌نحوی شایسته بهره ببریم. «ومعادن» با استفاده از توان مالی و تخصص مناسبی که دارد و همچنین استفاده از تجارب بین‌المللی در حوزه معدن و صنایع معدنی می‌تواند گام موثری در این حوزه بردارد و بدون تردید سرمایه‌گذاری در بخش‌های زنجیره، ضمن ارائه پرتفوی متنوع موجب افزایش درآمد و سودآوری شرکت در کل زنجیره می‌شود.

استحصال عناصر کمیاب

نادری در بخش دیگر صحبت‌های خود با بیان اینکه ذخایر معدنی کشف‌شده در کشور محدود است، بر ضرورت توسعه فعالیت‌های اکتشافی در کشور و شناسایی ذخایر جدید تاکید کرد و افزود: محدودیت منابع مالی دولتی و تامین نشدن تجهیزات و ماشین‌آلات معدنی به‌دلیل نوسانات نرخ ارز از مهم‌ترین موانع برای انجام کارهای اکتشافی در سال‌های گذشته بوده که شرکت برای حل آنها، در کنار اجرای طرح تولید تجهیزات در داخل، برای واردات ماشین‌آلات (براساس ضوابط قانونی) نیز برنامه‌های عملیاتی را در دستور کار قرار داده است. طبق توضیحات مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، در کنار بسط سرمایه‌گذاری به کل زنجیره، سرمایه‌گذاری در معادن فلزی غیرآهنی نیز مورد توجه این شرکت قرار دارد و طرح‌هایی برای استحصال عناصر کمیاب در حال پیگیری است. وی در پایان بکارگیری توان و تخصص داخل در کنار استفاده از تجارب موفق دنیا در حوزه معدن را مهم خواند و تاکید کرد: تلاش می‌کنیم با استفاده از نظرات نخبگان این حوزه و ایجاد تعامل با برندهای مطرح بین‌المللی، «ومعادن» را به یک شرکت پیشرو و خلاق در حوزه معدن تبدیل کنیم.

رضا محتشمی‌پور

امیرحسین نادری

سخن پایانی

معضلاتی که امروزه فعالان معدنی و صاحبان معادن با آن دست به گریبان هستند، ابعاد مختلف و زوایای متفاوتی دارد که بنابر نظر فعالان معدنی، همان‌طور که در گزارش به آن اشاره شد، اغلب از تصمیمات دولتی سرچشمه می‌گیرند. رسیدگی به این موضوعات می‌تواند علاوه‌بر بهبود روند فعالیت‌های معدنی و رونق اقتصاد این بخش، فرصت‌های بی‌شماری در جهت پیشرفت و بهبود کشور رقم بزند.

خبر

افزایش سرمایه‌گذاری در معادن خراسان

رئیس اداره امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی گفت: امسال ۳۷۵ میلیارد و ۳۳۰ میلیون ریال در بخش معادن استان سرمایه‌گذاری شده که این رقم نسبت به سال گذشته، ۳ برابر شده است.

وحید ابراهیمی اظهار کرد: میزان سرمایه‌گذاری در معادن استان در سال گذشته ۸۳ میلیارد و ۱۴۳ میلیون ریال بوده است. وی افزود: پارسال ۹ و امسال ۱۰ پروانه بهره‌برداری معادن در استان صادر شده که ظرفیت اسمی این معادن از ۱۴۹ هزار تن در سال گذشته، در سال جاری به ۱۵۶ هزار تن افزایش یافته است.

رئیس اداره امور معادن سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی تصریح کرد: از آنجایی که پروانه‌های معدنی همچنان صادر می‌شود، احتمال دارد تا پایان سال ۵ پروانه دیگر نیز صادر شود. ابراهیمی خاطرنشان کرد: ۱۰ پروانه معدنی صادر شده مربوط به معادن مرمریت، مرمر، سنگ لاشه و مخلوط کوهی بوده که عمدتا سنگ‌های تزئینی است.

براساس گزارشی از ایرنا، اکنون ۲۵۴ معدن در استان ثبت شده که ۱۲۰ معدن از این تعداد فعال و بقیه غیرفعال هستند. میزان ذخیره قطعی معادن خراسان شمالی یک میلیارد و ۵۸ میلیون تن و میزان استخراج اسمی معادن ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار تن است. سالانه ۵ میلیون و ۸۰۰ هزار تن ماده معدنی از معادن خراسان شمالی استخراج می‌شود و میزان سرمایه‌گذاری توسط معدنکاران استان هزار و ۳۴۰ میلیارد ریال است.

نوبت اول
شماره ۱۲۴۲۴۲۴

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای
شماره گ ۱۴۰۰/۳۹/۳۵

شرکت ملی گاز ایران
شرکت گاز استان ایلام

دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت گاز استان ایلام
موضوع مناقصه: گازرسانی به روستاهای زردلان بخش پیازآباد
مبلغ کل برآورد: ۱۲۰،۱۰۸،۶۴۹،۹۶۰ ریال
مبلغ تضمین: ۶،۰۰۶،۰۰۰،۰۰۰ ریال

لازم به توضیح است که دوره برآوردا جرا براساس سه ماهه چهارم سال ۱۳۹۹ مطابق فهارس بهای سال ۱۴۰۰ نفت و گاز و ابنیه و راه و باند سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی می‌باشد. و برآورد کالا براساس سه ماهه سوم ۱۴۰۰ می‌باشد.

نوع تضمین: ضمانت‌نامه بانکی شرکت در مناقصه یا فیش واریزی به حساب شماره ۰۱۱۲۷۶۶۹۱۶۰۰۴ بانک ملی شعبه میدان امام حسن(ع) ایلام و یا سایر ضمانتنامه‌های معتبر و یا ترکیبی از آنها که در جدول شماره ٤ آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی شماره ۱۲۳۴۰۲/ ت ۵۰۶۵۹ ه مورخه۹٤/۹/۲۲ قید گردیده‌اند.

مدت زمان اجرای پروژه: ۳۶۰ روز تقویمی
محل تامین اعتبار: وام داخلی بند (ق)
آخرین مهلت فروش اسناد: ۱٤۰۰/۱۰/۱٤ تاپایان وقت اداری
آخرین مهلت ارائه پیشنهادات: ۱٤۰۰/۱۰/۲۸ تا ساعت ۸:٤۵ دقیقه صبح
زمان گشایش پاکات: ۱٤۰۰/۱۰/۲۸ ساعت ۹ صبح
محل گشایش پاکات: سالن کنفرانس شرکت گاز استان ایلام
* از دستورالعمل ارزیابی مالی و فرایند قیمت متناسب در مناقصات صنعت نفت به شماره ۷۹۶-۲۰/۲ تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۱ استفاده می‌گردد.

شرایط متقاضیان:
۱- داشتن شخصیت حقوقی
۲- کپی برابر با اصل اساسنامه و آگهی آخرین تغییرات
۳- ارائه گواهینامه صلاحیت ایمنی امور پیمانکاران از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی براساس مواد ۸۵ و ۹۱ قانون کار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۸۹/۳/۵ وزیر کار و امور اجتماعی.
٤-داشتن امکانات، ماشین‌آلات و نیروی متخصص
۵- داشتن گواهی صلاحیت پیمانکاری از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور در رشته تأسیسات و تجهیزات یا نفت و گاز با رتبه و ظرفیت مجاز.
۶- داشتن تجربه کافی معتبر و مفید مرتبط با موضوع مناقصه
۷-قیمت‌ها متناسب با کالای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارائه گردد.
۸- فروش اسناد به واجدین شرایط. تکمیل و شرکت در فرآیند مناقصه از طریق سامانه ستاد دولت به آدرس setadiran.ir سامانه ستاد صورت می‌پذیرد.

محل گشایش پاکات: سالن کنفرانس شرکت گاز استان ایلام
محل تحویل ضمانتنامه: دبیر خانه شرکت گاز استان ایلام
هزینه دو نوبت آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
هزینه و ارائه رسید تایید شده کارمزد سامانه تدارکات الکترونیک دولت (ستاد) قبل از عقد قرارداد به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
هزینه چاپ و تکثیر کتابچه‌های پیمان به مبلغ ۳،۵۰۰،۰۰۰ ریال به عهده برنده مناقصه می‌باشد و می‌بایست به حساب شماره ۰۱۱۲۷۶۶۹۱۶۰۰٤ به نام شرکت گاز استان ایلام واریز گردد.
آدرس: ایلام- چهارراه پیام نور - بلوار تعمیرکاری نبش خیابان استاد شهریار
شرکت گاز استان ایلام سایت WWW.Shana.ir و http://iets.mporg.ir و WWW.ilam-nigc.ir
شماره تلفن ۰۸٤۳-۲۲۳۵۸۲٤
- کد فراخوان جهت آگهی مذکور ۵۳،۱۰۳،۵۶۲ می‌باشد.

روابط عمومی شرکت گاز استان ایلام

نوبت اول

آگهی مناقصه عمومی دومرحله‌ای
شماره: ۵۲۴۴۰۸۵۹

شرکت فولاد خوزستان
«سهامی عام»

مناقصه‌گزار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: عملیات طراحی،خرید، اجرا و راه‌اندازی نوسازی سوپرچگیرهای ۶.۶ و ۰.٤ کیلوولت واحد انباشت برداشت به روش EPC
نوع مناقصه: عمومی دومرحله‌ای
مدت زمان: ۲٤ماه
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز جمعه مورخ ۱٤۰۰/۱۰/۱۰ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وب‌سایت pim.ksc.ir ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم خود را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از تائید کمیته ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱٤۰۰/۱۰/۱٤ به مدت دو روز در قبال واریز مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ریال (غیرقابل استرداد) به صورت آنلاین از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ خرید اسناد تخصصی)
دریافت الکترونیک فایل اسناد تخصصی مناقصه از طریق آدرس pim.ksc.ir (پس از ورود به سیستم با نام کاربری و رمز عبور/ منوی مناقصات/ عملیات/ اسناد تخصصی)
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱٤۰۰/۱۰/۲۷
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت/ فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱٤۰۰/۱۰/۲۸
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۱۳،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: ۱) ضمانتنامه معتبر بانکی ۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان ۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
نشانی شرکت: اهواز- کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان. **مدیریت:** خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۶۴۱۵-۳۲۱۳-۰۶۱ **ایمیل:** M.SALJOOGHIPOUR@KSC.IR

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۹/۲۸ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۹/۳۰

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

شرکت صنایع معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۰/۶۵/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "عملیات احداث ساختمان کمپینگ باشگاه و ساختمان تعاونی مصرف" خود را واقع در شهرستان سیرجان از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری با رتبه حداقل ۲ در رشته ابنیه و رتبه حداقل ۴ در رشته تاسیسات (توامأ) از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۲ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۴ مقرر شده است و الزامی می‌باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

شرکت صنایع معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی مناقصه عمومی
شماره ۱۴۰۰/۵۸/ع

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "عملیات اجرای معابر و شبکه هدایت آب‌های سطحی سایت داخلی" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه صلاحیت پیمانکاری با رتبه ۱ در رشته راه و ترابری از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسناد مذکور را به همراه فرم پرسشنامه ارزیابی تأمین‌کنندگان از بخش مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات ساعت ۹ الی ۱۴ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۱۲ در محل دفتر کمیسیون معاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشد. ضمناً بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۴ مقرر شده است و الزامی می‌باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

با ما
سبک زندگی اقتصادی
را گسترش دهید

پایگاه خبری «گسترش نیوز» www.Gostaresh.news

خبر

کشف ۵۰۰ میلیون تن ذخیره مس در معدن کرور

در شهرستان عنبرآباد و معدن مس کرور با اکتشافاتی که انجام شده بیش از ۵۰۰ میلیون تن ذخیره جدید کشف شده است. به گزارش مس پرس، مدیرعامل شرکت ملی مس ایران با اعلام این خبر در جریان بازدید از معدن مس کرور در روستای رودفرق عنبرآباد به همراه دادخدا سالاری، دادستان کرمان و اعضای شورای تامین شهرستان عنبرآباد گفت: خوشبختانه شرکت ملی صنایع مس ایران در این مدت کوتاه توانسته ۴ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تن ذخایر جدید مس کشور را ارتقا دهد و این معادل ۲۰ میلیون تن مس خالص است.

اردشیر سعدمحمدی افزود: در فاز نخست ۴۰ میلیون تن با عیار ۰.۳ محدوده معدن را مشخص کردیم و امیدواریم با بازگشایی معدن و احداث کارخانه تولید فرآوری مس بتوانیم ارزش افزوده و درآمد خوبی را برای این منطقه شاهد باشیم.

وی با بیان اینکه برای دسترسی به معدن کرور نیازمند احداث جاده هستیم، گفت: احداث راه در مجموع به طول ۱۶ کیلومتر است که برنامه‌ریزی صورت گرفته در ۳ قطعه تا خرداد ۱۴۰۱ انجام خواهد شد. وی افزود: با احداث کارخانه فرآوری و استخراج از معدن اشتغال خوبی در منطقه ایجاد خواهد شد و گردش مالی در بانک‌ها می‌تواند برای مردم تسهیلات ایجاد کند و امید را در بین مردم شکل بهتری بدهد. سعدمحمدی گفت: امیدواریم با اکتشافات و استفاده از تکنولوژی جدید، شرایط بهتری برای توسعه و سرمایه‌گذاری در آینده داشته باشیم و مردم از این شرایط بهره کافی را ببرند. مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران بیان کرد: ما تمام تلاش‌مان را می‌کنیم تا پایان خرداد ۱۴۰۱ پروژه راه دسترسی به معدن را به اتمام برسانیم و در این مدت طراحی معدن را انجام می‌دهیم، پیمانکار معدن را برای استخراج انتخاب خواهیم کرد و همزمان با شروع با استخراج کار طراحی کارخانه با مجوزی که از وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌گیریم انجام خواهیم داد. از زمان شروع احداث کارخانه فرآوری مس تا بهره‌برداری از آن، ۱۸ ماه زمان می‌برد، اما معدن فعال خواهد شد و استخراج و دپوی ماده معدنی براساس عیار در منطقه شکل خواهد گرفت. وی افزود: با شروع استخراج، اکتشاف تکمیلی هم صورت می‌گیرد و برای گسترش سرمایه‌گذاری آینده در این منطقه برنامه‌ریزی می‌کنیم و نیروی انسانی مورد نیاز را از منطقه تامین خواهیم کرد.

معاون بهره‌برداری شرکت گل‌گهر:

گل‌گهر با وجود محدودیت برق رکورد زد

گروه معدن
editor@smtnews.ir

علی پورمعصومی

ماحصل تلاش گل‌گهر در ۸ ماه نخست امسال، ثبت ۴۷ رکورد در بخش معدنکاری، تولید کنسانتره و گندله و ارتقای کیفیت محصولات است

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر بزرگ‌ترین واحد تولیدکننده سنگ آهن و فرآوری این محصولات در کشور است. این مجموعه عظیم معدنی و صنعتی ظرفیت‌های ویژه‌ای برای توسعه دارد؛ در همین راستا تلاش گسترده‌ای را برای ارتقای تولید خود ترتیب داده است. این مجموعه عظیم معدنی و صنعتی در طول ماه‌های گذشته همچون سایر صنایع کشور، از روند قطع و محدودیت در تامین برق متاثر شده است. با وجود این، توانسته بر چالش‌های ناشی از محدودیت برق فایق آید و همچنان روند رو به رشد تولید خود را حفظ کند. گواه این ادعا ثبت ۴۷ رکورد در بخش معدنکاری، تولید کنسانتره و تولید گندله است.

به گزارش روابط‌عمومی و امور بین‌الملل شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر، علی پورمعصومی، معاون بهره‌برداری شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر درباره عملکرد تولید ۸ ماه نخست سال جاری این شرکت گفت: با توجه به خشکسالی موجود در منطقه و کشور از لحاظ بارندگی، فشار بیشتری درباره کاهش و صرفه‌جویی در مصرف برق به مجموعه‌های تولیدی به‌ویژه شرکت گل‌گهر در ۳ ماه دوم سال وارد شد که البته با برنامه‌ریزی‌هایی انجام شده توانستیم این مسئله را مدیریت کرده و از تمام ظرفیت و توان کارخانه‌ها به نحو مطلوب استفاده کنیم.

پورمعصومی افزود: بر این اساس، در پایان ۸ ماه نخست سال جاری با وجود محدودیت‌های مصرف برق و همچنین مشکلات مربوط به ویروس کرونا توانستیم بیشتر از برنامه تولید کنیم. وی ادامه داد: در بخش معدنکاری در مقایسه با مدت مشابه در سال ۹۹ رشد داشته‌ایم و پیش‌بینی می‌شود با رسیدن ماشین‌آلات جدید که خرید آنها در دستور کار قرار گرفته و یکی از مهم‌ترین اقدامات استراتژیک شرکت است، رشد بیشتری در این بخش داشته باشیم.

معاون بهره‌برداری شرکت گل‌گهر اظهار کرد: در مجموع ماحصل تلاش و برنامه‌ریزی‌ها در این ۸ ماه، ثبت ۴۷ رکورد در بخش معدنکاری، تولید کنسانتره، تولید گندله و کیفیت محصولات با تکیه بر توان و دانش فنی نیروهای داخلی مجموعه بوده است.

عکس: صمت

پورمعصومی با بیان اینکه تکنولوژی‌هایی که در شرکت گل‌گهر در بخش کنسانتره و گندله‌سازی داریم تقریبا هم از لحاظ مصرف انرژی هم ابزاردقیق و سیستم کنترل و تجهیزات، تکنولوژی‌های به‌روز دنیاست، گفت: این موضوع و همچنین نگهداری و تعمیرات خوبی که طبق سیستم RCM انجام می‌دهیم، باعث شده بتوانیم تولیدی بالاتر از ظرفیت اسمی کارخانه داشته باشیم.

تامین همزمان کمیت و کیفیت

وی درباره کیفیت محصول تولید شده با توجه به افزایش کمیت گت: کیفیت محصول امسال در مقایسه با سال گذشته در تولید کنسانتره و گندله رو به افزایش بوده که بالا بردن همزمان کمیت و کیفیت کار سختی است اما انجام شده است.

معاون بهره‌برداری شرکت گل‌گهر با بیان اینکه انرژی گذاشته‌ایم تا کیفیت را بالا ببریم و این‌گونه نبوده که کمیت را به هر قیمتی بالا ببریم، گفت: با این روش توانسته‌ایم حداقل استانداردهای شرکت را که امسال بالاتر از سال گذشته بوده، رعایت کنیم.

پورمعصومی افزود: در همین راستا چندین پروژه بهبود کیفیت تعریف شده، از جمله پروژه بهبود کیفیت خط ۴ کنسانتره که دانه‌بندی، گوگرد و رطوبت را قرار است اصلاح کند و این پروژه امیدواریم تا آخر امسال به بهره‌برداری برسد.

معاون بهره‌برداری شرکت گل‌گهر با بیان اینکه چنین اقداماتی باعث مطلوب‌تر شدن خوراک گندله‌سازی می‌شود، گفت: با این روش تقریبا ۳۰ درصد خوراک گندله‌سازی ما بهبود پیدا می‌کند.

توجه به محیط زیست

وی افزود: پروژه بازیابی آب از باطله‌های کارخانه یکی دیگر از پروژه‌هایی است که در حال اجراست. پورمعصومی با بیان اینکه این پروژه در خطوط ۵ و ۶ و ۷ تعریف شده گفت: قرار است این پروژه تا پایان سال راه‌اندازی شود و به مدار بیاید چون اکنون در دپوسازی باطله‌های کارخانه دچار مشکل هستیم و چند حوضچه باطله موقت پرشده‌اند که باعث می‌شود آب باطله‌ها به پروسه تولید برگردد و با اجرای پروژه قادر به دپوی کیکی که تولید می‌کنیم خواهیم شد تا محدوده کمتری را اشغال کند.

پورمعصومی درباره بهبود کیفیت و افزایش ظرفیت گندله‌سازی‌ها نیز گفت: برای این بخش هم پروژه تعریف شده که امیدواریم تا ۳ سال آینده ظرفیت هر کدام از گندله‌سازی‌ها به ۷ میلیون تن افزایش یابد ضمن اینکه کیفیت را هم بهبود دهیم.

سخن پایانی

قطع برق یکی از چالش‌های اساسی فعالان صنعتی در ماه‌های گرم سال جاری بود. با توجه به محدودیت و بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌های برق در کشور همراستا با توسعه صنایع، این روند به تولید بسیاری از واحدهای صنعتی کشور ضربه وارد کرد.

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر نیز در ماه‌های گرم سال با محدودیت در روند تامین برق خود روبرو شد.

با وجود این، تلاش‌های بسیاری برای مدیریت محدودیت‌های برقی اندیشیده شد تا جایی که بررسی آمار تولید این شرکت حکایت از رشد در ۸ ماه نخست سال جاری دارد. با توجه به تلاش‌های انجام‌شده درنهایت در پایان ۸ ماه نخست سال جاری تلاشگران این شرکت توانستند با وجود محدودیت‌های مصرف برق و همچنین مشکلات مربوط به ویروس کرونا بیشتر از برنامه تولید کنند. ماحصل تلاش در این ۸ ماه، ثبت ۴۷ رکورد در بخش معدنکاری، تولید کنسانتره، تولید گندله و کیفیت محصولات با تکیه بر توان و دانش فنی نیروهای داخلی مجموعه بوده است.

در سی‌وهشتمین سالگرد بازدید رهبر معظم انقلاب از ذوب‌آهن اصفهان مطرح شد

توسعه ذوب‌آهن، امیدبخش است

در آذر ۱۳۶۲ در بحبوحه دفاع مقدس، صنعتگران کشور نیز همچون رزمندگان که در جبهه‌ها حماسه‌آفرینی می‌کردند، با همت والای خود کوره‌بلند شماره ۲ ذوب‌آهن اصفهان را راه‌اندازی کردند تا تولید این مجتمع عظیم صنعتی از ۵۰۰ هزار تن به یک میلیون و ۹۰۰ هزار تن برسد اما این رویداد مهم برای ذوب‌آهن اصفهان با اتفاق تاریخی دیگری نیز همراه شد و آن هم حضور رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رئیس‌جمهوری وقت بودند که در ۲۳ آذر کوره‌بلند شماره ۲ با حضور و سخنرانی مهم ایشان افتتاح شد.

به گزارش روابط‌عمومی شرکت ذوب‌آهن اصفهان، رهبر معظم انقلاب، آذر ۱۳۶۲ در اجتماع کارکنان و خانواده‌های شهدای ذوب‌آهن اصفهان حضور یافت و طی سخنانی ضمن قدردانی از مسئولان و همه افرادی که به نحوی در راه‌اندازی کوره‌بلند شماره ۲ نقش داشتند، گفتند: این یک حقیقت است که استقلال سیاسی بدون استقلال اقتصادی امکان‌پذیر نیست و اگر بخواهیم این استقلال را که امروز با همت میلیون‌ها نفر در سطح کشور و با خون ده‌ها هزار شهید به دست آمده حفظ کنیم باید استقلال اقتصادی را تامین کنیم.

ما باید کشورمان را خودمان بنا کنیم و آینده‌مان را خودمان رقم بزنیم و این ملت را که آمادگی هر گونه فداکاری دارند به معنای واقعی به خودکفایی برسانیم.

ایشان افزودند: این ملت از نظر بنیان‌های فرهنگی هیچ نقصی ندارند و از نظر آمادگی روحی بی‌نظیر هستند. من هر وقت مسائل مختلف مردم را با دقت نگاه می‌کنم در مقابل سیل خروشان ایمان این مردم مات و مبهوت و مجذوب می‌شوم.

رهبر معظم انقلاب سپس خطاب به کارگران افزودند: شما عزیزان که هرکدام به نحوی در افتتاح کوره‌بلند شماره ۲ نقش داشتید باید بدانید استکبار امریکا به هر قیمت در صدد است این مسئله مقدسی را که ممکن است اندوخته‌های چندین ساله آنها را بسوزاند خاموش کند. این حقیقت است که خواب راحت سردمداران استکبار و همه سلطه‌گران دنیا از حرکت و گسترش انقلاب شکوهمند ما برآشفته است؛ لذا آنها با تمام تلاش سعی در تضعیف انقلاب دارند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به توطئه‌های دشمنان انقلاب اسلامی از قبیل جنگ تحمیلی، محدودیت‌ها و فشارهای اقتصادی افزودند: ما یک نقطه مثبت داریم و آن وجود یک ملت حاضر در صحنه است. کارگران ما که بر گردن این مردم حق دارند باید بدانند قطره قطره زحمات آنان است که روی هم انباشته می‌شود و دعای خیر و برکت برای مردم فراهم آورده است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در ادامه سخنان خود خطاب به کارگران کشور افزودند: هر کارگاه و هر دستگاهی که شما با آن کار می‌کنید سنگری است که با آن موثرترین حیله‌ها و توطئه‌های استکبار جهانی را هدف قرار داده‌اید.

بدانید که دولت جمهوری اسلامی و همه مسئولان هیچ هدفی جز تحقق بخشیدن به شعارهای اصیل که این انقلاب با آن شعارها به ثمر رسیده است، ندارد.

در ادامه باید خاطرنشان کرد شهید حسین نیلی، متولد ۱۳۲۵ وزیر معادن و فلزات در دوره دوم ریاست‌جمهوری رهبر معظم انقلاب بود که سمت‌های دیگری همچون مدیرعاملی ذوب‌آهن اصفهان، استانداری چهارمحال و بختیاری و مدیریت صنایع الکترونیک را برعهده داشته است.

وی در سال ۱۳۶۰ مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان شد و در آن شرایط حساس در این سنگر وارد خدمت شد. در آن زمان تمام همت خود را به کار گرفت که بدون کمک کارشناسان شوروی چرخ‌های صنعت ذوب‌آهن بچرخد و در راستای استقلال و تکیه بر نیروی خویش ضروری می دانست بدون دخالت متخصصان روسی بخش‌های صنعتی راه‌اندازی شود و تمامی هم و غم شهید نیلی مصروف همین قضیه بود. یکی از همکاران او درباره خصوصیات اخلاقی و اعتقادی شهید نیلی می‌گوید: باوجود اینکه اختیارات وسیعی به مدیرانش می‌داد اما هیچ‌گاه در اشتباهات مدیران با پرخاشگری برخورد نمی‌کرد و همیشه به همه گروه‌ها و نیروها میدان می‌داد و ملاحظات سیاسی و گروهی در تصمیم‌گیری ایشان دخیل نبود و به جهت ایمان و اعتقاد

عمیقی که به ولایت داشت خود را مکلف به اجرای نظرات مقام ولایت فقیه و رهبری می‌دانست.

رهبر معظم انقلاب در معرفی او گفته است: «خدای رحمت کند شهید مهندس نیلی را... . من در جریان کار ایشان در بعد از انقلاب، چه آن موقعی که در ذوب‌آهن به خدمت مشغول بودند و چه آن موقعی که در وزارت معادن و فلزات بودند و چه زمانی که در سازمان صنایع دفاع بودند و در نهایت هم ایشان در همین رابطه به شهادت رسیدند، بودم... بیشتر عمل می‌کرد و کمتر حرف می‌زد. من به جرأت می‌توانم بگویم شاید یک ساعت یا یک سال از عمر ایشان برابر با تمام یک عمر عده‌ای است، که ادعای زیاد دارند ولی خدمتی برای نظام و انقلاب انجام نمی‌دهند.»

مهندس سیروس موتمن از فعالان ذوب‌آهن ضمن نقل خاطره‌ای مربوط به زمان راه‌اندازی کوره شماره ۲ چنین می‌گوید: راه‌اندازی کوره‌بلند شماره ۲ در دوران جنگ تحمیلی انجام شد و اهمیت بسیاری داشت. حتی شنیدیم که صدام گفته بود ایرانی‌ها نمی‌توانند کارخانه فولاد خود را توسعه دهند. همین انگیزه ما را بیشتر کرد و کارکنان ذوب‌آهن با تمام توان برای راه‌اندازی کوره شماره ۲ تلاش کردند.

خوشبختانه کوره راه‌اندازی شد و همه چیز نرمال بود و به یاری خدا با حضور رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله خامنه‌ای (رئیس‌جمهوری وقت) این کوره افتتاح شد که موجی از امید در صنعت کشور ایجاد کرد. روس‌ها ۱۵ خرداد ۱۳۶۴ شبانه ایران را ترک کردند و دو روز بعد حمله هوایی به ذوب‌آهن رخ داد و عده‌ای از همکاران به درجه رفیع شهادت نائل آمدند. پس از این حملات، کوره‌های شماره یک و ۲ با توقف کوتاهی، تعمیر و دوباره راه‌اندازی شدند.

No.2

ONE STAGE TENDER INTERNATIONAL CALL
FOR
PURCHASE OF 5000 MT BAKED ANODE BLOCK

Iran Alumina

TENDER No.:j/37 DATE:14th December/2021

1. Subject.: Iran Alumina Company (IAC) intends to purchase high quality Baked Anode Block, in amount of **5000 MT** for using in its Primary Aluminum Reduction Smelter Plant through one stage Tender according to following conditions as mentioned in the relevant Tender documents.:

2. Bid Bond Guarantee.: 105.229 Euro/or 32.200.000.000 Rials

3. Tender proposal.: Since the tendering is to be done in one stage ,thus the eligible Bidders should follow and regard the Tender instructions and present and submit all of required justified documents and the mentioned Tender envelopes in one package together.

4. Closing Date.: The eligible Bidders should submit their Bids/proposal to the central administration office as mentioned below and also in the Tender documents before 16:00 pm ,local time , on the day **19 th january ,2022.**

5. Opening Date.: 25 th january , 2022 on 10:00 AM

6. Contact information .: For more details and receiving the relevant Tender documents, the Bidders can refer to the following contact information.

Add.: Km 7 of Sankhast Road, city of Jajarm, Northern Khorasan Province, IRAN, P. O. Box:1135-94415 legal and contractual Affairs.

Tel .: 0098-58-32604467-32604246 - 0098-21-86073184

Fax.: 0098-58-32272487 - 0098-21-88833748

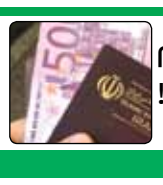
website: www.iranalumina.ir **E-mail.:** aluminumjajarm@gmail.com

IRAN ALUMINA CO
en.iranalumina.ir

www.Gostaresh.news

گسترش
تجارت
یکشنبه
۲۸ آذر ۱۴۰۰
۱۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۲
۱۹ دسامبر ۲۰۲۱
شماره ۱۹۵۸
پیاپی ۳۲۷۶

سفر را از مردم دریغ نکنید!

مهم‌ترین نمایشگاه‌های حمل‌ونقل جهان کدامند؟

«بختگان» در کمای تاریخی

عکس: تجارت

درخواست صادرکنندگان از نمایندگان مجلس:

ماده ۳۴ را در لایحه بودجه لحاظ کنید

پیمان صفردوست: این روزها مدام اخبار لایحه بودجه ۱۴۰۱ کشور به گوش می‌رسد و همچنان گمانه‌زنی‌ها و اظهارنظرها در زمینه بخش‌های مختلف آن ادامه دارد، اما یکی از مسائلی که در روزهای اخیر فعالان اقتصادی، به‌ویژه صادرکنندگان بر آن تاکید دارند، شرایط استرداد مبالغ مربوط به رفع تعهد ارزی است. صادرکنندگان معتقدند براساس قانون، سازمان امور مالیاتی باید در مدت مقرر مبالغ مربوط به مالیات بر ارزش افزوده را مسترد کند، اما این سازمان بنا به بندی در لایحه بودجه از این کار خودداری می‌کند. به‌نظر این دسته از فعالان اقتصادی به‌جای نامه‌نگاری‌های متعدد و وساطت بخش‌های مختلف دولت، بهتر است این بخش در لایحه بودجه به‌صورت شفاف بیان شود. اما این اختلافات میان صادرکنندگان و سازمان امور مالیاتی از کجا آب می‌خورد و صحبت از کدام بند قانونی است؟! روزنامه تجارت در این گزارش به بررسی درخواست فعالان اقتصادی در حوزه صادرات در گفت‌وگو با دست‌اندرکاران این بخش پرداخته است. با این گزارش همراه باشید:

ماده ۳۴ قانون رفع موانع تولید می‌گوید سازمان امور مالیاتی باید ظرف ۳۰ روز مالیات ارزش بر افزوده پرداختی صادرکنندگان را به آنها برگرداند اما چون این موضوع در لایحه بودجه به‌صراحت و به‌طور شفاف عنوان نشده، امسال سازمان امور مالیاتی به‌سادگی از زیر بار این امر شانه خالی کرد

حساب مالیات بر ارزش افزوده جداست

محمد لاهوتی، رئیس کنفدراسیون صادرات درباره شرایط رفع تعهد ارزی و تعهدات متقابل صادرکنندگان و دولت در گفت‌وگو با تجارت عنوان کرد: در زمینه منوط شدن دریافت مشوق‌های صادراتی به رفع تعهد ارزی در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ باید موضوع منفک شدن مالیات بر ارزش افزوده صراحتا قید شود تا مانند گذشته صادرکنندگان در این زمینه با مشکل مواجه نشوند.

وی درباره مشکلات سال‌های قبل در این زمینه خاطرنشان کرد: در سال‌های پیش به‌دلیل عدم اشاره مستقیم در متن لایحه بودجه، استرداد مالیات بر ارزش افزوده صادرکنندگان منوط به رفع تعهد ارزی بود و صادرکنندگان را دچار چالش‌های فراوانی کرد.

وی در این زمینه توضیح داد: البته با مصوبه شورای هماهنگی سران قوا و ابلاغ معاون اول رئیس‌جمهوری، از ۱۰ مهر امسال، مالیات بر ارزش افزوده از این موضوع منفک شد و ماده ۳۴ قانون رفع موانع تولید مبنای کار قرار گرفت. بر اساس ماده ۳۴ قانون رفع موانع تولید مالیات بر ارزش افزوده پرداختی صادرکنندگان باید ظرف یک ماه از صدور کالا مسترد شود اما باتوجه به متن لایحه بودجه این روند با مشکل مواجه شده بود.

رئیس کنفدراسیون صادرات در این زمینه تصریح کرد: طبق قانون اعمال معافیت مالیاتی و مشوق‌های صادراتی مشروط به رفع تعهد ارزی است، اما مالیات بر ارزش افزوده شامل این موضوع نمی‌شود؛ بنابراین این بند بودجه ۱۴۰۱ باید نسبت به سال جاری حائز این نکته باشد که استرداد مالیات بر ارزش افزوده طبق قانون رفع موانع تولید اجرایی می‌شود و ربطی به رفع تعهد ارزی ندارد.

لاهوتی در این باره تاکید کرد: این موضوع کمک شایانی به صادرکنندگان و صادرات کشور از نظر منابع مالی آزادشده خواهد کرد و مبالغ موردنظر را سریع‌تر در اختیار آنها قرار خواهد داد. متاسفانه در سال‌های قبل تحت تاثیر بند منوط شدن دریافت مشوق‌های صادراتی به رفع تعهد ارزی، قانون احکام دائمی مانند ماده ۳۴ قانون رفع موانع تولید عملا اجرا نمی‌شد که با ابلاغیه ۱۰ مهر معاون اقتصادی رئیس‌جمهوری این مشکل حل شد.

لایحه نمی‌تواند ناقض قانون باشد

ابراهیم بهادرانی، مشاور عالی رئیس اتاق بازرگانی تهران در گفت‌وگو با تجارت درباره وضعیت استرداد مالیات بر ارزش افزوده صادرکنندگان در قوانین کشوری و لایحه بودجه عنوان کرد: بند «ق» جزء ۵ تبصره ۶ لایحه بودجه بر منوط شدن اعمال معافیت‌های مالیاتی و جوایز صادراتی به بازگشت ارز حاصل از صادرات به اقتصاد کشور تاکید دارد.

وی در این زمینه افزود: در واقع این بند به جوایز صادراتی و مالیات عملکرد اشاره دارد و مالیات بر ارزش افزوده را شامل نمی‌شود اما سازمان مالیاتی زیر بار این موضوع نمی‌رود.

مشاور عالی رئیس اتاق بازرگانی تهران درباره مفاد قانون در این زمینه خاطرنشان کرد: ماده ۳۴ قانون رفع موانع تولید می‌گوید سازمان امور مالیاتی باید ظرف ۳۰ روز مالیات بر ارزش افزوده پرداختی صادرکنندگان را برگرداند اما چون این موضوع در لایحه بودجه صراحتا عنوان نشده، امسال سازمان امور مالیاتی زیر بار آن نرفت و اگر این موضوع در لایحه بودجه ۱۴۰۱ نیز قید نشود، دوباره با همین مشکلات مواجه خواهیم بود.

وی با اشاره به مشکلات فراوانی که صادرکنندگان باتوجه به مسائلی مانند تحریم با آن مواجهند، یادآور شد: اگر سازمان امور مالیاتی این بند را به‌درستی اجرا کند، یکی از مشکلات جدی فعالان اقتصادی کشور در حوزه صادرات برطرف خواهد شد اما اگر این سازمان به ماده ۳۴ قانون رفع موانع تولید تن ندهد، نمی‌توانیم در این حوزه به‌درستی فعالیت کنیم.

بهادرانی در پایان با اشاره به لزوم همراستایی بخش‌های مختلف در اجرای قوانین برای دستیابی به توسعه و ثبات اقتصادی، گفت: ماده ۳۴ قانون رفع موانع تولید یک قانون دائمی است و طبیعتا لایحه بودجه نمی‌تواند آن را نقض کند. در واقع چون مالیات بر ارزش افزوده جزو موارد ذکرشده در مجموعه موارد لایحه بودجه نیست، باید از قوانین خاص خودش تبعیت کند. اگر این تبعیت و بازگشت ۳۰ روزه مبالغ مالیات بر ارزش افزوده اتفاق بیفتد، بخشی از مشکلات صادرکنندگان برطرف خواهد شد؛ در غیر این صورت همچنان در این زمینه با مشکل مواجه خواهیم بود.

سخن پایانی

باتوجه به آنچه گفته شد، به‌نظر می‌رسد اختلاف موجود بین سازمان امور مالیاتی و فعالان اقتصادی حوزه صادرات، بیش از آنکه مربوط به عدم انطباق قوانین و لایحه بودجه یا گروکشی اقتصادی باشد، ناشی از تعابیر متفاوت از یک موضوع است، در حالی که قانون‌گذاران می‌توانند باتوجه به اختیارات خود، به شفاف‌سازی این موضوع در لایحه بودجه بپردازند و به اختلاف و گلایه‌های موجود خاتمه دهند.

شفاف‌سازی و صراحت در بندها و بخش‌های قانونی می‌تواند بسیاری از مشکلات محتمل آتی را به‌سادگی برطرف کند و گره‌هایی را که به‌اصطلاح با دست باز می‌شود، حواله دندان نکند؛ آن هم در شرایطی که صادرات کشور در بهترین حالت نیز با مصائب و مشکلات فراوانی روبه‌روست و باید از هر روزنه ممکن راه خود را به بازارهای جهانی باز کند. اگرچه برخی کارشناسان اقتصادی در این زمینه معتقدند که صادرات یک فرآیند اقتصادی است و نباید مشمول جایزه و تسهیلات ویژه باشد اما انصافا موضوع استرداد مالیات بر ارزش افزوده به صادرکنندگان که یک شیوه معمول در دنیاست، نباید تبدیل به مانعی برای استمرار فعالیت‌های اقتصادی صادرکنندگان باشد.

یادداشت

اقتصاد با ارز ترجیحی جواب نمی‌دهد

سپهر عبدالله‌پور
کارشناس اقتصاد

تک‌نرخی شدن ارز در کشور از آن دسته از موضوعاتی است که همچنان موافقان و مخالفان زیادی دارد و بحث بر سر عملی شدن آن فراوان است. هرچند همه کارشناسان چندنرخی شدن ارز را یکی از مشکلات اقتصاد می‌دانند اما گروهی بازگشت به مسیر تک‌نرخی شدن را در شرایط فعلی مربوط به عوارض و فشارهای جانبی بسیار می‌دانند و آن را صلاح نمی‌دانند.

اما در این زمینه باید دید وجود هر یک از این دو حالت چه تاثیراتی بر اقتصاد و معیشت در کشور می‌گذارد و کدام انتخاب می‌تواند منافع بیشتری را برای مردم و نظام اقتصادی کشور دربر داشته باشد.

البته با توجه به شرایط موجود اقتصادی و بازارهای ایران به نظر نمی‌رسد حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی تاثیر چندانی بر معیشت مردم بگذارد و می‌توان تخصیص آن به شکل کنونی را از نظام اقتصادی کشور حذف کرد.

تا امروز در عمل بسیاری از کالاها از دریافت ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات حذف شده‌اند و امروز تنها معدودی از واردات ما با استفاده از ارز ترجیحی انجام می‌شود که از این بین هم مهم‌ترین واردات در این زمینه مربوط به نهاده‌های دامی است. همان‌طور که می‌دانید بیشتر نهاده‌ها درحال‌حاضر با نرخ آزاد به دست مصرف‌کنندگان آن می‌رسد و سود ارز ترجیحی فقط متوجه دلالان این بازار است. امروز هم بسیاری از دامداران و تولیدکنندگان داخلی از این موضوع گلایه دارند که تخصیص ارز ترجیحی به نام آنها بوده اما سود آهن را دلالان و واسطه‌های بازار برده‌اند؛ بنابراین حذف ارز ترجیحی حتی درباره کالایی مانند نهاده دامی نیز باید مورد توجه سیاست‌گذاران این حوزه باشد.

در بخش‌های دیگر نیز اوضاع به همین شکل است و متاسفانه بررسی‌ها نشان می‌دهد یارانه این نوع ارز تا امروز چندان نصیب اقشار مورد نظر نشده است. از این رو، پس از این سال‌ها دیگر باید به این نتیجه برسیم که این سیاست در عمل یک سیاست شکست‌خورده در اقتصاد و تامین معیشت مردم به شمار می‌آید و دولت باید به مسیر جدید و حذف یارانه از مبادی زنجیره‌های تامین وارد شود.

البته تک‌نرخی کردن ارز تنها بر حوزه تجارت تاثیر مثبت ندارد و برای بازارهای داخلی نیز آثار مثبت فراوانی را به همراه دارد. نکته مهم این است که اگر با تک‌نرخی شدن ارز، تخصیص آن به صورت آزاد انجام شود، مشکل تامین کالاهای واداتی برطرف خواهد شد و تجربه آزادسازی نرخ ارز و واردات گوشت قرمز نشان می‌دهد در این صورت حتی می‌توان با توجه به رقابتی شدن بازار، انتظار کاهش قیمت‌ها را نیز داشت.

البته کارشناسان از ابتدا درباره آثار منفی ارز ۴۲۰۰ تومانی در اقتصاد، هشدار داده بودند و از همان اول مشخص بود این طرح به تاریخ خواهد پیوست اما دولت گذشته سعی کرد آن را تا جای ممکن پیش ببرد که در این امر هم موفق نبود.

در هر حال طبیعی است حذف ارز ترجیحی از نظام اقتصادی کشور مانند هر تغییر دیگری مشکلاتی را با خود به همراه خواهد داشت.

با این حال، وقتی معایب و مزایای این طرح را در کنار یکدیگر قرار می‌دهیم، متوجه می‌شویم حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از اقتصاد کشور فواید بیشتری خواهد داشت؛ البته برای کاهش فشار معیشتی جامعه که اقشار فراوانی را نیز تحت تاثیر قرار می‌دهد، دولت می‌تواند برنامه‌ریزی‌هایی را برای انتقال یارانه ریالی به انتهای زنجیره تولید تا مصرف در نظر بگیرد تا ضمن هدایت اقتصاد به مسیر منطقی و صحیح، عوارض ناشی از آن نیز بر بدنه جامعه کاهش پیدا کند.

تشکیل کارگروه مشترک ارزی و تجاری

کارگروه مشترک و عملیاتی وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی به منظور هماهنگی سیاست‌های ارزی و تجاری کشور و هدایت ارز حاصل از صادرات به سمت چرخه تجاری و تولیدی کشور تشکیل شد. به گزارش ایسنا، بانک مرکزی اعلام کرد: بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت در نخستین گام و به منظور تحقق اهداف اشاره شده در این کارگروه، دو موضوع واردات اعتباری در سامانه نیما و رفع محدودیت کالاهای وارداتی در رویه واردات در مقابل صادرات خود را به تصویب رساندند.

بر این اساس، تولیدکنندگان به منظور واردات می‌توانند گواهی تخصیص ارز دریافت کنند. همچنین محدودیت در کالاهای وارداتی مجاز برای صادرکنندگان از طریق رویه واردات در مقابل صادرات خود برداشته خواهد شد.

براساس این گزارش، سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت و همچنین علی صالح‌آبادی، رئیس‌کل بانک مرکزی در نخستین جلسه این کارگروه مشترک ضمن تاکید بر تسهیل رویه‌های مربوط به صادرات غیرنفتی و تشویق به هدایت ارزهای حاصل از صادرات به چرخه تجاری و تولیدی کشور، از برگزاری هفتگی کارگروه مشترک و عملیاتی به منظور هماهنگی سیاست‌های ارزی و تجاری کشور تاکید کردند.

دو طرف در این نشست بر حمایت از واردکنندگان کالاهای خرد نیز تاکید کردند و تشکیل این کارگروه را موجب بهبود شرایط صادرات و تسهیل روند تجارت خارجی کشور دانستند.

واکنش کارشناسان به افزایش عوارض خروج از کشور:

سفر را از مردم دریغ نکنید!

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

بحث‌ها درباره لایحه بودجه ۱۴۰۱ همچنان داغ است و هر روز یکی از موارد اشاره‌شده در آن خبرساز می‌شود. یکی از این موارد، عوارض خروج از کشور در سال آینده است. در لایحه بودجه رقم دقیقی برای عوارض خروج از کشور تعیین نشده اما درآمد حاصل آن از ۱۱۰ میلیارد تومان امسال به ۱۵۰۰ میلیارد تومان افزایش پیدا کرده است. هرچند بررسی بودجه سال‌های قبل از ۱۴۰۰ نشان می‌دهد بودجه سال آینده در بخش عوارض خروج از کشور براساس روند سال‌های پیش از کرونا بسته شود اما شایعه عوارض ۵ میلیون تومانی به‌سرعت تکذیب شد.

عوارض خروج از کشور چرا در بودجه سالانه کشور مطرح می‌شود؟ روند افزایش آن تا کجا ادامه دارد و وجود آن چه تاثیری بر اقتصاد کشور و معیشت مردم دارد؟

این پرسش‌ها بهانه‌ای شد تا صمت به این موضوع بپردازد.

درست نیست با توجیه اینکه تعداد سفرهای خارجی زیاد است بخواهیم از سبد اقشار کم‌درآمد مایه بگذاریم و کسری بودجه را از طریق عوارض خروج از کشور تامین کنیم

سفر حق همه است

عزت‌الله ضرغامی با بیان اینکه کشورهای رقیب تلاش می‌کنند صنعت گردشگری در ایران رونق نگیرد، گفت: گردشگری حق همه مردم دنیا است و هیچ‌کس نمی‌تواند جلوی آن را بگیرد. این تفکر اشتباه است که گمان کنیم گردشگری موضوعی لاکچری و تزئینی است.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی این اظهارات را درحالی مطرح کرد که لایحه بودجه ۱۴۰۱ و افزایش احتمالی عوارض خروج از کشور در سال آینده، بحث‌برانگیز شده است.

ضرغامی اظهار کرد: امروز دیپلماسی فعال در دنیا، دیپلماسی گردشگری است و ارزش‌ها، ظرفیت‌ها و داشته‌های هر کشور از طریق گردشگری به مردم سایر کشورها معرفی می‌شود.

وی بیان کرد: اعتقاد ما بر این است که حتی صدور انقلاب از مسیر گردشگری امکان‌پذیر است چرا که براساس بررسی‌های انجام‌شده بیش از ۹۰ درصد گردشگران خارجی که به ایران سفر می‌کنند، از سفر به ایران احساس رضایت دارند.

وی در ادامه به نقش گردشگری در تقویت روابط با کشورهای همسایه اشاره کرد و افزود: به‌طور حتم گردشگری در این حوزه اهمیت دارد. این تفکر اشتباه است که گمان کنیم گردشگری موضوعی لاکچری و تزئینی است. گردشگری امری حیاتی است که علاوه‌بر تقویت روابط فرهنگی و سیاسی، اقتصاد را نیز پویا می‌کند و سرشار از درآمد است.

ذات عوارض خروجی غلط است

حرمت‌الله رفیعی، رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی ایران در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: به دلیل اینکه موضوع عوارض ۵ میلیاردی خروج از کشور تکذیب شده، درحال‌حاضر نمی‌توان درباره آن اظهارنظر کرد اما نه‌تنها افزایش این عوارض، که حتی وجود آن از اساس، قانونی نیست. پیشنهاد اخذ چنین عوارضی مربوط به دوره جنگ بود و امروز دیگر توجیهی برای دریافت آن وجود ندارد.

وی افزود: برقراری چنین عوارضی در کشور جز اینکه سبد اقشار ضعیف‌تر را خالی کرده و بر ذخیره سبد توانگران بیفزاید ثمری برای کشور ندارد. صاحبان بنگاه‌های اقتصادی با افزایش عوارض خروجی کشور، بر میزان بهای کالاها و خدمات خود می‌افزایند و در نتیجه تورم را افزایش می‌دهد اما در مقابل، اقشار ضعیف‌تر ناچار به تحمل فشار هزینه‌ها می‌شوند و درواقع دولت با این کار دست در جیب اقشار ضعیف کشور می‌کند.

رفیعی خاطرنشان کرد: تا امروز کدام گرانی را دیده‌اید که بر دیگر جوانب جامعه تسری پیدا نکرده باشد؟ این کار نیز مانند سایر افزایش قیمت‌ها تاثیر منفی خود را بر جامعه خواهد گذاشت و خلاف اصول اقتصادی اداره جامعه است. این تجربه‌هایی است که ما در سال‌های گذشته در مواردی مثل بنزین و نان به شکل ملموس با آن مواجه بوده‌ایم.

رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر خدمات مسافرتی ایران با اشاره به اینکه باید چاره دیگری را برای این کار بیندیشیم، افزود: درست نیست که با توجیه اینکه تعداد سفرهای خارجی بالاست بخواهیم از سبد خانوار اقشار کم‌درآمد مایه بگذاریم و کسری بودجه را از طریق عوارض خروج از کشور تامین کنیم؛ این موضوع ارتباطی با میزان این عوارض ندارد. ما درباره عوارض خروجی ۷۵ هزار تومانی نیز گلایه داشتیم، به عوارض ۴۵۰ هزار تومانی هم اعتراض کردیم و امروز نیز با نفس دریافت عوارض خروج از کشور مخالف هستیم.

وی تصریح کرد: عوارض خروجی سفرهای افراد متمول، آنها را زیر فشار نمی‌گذارد؛ هزینه عوارض سفرهای دولتی نیز که از جیب ملت پرداخت می‌شود؛ پس چرا باید برای عموم مردمی که درآمد آنها به ۵ میلیون تومان در ماه محدود می‌شود چنین هزینه‌تراشی‌هایی کرد؟ هزینه‌هایی که اثر غیرمستقیم آن نیز در تورم و بی‌ثباتی اقتصاد کشور مشاهده می‌شود.

رفیعی تاکید کرد: تا امروز نشر این خبر در حد شایعه نیز بازارهای داخلی را ملتهب کرده است و طبیعتا اگر چنین افزایش قیمتی اعمال شود تاثیر آن در بازارها بیشتر نیز خواهد بود و این رفتار، رفتار جالبی نیست. این موضوع علاوه‌بر فشارهای مالی ایجادشده در جامعه، بسیاری از افراد را نیز از عملکرد دولت ناراضی خواهد کرد.

> قرار بود بخشی از عوارض خروجی صرف ایجاد و تکمیل زیرساخت‌های گردشگری در کشور شود اما تا امروز کاری در این زمینه انجام نشده است

عوارض ۵ میلیون تومانی شوخی است

امیرپویان رفیعی‌شاد، رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر سفر هوایی، گردشگری و زیارتی استان تهران درباره عوارض خروج از کشور و تاثیر آن بر گردشگری به صمت گفت: پس از مطرح شدن موضوع عوارض خروجی ۵ میلیون تومانی، برخی این وضعیت را موجب تقویت گردشگری داخلی دانستند که اصلا درست نیست.

رفیعی‌شاد در این زمینه خاطرنشان کرد: گردشگری داخلی و گردشگری خروجی موضوعاتی کاملا جدا از هم هستند. انتخاب هر یک از این دو نوع گردشگری و سفر، معیار فکری متفاوتی دارد؛ البته ممکن است افرادی باشند که به هر دو نوع این گردشگری‌ها علاقه داشته باشند اما نمی‌توان این‌طور استنباط کرد که محدودیت در سفرهای خروجی باعث رونق سفر و گردشگری داخلی خواهد شد.

وی در ادامه درباره ذات تخصیص عوارض خروجی برای مسافران و گردشگران نیز خاطرنشان کرد: در حال حاضر عوارض خروجی موضوعی نیست که در کشورهای زیادی برای سفرهای خروجی اعمال شود و در صورت اعمال نیز این عوارض خروجی به میزانی نیست که تبدیل به جریمه خروج شود و در حد و حدود عوارض باقی می‌ماند.

رفیعی شاد با بیان پیشینه عوارض خروجی در ایران افزود: این قانون در کشور ما نیز در زمان جنگ تحمیلی و با درنظر گرفتن شرایط خاص اقتصادی به تصویب رسید و طبیعتا انتظار می‌رفت پس از اتمام جنگ برداشته شود اما می‌بینیم که تا امروز همچنان باقی مانده است.

رئیس هیات‌مدیره انجمن صنفی دفاتر سفر هوایی، گردشگری و زیارتی استان تهران همچنین درباره موارد مصرف این عوارض در کشور اظهار کرد: نکته‌ای دیگری که مطرح می‌شود این است که براساس قانون قرار بود بخشی از عوارض خروجی صرف ایجاد و تکمیل زیرساخت‌های گردشگری در کشور شود اما تا امروز کاری در این زمینه انجام نشده است و گزارش خاصی نیز درباره آن منتشر نشده است.

وی در زمینه اخبار ضدونقیض درباره میزان عوارض خروجی تاکید کرد: مسئله عوارض خروجی بیش از ۵ میلیون تومان به کلی کذب و اشتباه است زیرا در لایحه بودجه ارائه‌شده به مجلس، عدد و رقمی در این باره ذکر نشده و تنها درباره میزان کلی درآمد صحبت شده است؛ بنابراین لزومی ندارد همه رقم مطرح‌شده مربوط به افزایش میزان عوارض خروجی باشد. درواقع می‌توان این‌طور نیز استنباط کرد که میزان درآمد براساس شاخص‌های نفری انجام شده است و سیاست‌گذاران این بخش افزایش تعداد نفرات را با توجه به پشت‌سر گذاشتن دوران همه‌گیری و پیک شیوع ویروس کرونا برای خروج درنظر گرفته‌اند.

رفیعی‌شاد در پایان گفت: در هر صورت مطرح شدن چنین عدد و رقمی درباره عوارض خروج از کشور نمی‌تواند منطقی باشد و بیشتر شبیه یک شوخی است.

کاهش عوارض خروج از کشور

مجتبی توانگر، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نیز در واکنش به موضوعات مطرح‌شده در رسانه‌ها درباره میزان درآمدهای دولت از محل عوارض خروج مسافر از کشور در سال ۱۴۰۱ آن را روندی مطابق با سال‌های پیش از شیوع ویروس کرونا دانست.

توانگر در گفت‌وگو با صمت درباره افزایش ۵ برابری عوارض خروج از کشور که در لایحه بودجه دولت به آن اشاره شده است، عنوان کرد: اگرچه این میزان نسبت به بودجه سال گذشته، افزایش چشمگیری یافته اما با بررسی بازه زمانی طولانی‌تر درمی‌یابیم این اعداد و ارقام با سال‌های نه‌چندان دور و پیش از همه‌گیری ویروس کرونا در دنیا تفاوت خاصی پیدا نکرده است.

این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در توضیح این مطلب افزود: دولت دوازدهم در بودجه سال ۱۴۰۰ کشور، به دلیل شیوع ویروس کرونا در دنیا و کاهش سفر و گردشگری، میزان درآمد حاصل از عوارض خروج از کشور را بسیار کمتر از سال‌های پیش از آن در نظر گرفت و امروز با توجه به کنترل نسبی شیوع این بیماری، پیش‌بینی افزایش این میزان با از سرگیری مسافرت‌ها چندان دور از ذهن نیست.

توانگر با اشاره به سهم این بخش در بودجه سال‌های ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹که به ترتیب ۱۴۰۰ و ۱۶۱۰ میلیارد تومان بود، در این زمینه تاکید کرد: این مبلغ در بودجه سال ۱۴۰۰ به دلیل کاهش مسافرت‌های خارجی در پی همه‌گیری ویروس کرونا به ۱۱۰ میلیارد تومان کاهش پیدا کرد. با این حال، دولت سیزدهم در بودجه ۱۴۰۱، برای این بخش براساس میزان عوارض خروج از کشور در سال‌های قبل از کرونا، حدود ۱۵۰۰ میلیارد تومان اعتبار در نظر گرفته است.

این نماینده مجلس شورای اسلامی میزان ۱۵۰۰ میلیارد تومانی پیش‌بینی شده برای بودجه سال آینده را میانگینی بین سال‌های ۹۸ و ۹۹ دانست و گفت: با این حساب نمی‌توان گفت دولت افزایش چشمگیری در این بخش بودجه لحاظ کرده است؛ یعنی عوارض خروج از کشور در سال ۱۴۰۱ تقریبا مشابه میزان آن در سال‌های قبل از شیوع کرونا بوده است.

سخن پایانی

اگرچه خبر عوارض ۵ میلیون تومانی خروج از کشور تکذیب شد اما به نظر می‌رسد دولت قصد دارد ۱۵۰۰ میلیارد تومان از محل عوارض خروج از کشور درآمد کسب کند؛ در حالی که این مبلغ در بودجه امسال فقط حدود ۱۱۰ میلیارد تومان بوده است. اما دولت چگونه می‌خواهد این کار را انجام دهد؟ یعنی افزایش قیمت بلیت پروازهای خارجی با افزایش عوارض خروج از کشور راهکار مورد نظر دولت است؟

در همین حال به گفته رئیس سازمان برنامه و بودجه پیشنهاداتی مبنی‌بر افزایش عوارض خروج از کشور به صورت درصدی از بلیت مطرح شد که هنوز وارد دولت نشده است اما ارقام ۵ میلیون تومانی مطرح‌شده صحت ندارد و هنوز تصمیمی در این باره نگرفته‌ایم.

حقیقت این است که طی سال‌های اخیر میزان مهاجرت و خروج از ایران افزایش یافته است؛ بنابراین شاید دولت به این نتیجه رسیده که از این موضوع می‌تواند بهره‌برداری لازم را بکند و با توجه به کسری شدید بودجه، عوارض خروجی را راهی مطمئن برای تامین آن می‌داند. به همین دلیل انتشار این خبر باعث شد تا گمان شود عوارض خروج از کشور قرار است به بیش از ۵ میلیون تومان افزایش یابد.

مهم‌ترین نمایشگاه‌های حمل‌ونقل جهان کدامند؟

امروزه حمل‌ونقل یکی از اجزاء مهم اقتصاد ملی به‌شمار می‌رود و به‌دلیل داشتن نقش زیربنایی تأثیر فراوانی بر فرآیند رشد اقتصادی کشور دارد. این بخش دربرگیرنده فعالیت‌هایی است که به شکلی گسترده در تمامی زمینه‌های تولید، توزیع و مصرف کالا و خدمات جریان داشته و در مجموعه فعالیت‌های اقتصادی نقش غیرقابل انکاری برعهده دارد.

گروه نمایشگاه
editor@smtnews.ir

نقش حمل‌ونقل در توسعه

هزینه حمل‌ونقل در نرخ تمام‌شده کالا در کشورهای توسعه‌یافته از اهمیت بالایی برخوردار است. هزینه حمل‌ونقل و به‌تبع کاهش هزینه عرضه کالای تولیدی به بازارهای مصرف نقش زیادی در توان رقابت و گسترش سایر بخش‌های اقتصاد از جمله صنعت و در نهایت اقتصاد ملی دارد. بنابراین برای برنامه‌ریزی‌های آینده، بررسی جایگاه کنونی و ظرفیت حمل‌ونقل در اقتصاد کشور، چشم‌انداز آینده جهانی آن و شناخت کمبودها و مشکلات مربوطه از گام‌های اولیه توسعه است. برهمین اساس، نمایشگاه‌های حمل‌ونقل جهان نیز از اهمیت قابل توجهی برای فعالان اقتصادی برخوردار است. هر سال چندین نمایشگاه حمل‌ونقل و لجستیک در ایران و جهان برگزار می‌شود. در این مطلب مهم‌ترین نمایشگاه‌های حمل‌ونقل داخلی و خارجی را معرفی می‌کنیم. حوزه حمل‌ونقل به‌عنوان یکی از بخش‌های بنیادی و زیربنایی در تجارت و کسب‌وکار، نقش مهمی در توسعه اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی ایفا می‌کند. یکی از کارکردهای حائز اهمیت حمل‌ونقل، انجام تجارت و مبادلات مختلف داخلی و خارجی است که تمام این معاملات از طریق حمل‌ونقل زمینی، هوایی، دریایی و ریلی انجام می‌شوند. به‌عبارت‌دیگر، تمام روابط و امور کاری و تجاری میان کشورها در سایه حمل‌ونقل و جابه‌جایی انجام‌شده و بدون حمل‌ونقل، چرخه این ارتباطات گسترده قطع خواهد شد. به همین خاطر هر سال در کشورهای گوناگون جهان، چندین نمایشگاه حمل‌ونقل با اهداف گوناگون برگزار می‌شود و افراد شاغل در حوزه حمل‌ونقل نیز در این نمایشگاه‌ها شرکت می‌کنند. به بهانه روز حمل‌ونقل در ادامه به معرفی چند نمایشگاه حمل‌ونقل خارجی می‌پردازیم.

نمایشگاه ترافیک و حمل‌ونقل دوبی

نمایشگاه ترافیک و حمل‌ونقل دوبی در امارات متحده عربی برگزار می‌شود. نمایشگاه ترافیک دوبی، بزرگ‌ترین رویداد تجاری خاورمیانه است که به حمل‌ونقل زمینی و دریایی، ایمنی جاده‌ای و زیرساخت‌های حمل‌ونقل اختصاص دارد. این نمایشگاه به‌عنوان رویدادی برای گردهم آمدن برخی متخصصان صنعت که مایل به برقراری ارتباط با شرکت‌های محلی و بین‌المللی در صنعت جاده، راه‌آهن، پارکینگ و حمل‌ونقل عمومی هستند، برگزار می‌گردد. نمایشگاه ترافیک و حمل‌ونقل دوبی یک رویداد اختصاصی برای صنایع جاده‌ای، پل‌زنی و تونل‌زنی محسوب می‌شود که برخی از تامین‌کنندگان برجسته در حوزه حمل‌ونقل را از گوشه و کنار جهان گرد هم آورده است. نمایشگاه حمل‌ونقل دوبی فرصتی را برای شرکت‌ها فراهم می‌کند تا با مخاطبان هدفمندی که می‌خواهند از آخرین روندها و فناوری‌های روز جهان مطلع شوند، دیدار کرده و محصولات خود را به آنها معرفی کنند.

نمایشگاه حمل‌ونقل قزاقستان

نمایشگاه حمل‌ونقل قزاقستان نیز به‌عنوان یک رویداد بزرگ و کامل بوده که در شهر آستانه واقع در کشور قزاقستان برگزار می‌شود. این نمایشگاه یک مجموعه جامع و کامل از زنجیره تامین و توزیع کالا از خدمات حمل کالا تا تجهیزات مدیریت حمل‌ونقل را ارائه می‌دهد. این رویداد به‌عنوان قلب صنعت حمل‌ونقل و لجستیک در نظر گرفته می‌شود و هر ساله تعداد زیادی از فعالان حوزه حمل‌ونقل برای بازدید از آن به قزاقستان می‌آیند. این نمایشگاه علاوه بر ارائه محصولات جدید در حوزه حمل‌ونقل، به تجزیه‌وتحلیل مشکلات و موانع رشد صنایع حمل‌ونقل و لجستیک در این منطقه نیز می‌پردازد و در مجموع یک نمایشگاه جامع و پرطرفدار است که ده‌ها شرکت از کشورهای گوناگون از جمله قزاقستان، روسیه، ازبکستان، اوکراین، لیتوانی، لاتویا، استونی، آلمان، فنلاند، فرانسه، امریکا، چین، گرجستان، انگلستان و لهستان در آن حضور پیدا می‌کنند.

نمایشگاه حمل‌ونقل مونیخ

نمایشگاه حمل‌ونقل مونیخ آلمان یک نمایشگاه تجاری تخصصی در زمینه تدارکات و حمل‌ونقل در جهان است. این نمایشگاه همچنین بر حرکت، فناوری اطلاعات و مدیریت زنجیره‌ای، کامپیوتری، تدارکات داخل خانه و مدیریت مواد و ترکیبات در میان دیگر مسائل تمرکز دارد.

به گفته فعالان این صنعت، یکی از فوق‌العاده‌ترین نمایشگاه‌های تخصصی در زمینه تدارکات و حمل‌ونقل در جهان، نمایشگاه حمل‌ونقل مونیخ است. در نمایشگاه لجستیک حمل‌ونقل مونیخ، مجموعه کاملی از خدمات باکیفیت مناسب، نوین و خلاقانه در زمینه حمل‌ونقل به بازدیدکنندگان ارائه خواهد شد.

این نمایشگاه به‌منظور مبادله دانش و اطلاعات شرکت‌های بین‌المللی و گسترش شبکه‌های تجاری تشکیل شده است. محصولاتی که در این نمایشگاه در معرض نمایش قرار داده می‌شوند در زمینه‌هایی مانند خودرو، حمل‌ونقل دریایی و هوایی، راه آهن و صنایع مرتبط با حمل‌ونقل است.

نمایشگاه لجستیک استانبول

نمایشگاه بین‌المللی لجستیک و حمل‌ونقل استانبول پلتفرمی است که در آن تجهیزات مهم و بزرگی که در صنعت حمل‌ونقل مدرن کاربرد دارد، به نمایش گذاشته می‌شود. از جمله مهم‌ترین بخش‌های موجود در نمایشگاه می‌توان به لجستیک حمل‌ونقل، لجستیک مهندسی، لجستیک‌های تکنولوژی و سیستم‌های حمل‌ونقلی و در نهایت تجهیزات حمل‌ونقلی اشاره کرد.

نمایشگاه لجستیک استانبول شامل بخش‌های حمل‌ونقل بین‌المللی، حمل‌ونقل هوایی، جاده‌ای، ریلی، دریایی، حمل‌ونقل چندوجهی، خدمات لجستیک، سیستم‌های حمل‌ونقل، تجهیزات و خدمات صنعت لجستیک و زنجیره تامین، سیستم‌های فناوری اطلاعات و نرم‌افزارهای لجستیکی و حمل‌ونقلی است. نمایشگاه حمل‌ونقل استانبول یکی از مهم‌ترین نمایشگاه‌های حمل‌ونقل در آسیاست و شرکت‌کنندگان در این نمایشگاه اغلب شرکت‌هایی هستند که در اروپای شرقی و خاورمیانه کار می‌کنند.

> نمایشگاه‌های حمل‌ونقل و لجستیک از جمله رویدادهای مهم در حوزه حمل‌ونقل هستند که هر ساله در ایران و سایر کشورهای جهان برگزار می‌شوند

نمایشگاه‌های حمل‌ونقل ایران

نمایشگاه حمل‌ونقل و صنایع ریلی تهران، بزرگ‌ترین نمایشگاه بین‌المللی حمل‌ونقل ریلی منطقه خاورمیانه بوده و با حضور صدها شرکت بزرگ داخلی و خارجی برگزار می‌شود. اطلاع‌رسانی از آخرین دستاوردها و تکنولوژی صنعت حمل‌ونقل ریلی و صنایع وابسته، ارتقای تولیدات داخلی، توسعه صادرات، ارائه توانمندی‌های شرکت‌های ایرانی، افزایش تولید و صادرات، بومی‌سازی صنایع ریلی و آشنایی تولیدکنندگان صنایع ریلی کشور با جدیدترین پیشرفت‌های روز این صنعت در جهان، برخی از اهداف برگزاری نمایشگاه حمل‌ونقل و صنایع ریلی ایران است. در این نمایشگاه، شرکت‌های داخلی نوین‌ترین تولیدات، تجهیزات و خدمات حوزه حمل‌ونقل ریلی را ارائه خواهند کرد و در کنار آنها شرکت‌های حمل‌ونقل ریلی خارجی از کشورهایی مانند آلمان، انگلستان، سوئیس، فرانسه، ایتالیا، ترکیه، چین، فلاند، بنگلادش، بلژیک، جمهوری چک، روسیه، اکراین، استرالیا، لهستان، بلغارستان و سوئد حضور خواهند یافت.

سخن پایانی

نمایشگاه‌های حمل‌ونقل و لجستیک از جمله رویدادهای مهم در حوزه حمل‌ونقل هستند که هر ساله در ایران و سایر کشورهای جهان، با اهداف گوناگون برگزار می‌شوند. در این نمایشگاه‌ها علاوه بر بررسی مشکلات و مسائل مربوط به حمل‌ونقل، محصولات گوناگون شرکت‌های برگزارکننده نیز برای معرفی و فروش ارائه می‌شوند که بخش اعظمی از خریدوفروش سالانه شرکت‌های حمل‌ونقل را تشکیل می‌دهند. در ایران نیز رویدادهای مطرحی از جمله نمایشگاه حمل‌ونقل و صنایع ریلی تهران و نمایشگاه حمل‌ونقل عمومی و خدمات شهری هر ساله برگزار می‌شوند و شرکت‌های داخلی و خارجی بسیاری در آنها حضور پیدا می‌کنند.

دریچه

بار توسعه بر دوش حمل‌ونقل

در حال حاضر حمل‌ونقل یکی از اجزای مهم اقتصاد ملی به‌شمار می‌رود و به‌دلیل داشتن نقش زیربنایی، تاثیر فراوانی در فرآیند رشد اقتصادی کشور دارد. این بخش دربرگیرنده فعالیت‌هایی است که به‌شکلی گسترده در تمامی زمینه‌های تولید، توزیع و مصرف کالا و خدمات جریان دارد و در مجموعه فعالیت‌های اقتصادی تاثیر غیرقابل انکاری می‌گذارد.

حمل‌ونقل، بخش‌های گوناگون جوامع را به توسعه پایدار متصل می‌کند. در حقیقت حمل‌ونقل واسطه‌ای میان فعالیت‌های کشاورزی، صنعتی، بازرگانی و خدماتی در سطح ملی و بین‌المللی است. همچنین حمل‌ونقل در توزیع درآمدها و کاهش نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و کاهش آثار فقر و اختلاف درآمد روستانشینان و شهرنشینان نقشی موثر دارد. بدون وجود شبکه حمل‌ونقل، تاسیسات و تجهیزات جانبی و ناوگان مطلوب رشد و توسعه عمومی کشور غیرممکن به‌نظر می‌رسد.

در رشد و توسعه اقتصاد و تجارت جهانی در مقطع زمانی فعلی و روند گسترش آن نمی‌توان نقش سیستم‌های حمل‌ونقل در بهینه‌سازی هزینه‌ها، زمان سفر، سرعت جابه‌جایی، ایمنی و سطح خدمات ارائه‌شده را انکار کرد. مطالعات در سطح کلان نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری در حمل‌ونقل باعث افزایش رشد اقتصادی کشورها و با افزودن بازدهی اجتماعی در سرمایه‌گذاری‌های خصوصی موجب سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های حمل‌ونقل می‌شود.

صنعت حمل‌ونقل در ایران نیز طی دوران گوناگون، با فرازوفرودهایی همراه و هدف اصلی آن، تلاش برای رسیدن به جایگاهی مطلوب و فردایی بهتر بوده است. باتوجه به موقعیت منطقه‌ای و جغرافیایی، ایجاد سیستم حمل‌ونقل کارآمد در توسعه اقتصادی و اجتماعی ایران جایگاه و نقش ویژه‌ای دارد. بخش حمل‌ونقل تاثیر بسزایی در فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و اساس توسعه اقتصادی هر کشور است.

حمل‌ونقل از شاخص‌های مهم توسعه‌یافتگی به‌شمار می‌رود و نقش مهمی در توسعه دارد. بخش حمل‌ونقل به‌صورت کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت بر متغیرهای اصلی اقتصاد کشور مانند تولید کل، تولید در بخش‌های اقتصادی، اشتغال کل، اشتغال در بخش‌های اقتصادی، نرخ در بخش‌های گوناگون اقتصادی و شاخص هزینه زندگی اثر می‌گذارد. آثار کوتاه‌مدت شامل آثار مربوط به افزایش یا کاهش هزینه زندگی به‌طور مستقیم از طریق هزینه‌های حمل‌ونقل هر خانواده و به‌طور غیرمستقیم از طریق تاثیر روی نرخ سایر کالاها و خدمات متاثر از قیمت‌های حمل‌ونقل است.

آثار میان‌مدت شامل تاثیر قیمت‌های حمل‌ونقل روی مصرف خدمات جایگزین از قبیل ارتباطات بوده و آثار بلندمدت مربوط به تغییر مبانی محاسبات اقتصادی طرح‌های تولیدی و عمرانی است. به‌طور کلی، ترکیب فعالیت‌های تولیدی در هر منطقه و به تبع آن ترکیب بافت تولید، ترکیب اشتغال، حجم تولید، حجم درآمد سرانه و سایر متغیرهای اقتصادی می‌توانند از تغییرات نرخ خدمات حمل‌ونقل تاثیر بپذیرند. باتوجه به آنچه گفته شد می‌توان بخش حمل‌ونقل را نیروی محرکه توسعه دانست.

نظرگاه

مشکلات حمل‌ونقل و رفاه شهروندان

معصومه سلطان، کارشناس سیاست‌گذاری عمومی: در قرن بیست‌ویکم باتوجه به افزایش شمار و نیز وسعت شهرها، این پرسش اساسی را می‌توان مطرح کرد که آیا به‌موازات این تغییر کمی در سکونتگاه‌های انسانی می‌توان شاهد تحول کیفی و بهبود شرایط زندگی در آنها بود؟

آیا همه شهرها در سطح جهانی قابلیت و شایستگی شناخته شدن به‌عنوان شهرهای مدرن را دارند؟ میان شهرهای کشورهای توسعه‌یافته و درحال‌توسعه در مقیاس‌های گوناگون چه میزان هماهنگی و تشابه به‌لحاظ رفاه، سلامت و فراگیری و سهولت بهره‌گیری وجود دارد؟

از سوی دیگر، شهر تهران به‌عنوان یک کلانشهر و نیز به‌عنوان پایتخت، از یک‌سو دارای تراکم و تمرکز جمعیت، ثروت و امکانات است و از سوی دیگر، بنا بر دلایل گوناگون قادر به تامین نیازها و فراهم کردن امکانات شهری آن گونه که در شهرهای کشورهای مدرن و تعدادی از کلانشهرهای کشورهای درحال‌توسعه مهیاست، نیست. بخشی از امکانات موجود در شهر تهران به‌دلیل مشکلاتی که به همراه دارند، از سوی بخش‌های گوناگونی از جامعه قابل بهره‌گیری نیست و اساسا نمی‌توان آنها را متعلق به همه شهروندان دانست. حال آنکه در شهرهای مدرن امکانات شهری به‌گونه‌ای طراحی و سازمان‌دهی شده‌اند که اغلب شهروندان با سهولت قادر به استفاده از آن هستند. این نوشته تلاش دارد به بررسی و ارزیابی مقوله‌های رفاه، سلامت و فراگیری و سهولت در دسترسی در سیستم حمل‌ونقل شهری در کلان‌شهر تهران بپردازد.

رفاه: نخست آنکه بخش عمده‌ای از وسایط نقلیه عمومی مانند مترو و BRT به‌گونه‌ای تعبیه شده‌اند که موجبات دشواری و رنجش شهروندان را فراهم آورده و باعث می‌شوند بخش عمده‌ای از آنها ایستاده تردد کنند و باوجود آنکه همه افراد برای تردد هزینه واحدی را می‌پردازند از شرایط یکسانی برخوردار نیستند. به‌علاوه سیستم حمل‌ونقل شهری، سیستم سالمندمحور، معلول‌محور و کودک‌محور نبوده و قادر به تامین نیازهای این گروه‌ها در جامعه نیستند. البته نمی‌توان از سیستمی که قادر به تامین رفاه شهروندان عادی جامعه نیست، توقع داشت به تامین رفاه و مناسب‌سازی برای این قشر آسیب‌پذیر بیندیشد. مشکل قابل ذکر دیگر، اتلاف زمان است که شرایط بهره‌گیری از وسایط نقلیه عمومی را در بخش‌های از کلانشهر تهران با دشواری همراه می‌کند. همچنین عدم‌تناسب وسایط نقلیه عمومی با شمار متقاضیان در ساعات مشخصی از شبانه‌روز، مشکل دیگری است که بر کسی پوشیده نیست.

سلامت و بهداشت: نخست آنکه کلانشهر تهران در مجموعه آلوده‌ترین کلانشهرهای جهان جای گرفته است. علاوه‌بر کارخانه‌ها، خودروهای شخصی و موتورسیکلت‌ها از عوامل آلوده‌کننده این سکونتگاه، اتوبوس‌ها و تاکسی‌هایی هستند که در شبکه ناوگان حمل‌ونقل شهر تهران قرار دارند. مشکلات فنی موجود در این وسایط نقلیه و کیفیت پایین سوخت‌های مورداستفاده در آنها، به تشدید آلودگی پایتخت منجر می‌شود. به‌علاوه برخی از آنها فاقد ایمنی لازم برای شهروندان هستند و می‌توانند سلامتی آنها را تهدید کنند. فقدان استانداردهای لازم مشکل دیگری است که بر سلامتی شهروندان به‌طور مستقیم اثر می‌گذارد. البته باید در نظر داشت آسیب‌های ناشی از وسایط نقلیه مانند آسیب بر جسم و روان، لزوما به‌یک‌باره و در کوتاه‌مدت شکل نمی‌گیرند، بلکه اثرات آنها به‌تدریج و در بلندمدت آشکار می‌شود.

سهولت دسترسی: مشکل دیگر وسایط نقلیه عمومی در کلانشهر تهران، دشواری‌های ناشی از دسترسی به‌موقع به وسایل حمل‌ونقل عمومی است. بدون‌شک یکی از مهم‌ترین مزیت‌های سیستم حمل‌ونقل شهری استاندارد، نحوه دسترسی شهروندان به آنهاست. سهولت دسترسی شهروندان به ایستگاه‌ها همراه با زمانی که صرف انتظار برای استفاده از وسیله موردنظر می‌شود، نقش مهمی در مطلوبیت یا عدم‌مطلوبیت حمل‌ونقل شهری دارد. چراکه در زندگی بشر امروز، عامل زمان نقش و اهمیت بیشتری نسبت به گذشته ایفا می‌کند و این حق شهروندان است که با صرف کمترین زمان و پایین‌ترین هزینه به‌محل موردنظر خود دسترسی داشته باشند. خوشبختانه به‌نظر می‌رسد این عامل در مقایسه با دو عامل پیش با جدیت بیشتری پیگیری شده است. البته این گفته به این معنا نیست که درحال‌حاضر وضعیت دسترسی به وسایط حمل‌ونقل شهری، وضعیت مطلوبی است. متاسفانه در برخی از مکان‌ها و زمان‌ها در شهر تهران تردد با این وسایل بسیار دشوار انجام می‌شود و عامل سهولت در دسترسی در وسایط نقلیه نقش ضعیفی را ایفا می‌کند.

باید توجه داشت که مشکلات موجود در سیستم حمل‌ونقل شهر تهران فقط منحصر به موارد یادشده نبوده و می‌توان موارد دیگری را نیز به آنها افزود.

راهکارهای پیشنهادی

نخست به‌نظر می‌رسد تعامل سازنده و مفید میان پژوهش‌ها و مطالعات انجام‌شده پیرامون این مقوله و نهادهای متولی آن به‌طور موثر وجود ندارد. در بسیاری از موارد دستاوردهای دانشگاهیان پیرامون نظام حمل‌ونقل شهری موردتوجه نهاد مدیریت شهری و نهاد متولی مربوط نیست و در مواردی نیز نهاد متولی از وجود چنین پژوهش‌هایی آگاه نیست. این بی‌اطلاعی و بی‌توجهی می‌تواند به کاهش کیفیت پژوهش‌ها و مطالعات انجام‌شده در این حوزه منتهی شود. در مواردی نیز پژوهش‌های انجام‌شده برای حل مشکل در این زمینه سودمند نبوده و متناسب با نیازهای موجود در این حوزه انجام نشده است. به‌این‌ترتیب وجود سازکار تعاملی موثر و کارآمد در میان این دو گروه می‌تواند به بهبود حمل‌ونقل شهری کمک کند.

دوم آنکه بخش عمده از پژوهش‌ها معطوف به گذشته هستند و هدف از انجام آنها اساسا بررسی و ارزیابی نحوه عملکرد این سیستم است. اگرچه این قبیل از پژوهش‌ها برای جلوگیری از خطاها و مشکلات کنونی بسیار سودمند هستند و طرح‌های آینده می‌تواند با نگاه به موفقیت‌ها و ضعف‌های مطرح‌شده انجام شود، اما در عین حال به پروژه‌ها و طرح‌هایی نیاز داریم که پیش‌بینی‌محور و معطوف به آینده باشند. مراد از طرح چنین سخنی این است که با بررسی‌های دقیق و علمی پیرامون تراکم جمعیت در سال‌های آینده، پیش‌بینی مناطق آینده تمرکز جمعیت و بررسی علایق و گرایش‌های نسل‌های بعدی به بازطراحی ساختار حمل‌ونقل شهری توجه شود.

سوم آنکه هزینه‌های مربوط به سیستم حمل‌ونقل شهری نمی‌تواند و نباید فقط برعهده دولت یا نهاد مدیریت شهری باشد. بدیهی است در صورت خودداری هر یک از نهادها از انجام مسئولیت و پرداخت هزینه‌های مربوط کیفیت وسایل نقلیه عمومی در ۳ شاخه یادشده کاهش خواهد یافت. به‌این‌ترتیب لزوم مشارکت و همکاری دولت و نهادهای شهری و تعیین حیطه عملکرد و حدود وظایف هر یک احساس می‌شود.

مورد چهارم، تعامل با شهرهای موفق در زمینه سیستم حمل‌ونقل شهری مانند کشورهای توسعه‌یافته و درحال‌توسعه، راهکار قابل‌بررسی دیگر برای کاهش مشکلات حمل‌ونقل است.

مورد پنجم، سازمان‌دهی یا بازطراحی سامانه ارزیابی شهروندمحور است که می‌تواند گام موثر دیگر در زمینه بهبود نظام حمل‌ونقل شهری به‌شمار رود. از این سامانه کاربران با سهولت بیشتری قادر به ایجاد تعامل با مسئولان مربوط خواهند بود و می‌توانند انتقادها و ضعف‌های موجود را بیان کنند و در صورت امکان راهکار ارائه دهند.

خبر

فعالان صنایع دریایی گرد هم می‌آیند

دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع دریایی و دریانوردی ایران پس از ۲ سال وقفه به‌دلیل همه‌گیری بیماری کووید ۱۹ (کرونا) دوباره از سرگرفته می‌شود.

به گزارش ایلنا، با انجام واکسیناسیون گسترده در کشور و اخذ مجوزهای لازم از نهادهای مسئول و رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی، دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع دریایی و دریانوردی ایران با حمایت شورای‌عالی دریایی کشور و سازمان بنادر و دریانوردی در مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی این جزیره برگزار خواهد شد.

معرفی ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل کشور در زمینه تولید، بازرگانی و خدمات مربوط به صنایع دریایی و دریانوردی و گردشگری دریایی، شناسایی و معرفی موانع و نقاط ضعف موجود در این صنایع و تلاش در راستای جلب حمایت سازمان‌های دولتی ذی‌ربط از دست‌اندرکاران این صنایع، ایجاد بسترهای مناسب به‌منظور جذب سرمایه‌گذار و بهره‌گیری مناسب از ظرفیت‌های موجود و آشنایی دست‌اندرکاران با محصولات، نوآوری‌ها و ظرفیت‌های موجود در سایر کشورها و تلاش برای رسیدن به استانداردهای جهانی از اهداف اصلی این نمایشگاه اعلام‌شده است.

ایجاد ارتباط بین دانشگاه‌های دریایی و دریانوردی و صنایع و شرکت‌های دریایی، ایجاد یا ارتقای رویکرد صادرات محصول به سایر کشورها و ایجاد ارتباط تجاری با شرکای خارجی و همچنین جلب‌توجه مسئولان به لزوم توسعه دریامحور به‌عنوان یک ضرورت ملی و ایجاد ارتباط بین کانون‌های تولید فناوری و شرکت‌های دانش‌بنیان با صنایع دریایی از دیگر اهداف این نمایشگاه است.

دریچه

تداوم تشنگی کویرنشینان

تامین آب طی دهه‌های اخیر همواره دغدغه یزدی‌ها بوده است؛ موضوعی که از اوایل دهه ۶۰ هم اهمیت آن به وضوح احساس و از سوی آیت‌الله صدوقی، امام جمعه وقت یزد دنبال شد.

عملیات اجرایی خط اول انتقال آب به استان یزد با این چشم‌انداز که مردم یزد برای تامین آب شرب، به منابع برون‌استانی نیاز دارند، آغاز شد. خط اول در سال ۱۳۷۸ به بهره‌برداری رسید و نزدیک به ۹۸ میلیون مترمکعب در سال آب به یزد اختصاص یافت.

خشکسالی‌های ۲ دهه اخیر همه منابع آبی کشور به‌ویژه منابع داخلی استان یزد را با تهدیدهای جدی روبه‌رو کرده و منابع آبی یکی بعد از دیگری خشک یا کم‌آب شدند و نیاز آب شرب برای یزد دوباره به صورت جدی مطرح شد که با تصویب اجرای خط دوم انتقال آب به استان یزد جنبه تحقق پیدا کرد.

اما این موضوع به دلیل اختلاف در انتخاب محل تامین آب، بی‌نتیجه ماند و تخصیص منابع مالی ناچیز در بودجه هر سال نشان داد جدیتی برای اجرای این طرح وجود ندارد.

این در حالی است که طی این سال‌ها با توجه به خشکسالی‌ها و کاهش منابع اصلی تامین خط اول انتقال، سهم سالانه خط اول انتقال استان یزد به‌طور متوسط به کمتر از ۶۰ میلیون مترمکعب در سال رسید و مردم در گذشته صرفا در فصل تابستان و حالا در همه فصول سال نگران قطع شدن آب شرب خود هستند.

با آخرین تخریب تاسیسات آبی، موضوع به صورت جدی مورد انتقاد محمدصالح جوکار، نماینده مردم یزد در مجلس شورای اسلامی و مهران فاطمی، استاندار یزد قرار گرفت و در نهایت استاندار با پیگیری از مقامات کشوری از مصوبات موثر شورای امنیت کشور در زمینه امنیت خط لوله آب انتقالی به یزد خبر داد. وی عمده مصوبات نشست شورای امنیت کشور را پیرامون تامین امنیت خط لوله انتقالی بیانکرد و عملیاتی شدن آنها را بسیار موثر دانست و از مردم خواست از قطع شدن جریان آب نگران نباشند اما این نگرانی‌ها پایانی ندارد.

در این رهگذر، آن روی سکه مردمی هستند که همواره از قطع شدن جریان آب انتقالی نگرانی دارند. با هر بار تکرار این اتفاق، جدای از بار روانی که بر مردم فشار می‌آورد، نگرانی از ایستادن در صف ایستگاه‌های توزیع آب شرب، نگرانی از کیفیت پایین آب شربی که در شبکه جریان می‌یابد و سابقه بیمار شدن برخی از شهروندان را نیز به همراه دارد، روزبه‌روز بیشتر می‌شود.

آب شرب یزد با قطع شدن آب انتقالی، با سختی بالا در شبکه آب جریان می‌یابد. مردم مجبورند از آب چاه‌ها با کیفیت بسیار پایین و سختی زیاد بنوشند. این جدای از قطع کامل جریان آب انتقالی در برخی مناطق مرکز استان و شهرستان‌ها، جریان یافتن آب شور و حتی قطع شدن کامل شبکه آب شرب است. یزدی‌ها همواره نگران هستند از ابتدایی‌ترین حقوق خود یعنی برخورداری از آب شرب سالم و باکیفیت محروم شوند؛ خواسته‌ای که چاره‌ای جز تامین آب از منابع برون‌استانی ندارد.

به گزارش مهر، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای یزد با اشاره به اینکه به دلیل خشکسالی‌های پی‌درپی و کاهش بارش وضعیت منابع آبی استان را با بحران خشکی یا کم‌آبی مواجه کرده است، گفت: سالانه نزدیک به ۵۰ سانتی‌متر از سطح آب‌های زیرزمینی استان افت می‌کند و ۲۳۵ میلیون مترمکعب کسری مخزن داریم یعنی منابع آب تجدیدپذیر استان رو به کاهش است.

محمدمهدی جوادیان‌زاده افزود: در این شرایط فشار به چاه‌های بخش شرب افزایش می‌یابد و با توجه به اینکه آب انتقالی در بهترین حالت ممکن، کمتر از ۵۰ درصد نیاز آبی استان را تامین می‌کند، نیم دیگر نیاز آب شرب استان را باید از سایر منابع برطرف کنیم که به‌شدت زیر فشار برداشت هستند.

وی در پاسخ به نگرانی مردم از قطع مکرر خط اول انتقال اعلام کرد در برنامه‌ریزی‌های اخیر برای سفر هیات دولت به استان یزد امیدواریم پایداری آب شرب ارتقا یابد.

مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای استان یزد درباره سرانجام خط دوم انتقال نیز به‌عنوان مطالبه جدی یزدی‌ها از دولت جدید، گفت: این خط مصوبه شورای عالی آب دارد اما با توجه به مصوبه تغییر محل منبع آبی، مطالعات باید تکمیل شود و با تکمیل مطالعات و اختصاص منابع مالی، عملیات اجرایی آغاز خواهد شد و اگر تخصیص ریالی مناسبی باشد، امکان اجرای خط در طول ۵ سال وجود دارد.

جوادیان‌زاده در پاسخ به مطالبه اصلی یزدی‌ها برای رفع نگرانی از کمبود آب و اقداماتی که دولت برای رفع این نگرانی در دستور کار دارد، افزود: همه برنامه‌ها به سمت پایداری منابع تامین آب است. از این رو، برای سفر، پروژه‌هایی از جمله مدیریت مصرف و توزیع مناسب و پیگیری بازتخصیص تعریف شده اما منبع آب جدیدی به استان اضافه نخواهد شد.

یزدی‌ها همواره روحیه صرفه‌جویی داشته و کمتر از متوسط کشوری آب مصرف می‌کنند. از این رو، خواسته بحق آنها درباره تامین آب شرب پایدار به مطالبه جدی از دولت تبدیل شده و انتظار دارند در دولت انقلابی این دغدغه رفع شود.

سفر رئیس‌جمهوری به استان یزد به‌زودی صورت می‌گیرد و مردم از دولت می‌خواهند مشکل و دغدغه حوزه آب شرب آنها را برای همیشه رفع کند.

فراخوان تجربه‌نگاری بانوان در مدیریت مصرف آب

آبفای اصفهان نخستین فراخوان تجربه‌نگاری بانوان در مدیریت مصرف آب را منتشر کرد.

به گزارش صمت رئیس خانه فرهنگ آب آبفای اصفهان محوریت این فراخوان را «اهمیت مشارکت بانوان در اصلاح الگوی مصرف آب» عنوان کرد و گفت: زنان دارای نقش کلیدی در انتقال فرهنگ و الگو به فرزندان خود هستند و در نقش‌های اجتماعی نیز می‌توانند به‌عنوان یک الگو رفتار کنند.

زهره تشیعی درباره اهمیت ثبت تجربه گفت: دانش حاصل تجربیات، نقشی آشنا در ذهن به وجود می‌آورد که با استفاده از آنها می‌توان بین آنچه اکنون در حال شکل گرفتن است و آنچه قبلا اتفاق افتاده، ارتباط برقرار کرد.

وی گفت: گاهی اوقات حتی یک تجربه کوچک نتایج بزرگی به دنبال دارد و هدف این است که این تجربیات در زمینه مدیریت مصرف آب در اختیار همگان قرار گیرد. دبیر «پویش بانوی آب» گفت: بانوان می‌توانند تجربیات خود با موضوع‌های «بانوان، اجتماع، مدیریت مصرف»، «بانوان، خانواده، مدیریت مصرف»، «بانوان، مشاغل، مدیریت مصرف آب»، «بانوان، مدیران و آموزگاران آب» را به صورت فایل word یا pdf در فضای مجازی به شماره ۰۹۳۸۰۹۵۲۴۰۵ ارسال کنند. تشیعی افزود: مهلت ارسال آثار ۱۵ دی امسال است و پس از داوری تجربیات ارسال‌شده، در هفته نخست بهمن و همزمان با هفته گرامیداشت مقام زن، در یک برنامه کارگاهی از تجربیات برتر قدردانی خواهد شد.

دومین دریاچه بزرگ کشور بیابان شده است

«بختگان» در کمای تاریخی

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

بختگان دومین دریاچه بزرگ کشور به شمار می‌رود. این دریاچه نخستین‌بار در سال ۱۳۴۷ به‌عنوان منطقه حفاظت‌شده اعلام شد، سپس در سال ۵۴ به‌عنوان پناهگاه حیات وحش و در سال ۱۳۷۴ بخشی از آن شامل مجموعه دریاچه‌های بختگان، طشک و تالاب‌های موجود در ورودی زهکش‌ها به انضمام ارتفاعات شمال دریاچه بختگان به‌عنوان پارک ملی تعیین شد.

دریاچه‌های طشک و بختگان از مهم‌ترین زیستگاه‌ها و از نظر وسعت دومین دریاچه داخلی کشور به شمار می‌روند و دارای آبخیزی به وسعت ۲۵ هزار کیلومتر مربع هستند.

دریاچه بختگان در استان فارس که دومین دریاچه بزرگ کشور به شمار می‌آید این روزها پهنه‌ای بیابانی شده و کارشناسان می‌گویند با این شرایط امیدی به بهبود و احیای آن نیست

دریاچه بختگان یکی از مهم‌ترین دریاچه‌های کشور است. این دریاچه طی ۱۵ سال گذشته با خشکسالی و مخاطرات آن دست‌وپنجه نرم می‌کند، به گونه‌ای که برخی از کارشناسان احیای آن را با توجه به شرایط فعلی غیرممکن می‌دانند.

آنها بر این باورند که این دریاچه در کمای تاریخی به سر می‌برد و نگرانند که در صورت ادامه این روند امکان احیای بختگان به صفر برسد.

به گزارش مهر، یک کارشناس حوزه محیط‌زیست با اشاره به وضعیت بغرنج دریاچه بختگان گفت: متاسفانه طی چند سال گذشته به دلیل بهره‌برداری‌های بی‌رویه از منابع آبی، بختگان به‌طور کامل خشک شد و همچنان در همان وضعیت به سر می‌برد و با ادامه این روند نباید به احیای آن امیدوار بود.

علمدار علمداری با تاکید بر اینکه هرچه زمان خشکی دریاچه طولانی‌تر شود امکان احیای آن کمتر می‌شود، ادامه داد: روند خشکی این دریاچه بیش از ۳۰ سال به دلیل رشد بی‌رویه کشاورزی در حوضه آبریز بختگان به طول انجامید. از این رو به‌طور حتم احیای آن هم به زمان زیادی نیازمند است.

تالاب‌های بالادست خشک شده است

علمداری با اشاره به اینکه به دلیل بهره‌برداری‌های بی‌رویه از حوضه آبخیز دریاچه رمقی برای بختگان و زمین در این محدوده باقی نمانده، افزود: در گذشته بختگان از تمامی حوضه‌های آبریز از فاصله ۲۰۰ کیلومتری و سرچشمه‌ها تغذیه می‌کرد و مجموع این سرچشمه‌ها و جریان‌های دائمی آب باعث شکل‌گیری دریاچه شده بود اما درحال‌حاضر تمامی تالاب‌های اقماری بالادست بختگان خشک شده است.

این کارشناس حوزه محیط‌زیست گفت: در سال‌های گذشته و حتی قرن‌ها از شمالی‌ترین قسمت استان یعنی دریاچه کافتر تا سمت دشت مرودشت و کربال حوزه آبریز بختگان بوده که با سیلاب پرمی‌شدند اما از اوایل دهه ۶۰ به دلیل زهکشی‌ها از پل خان تا بختگان آبی که به سمت دریاچه سرازیر می‌شد کشیده و به کشاورزی اختصاص یافت.

وی با اشاره به اینکه در این سال‌ها اراضی تالابی به اراضی کشاورزی تبدیل شده، افزود: در این راستا براساس اسناد سند درودزن قرار بود آب این سد برای ۳۵ تا ۴۰ هزار هکتار از اراضی کشاورزی باشد و بقیه به آب شرب و صنعت اختصاص یابد اما درحال‌حاضر میزان کشاورزی به ۱۵۰ هزار هکتار یعنی ۴ یا ۵ برابر رسیده است؛ البته به نظر من با این شرایط تاکنون خوب دوام آورده و بیش از ۱۰ تا ۱۵ سال هم آب این بخش‌ها را تامین کرده است.

علمداری با انتقاد از توسعه بی‌رویه کشاورزی بدون ملاحظات زیست‌محیطی گفت: به‌طور حتم زمانی که تمامی ذخایر این سدها برای کشاورزی و... استفاده شود نتیجه همین می‌شود که هم‌اکنون ملاحظه می‌کنید و تالاب به یک کمای تاریخی فرومی‌رود.

این کارشناس حوزه محیط‌زیست با تاکید بر اینکه باید الگوی کشت در این منطقه تغییر کند، بیان کرد: درحال‌حاضر به دلیل خشک شدن تالاب به‌طور کامل اقلیم منطقه تغییر کرده و تالابی که یک روز خودش محل دفن آلاینده‌های زیست‌محیطی از جمله سم و کود و... بود هم‌اکنون به کانون آلودگی زیست‌محیطی تبدیل شده و کانون گردوغبار است.

وی با اشاره به وضعیت نگران‌کننده انجیرستان‌های استهبان نیز گفت: در گذشته این منطقه قطب تولید انجیر دیم جهان بود اما درحال‌حاضر می‌بینیم میزان قابل‌توجهی از انجیرستان‌ها نیز از بین رفته و به‌طور کامل تعادل آب و هوایی منطقه دستخوش بحران شده است.

علمداری افزود: در این راستا ضروری است با تدوین برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت برای احیای دریاچه گام برداشت و نخستین اقدام تغییر الگوی کشت در حوزه‌های بالادست منطقه است.

مخاطرات خشک شدن بختگان

یک کارشناس دیگر حوزه محیط‌زیست نیز با اشاره به مخاطرات خشک شدن دریاچه بختگان گفت: این دریاچه یکی از مهم‌ترین دریاچه‌های کشور به شمار می‌رود اما طی چند سال گذشته به حال خود رها شده و اقدام مناسبی برای احیای آن انجام نشده است.

علی‌اکبر کاظمینی افزود: خشک شدن دریاچه‌های استان باعث شده هوای استان شبیه هوای کویر شود، یکی از شرایط اصلی ورود کویر به استان گرمای هوا در روز و سرمای شدید در شب است در حالی که در گذشته وجود دریاچه‌ها باعث تعادل آب و هوایی در استان می‌شد.

وی افزایش بیابان‌زایی و پیشرفت آن به مناطق دیگر را یکی دیگر از مخاطرات خشک شدن دریاچه بختگان عنوان کرد و ادامه داد: با شعار و بدون اعتبار نمی‌توان دریاچه بختگان را احیا کرد، نهادهای ذی‌ربط باید برای احیای آن اعتباری در نظر بگیرند.

این کارشناس حوزه محیط‌زیست گفت: با همکاری و عزم جدی مسئولان و بومی‌های منطقه می‌توان حیات و روح را به بختگان بازگرداند، باید احیای آن به‌عنوان یک اولویت در دستور کار باشد، نه اینکه این تالاب را به حال خود رها کنیم.

سخن پایانی

بختگان طی سال‌های اخیر به حال خود رها شده و کمتر مسئولی در سطوح استانی و کشوری به فکر این تالاب ارزشمند بوده است. بخت با بختگان یار نیست و صدای خشکی‌اش تاکنون به گوش کسی نرسیده است.

بخت با بختگان یار نیست و صدای خشکی‌اش تاکنون به گوش کسی نرسیده است

عزم جدی دولت برای جذب سرمایه‌گذاری

محمدهادی ایمانیه با بیان اینکه جذب سرمایه‌گذاران و مشارکت بخش خصوصی از اولویت‌های دولت سیزدهم است، اظهار کرد: چندی پیش مطلبی به نقل از وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی درباره وقت‌دهی به یک سرمایه‌گذار در استان فارس مطرح شده که به نظر می‌رسد مطالب مطرح‌شده نیاز به توضیح بیشتری دارد.

استاندار فارس در توضیح اصل این ماجرا گفت: سرمایه‌گذاری که مدنظر وزیر محترم است، دارای تابعیت مضاعف بوده و براساس قانون باید از نهادهای مرتبط استعلام لازم صورت می‌گرفت و استانداری فارس نیز این اقدامات را انجام داد.

استاندار فارس با ابراز تعجب از بازنشر خبر عدم پذیرش سرمایه‌گذار مربوطه افزود: پس از اعلام موضوع به وزیر و پاسخ مثبت ایشان درباره انجام استعلام، طی ۴۸ ساعت و در سریع‌ترین زمان ممکن، دیدار با سرمایه‌گذار انجام شد اما جای بسی تعجب است که مطلب به گونه‌ای دیگر انتقال داده شده است.

ایمانیه با بیان اینکه درباره حجم سرمایه‌گذاری این سرمایه‌گذار نیز مطالب ناقض درج شده است، بیان کرد: حجم سرمایه‌گذاری مورد نظر سرمایه‌گذار موصوف بسیار متفاوت از رقم یادشده است.

او با تاکید دوباره بر اینکه پیگیری‌های لازم در موضوعات سرمایه‌گذاری با جدیت از سوی استانداری فارس انجام شده است، افزود: بازنشر این خبر پس از یک ماه آن هم با اطلاعات ناقص، سوال‌برانگیز بود.

استاندار فارس با بیان اینکه دولت از سرمایه‌گذاران حمایت جدی و حقیقی دارد، اظهار کرد: طی دو ماه که از شروع به کار دولت جدید در استان می‌گذرد، رویکرد جدی در حمایت از سرمایه‌گذاری، اشتغال و رفع موانع تولید داشته‌ایم که این رویکرد، مورد تایید و اذعان صاحب‌نظران است.

پیشرفت ۸۰درصدی پروژه تقاطع اصفهان-شهرکرد

معاون مهندسی و ساخت اداره‌کل راه و شهرسازی استان اصفهان گفت: عملیات عمرانی تکمیل تقاطع غیرهمسطح چرمهین به زمان‌آباد با پیشرفت ۸۰ درصدی در صورت تامین منابع مورد نیاز تا پایان سال آماده بهره‌برداری می‌شود.

به گزارش پایگاه خبری راه و شهرسازی اصفهان، بهزاد شاهسوندی، معاون مهندسی و ساخت اداره‌کل راه و شهرسازی استان اصفهان درباره روند اجرای پروژه تقاطع غیرهمسطح چرمهین به زمان‌آباد اظهار کرد: این تقاطع در محور زرین‌شهر-بروجن-شهرکرد واقع شده و درحال‌حاضر عملیات عمرانی تکمیل آن دارای ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی است.

وی اذعان کرد: اقدامات تکمیلی این پروژه از سال ۱۳۹۷ آغاز شده است و در صورت تامین اعتبار و منابع مورد نیاز، ۲.۵ کیلومتر راهسازی به همراه یک دستگاه تقاطع غیرهمسطح ۱۰ متری تا پایان امسال تکمیل می‌شود.

معاون مهندسی و ساخت اداره‌کل راه و شهرسازی استان اصفهان با بیان اینکه تاکنون ۲۵ میلیارد ریال برای این پروژه هزینه شده است، گفت: برای تکمیل این پروژه لازم است ۵۱ میلیارد ریال تامین اعتبار شود.

همچنین ۱۰ میلیارد ریال دیگر نیز برای خرید و نصب علائم و ایمنی روسازی مورد نیاز است.

وی با اشاره به اینکه هدف از اجرای این پروژه ایمن‌سازی، رفع نقاط پرحادثه و کاهش تصادفات در این مسیر بوده است، عنوان کرد: اقدامات انجام‌شده و احجام فنی به کار رفته در پروژه تاکنون شامل ۲۵ هزار مترمکعب خاکبرداری، ۲۰ هزار مترکعب خاکریزی، هفت هزار و ۶۰۰ مترمکعب زیربنا و اساس، ۳۵۶ مترمکعب بتن‌ریزی بوده است.

همچنین ۵ هزار و ۱۵۰ تن آسفالت باید انجام شود.

رشد ۵۰درصدی اعتبارات عمرانی راه و شهرسازی اصفهان

مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان گفت: در سال ۱۴۰۰ اعتبارات عمرانی این اداره کل نسبت به سال ۱۳۹۹ رشد ۵۰ درصدی داشته که تمام تلاش خود را برای جذب حداکثری آن به کار بسته‌ایم.

به گزارش پایگاه خبری راه و شهرسازی اصفهان، علیرضا قاری‌قرآن، مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان درباره وضعیت اعتبارات این اداره کل در سال ۱۴۰۰ اظهار کرد: در امسال مجموع اعتبارات این اداره‌کل نسبت به سال ۱۳۹۹ افزایش بیش از ۳۰ درصدی داشته که این اعتبارات مربوط به اعتبارات استانی و ملی است.

وی با اشاره به اینکه بخش اصلی اعتبارات راه و شهرسازی از محل اعتبارات ملی تامین می‌شود، اذعان کرد: با این حال، اعتبارات استانی نیز کمک بزرگی در پیشبرد اهداف استان می‌کند. امسال با تلاش‌ها و پیگیری‌های انجام‌شده توانستیم به رشد بیش از ۳۰۰ درصدی سهم اعتبارات استانی، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برسیم.

مدیرکل راه و شهرسازی استان اصفهان گفت: امسال برای اعتبار عمرانی این اداره‌کل در ردیف‌های استانی و ملی بیش از ۳ هزار و ۶۰۰ میلیارد ریال در نظر گرفته شده که این مبلغ نسبت به سال گذشته رشد ۵۰ درصدی داشته است.

وی گفت: در میان انبوه مشکلاتی که طرح‌های عمرانی با آن روبه‌رو است، کمبود اعتبار و عدم تخصیص اعتبارات در نظر گرفته شده، همواره یکی از مشکلات عمده به شمار می‌آید. بنابراین در این باره تمام تلاش خود را برای جذب حداکثری اعتبارات و پیشگیری از عدم جذب این منابع مالی به کار بسته‌ایم.

قاری‌قرآن ادامه داد: در سال‌های اخیر تقریبا توانستیم در جذب اعتبارات عمرانی نسبت به پیش‌بینی‌های بودجه‌ای موفق عمل کنیم.

وی با بیان اینکه ۹ پروژه عمرانی حوزه راه و شهرسازی در سطح استان اصفهان در اولویت تامین اعتبار هستند، گفت: این پروژه‌ها شامل تونل خوانسار به بوئین و میاندشت، باند دوم کاشان-ابوزیدآباد، تکمیل باند دوم محور اصفهان-چادگان، تکمیل باند دوم مبارکه-مجلسی-بروجن، کمربندی آران و بیدگل به آزادراه کاشان، محور مشجری به سه‌راهی چوپانان، باند دوم محور کاشان-برزک-ورکان، تکمیل باند دوم تیران-سامان، باند دوم دامنه-خوانسار-گلپایگان-خمین است.

قاری‌قرآن ابراز امیدواری کرد با تامین اعتبار به‌موقع بیش از ۶ میلیارد و ۶۰۰ میلیون ریال این پروژه‌ها با سرعت تکمیل و تقدیم مردم استان شوند.

رشد ۲۲ درصدی صادرات فولاد شرکت‌های بزرگ

آمار ارائه‌شده از سوی شرکت‌های بزرگ تولیدکننده فولاد نشان می‌دهد از ابتدای سال جاری تا پایان آبان، میزان صادرات فولاد ایران توسط این شرکت‌ها به مرز ۵ میلیون تن رسیده که ۲۲ درصد از میزان صادرات آنها در مدت مشابه سال گذشته بیشتر است.

به گزارش ایسنا، طبق آمار در بازه ۸ ماهه سال جاری، شرکت‌های بزرگ کشور بیش از ۴ میلیون ۹۳۷ هزار تن فولاد شامل میلگرد، آهن اسفنجی، بیلت و بلوم، اسلب، ورق عریض و مقاطع آلیاژی-مهندسی صادر کرده‌اند که بیانگر افزایش ۲۲ درصدی صادرات نسبت به ۸ ماهه نخست سال ۱۳۹۹ است.

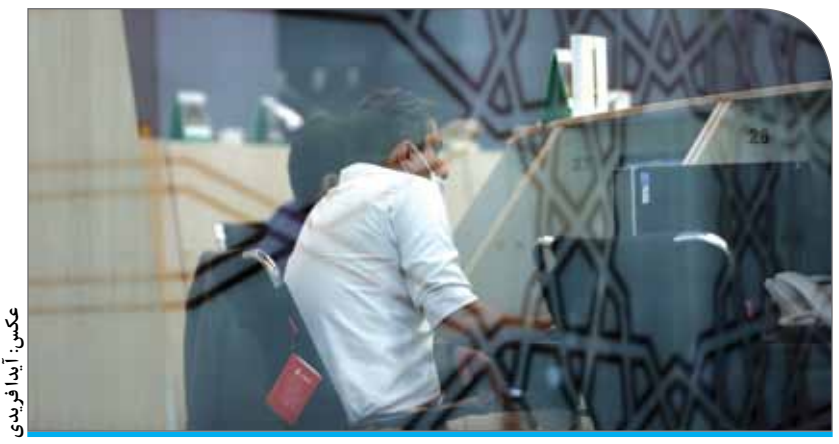
در میان بزرگ‌ترین تولیدکنندگان فولاد، فولاد خوزستان با صادرات افزون بر یک میلیون و ۱۰۰ هزار بیشترین میزان صادرات را در شرکت بزرگ تولیدکننده فولاد داشته است. این شرکت میزان صادرات خود طی ۸ ماهه امسال را ۱۸ درصد نسبت به میزان صادرات آن در ۸ ماهه سال گذشته افزایش داده است.

پس از فولاد خوزستان، به ترتیب فولاد مبارکه با رشد ۲۰ درصدی، ۸۱۴ هزار تن و ذوب آهن اصفهان با رشد ۱۹ درصدی، ۷۶۶هزار تن صادرات فولاد داشته‌اند و در جایگاه دوم و سوم بیشترین صادرکنندگان در مدت یادشده قرار گرفته‌اند. شرکت‌های فولاد کاوه جنوب ۵۷۴ هزار تن، فولاد هرمزگان ۳۶۷ هزار تن و صبا فولاد ۳۵۵ هزار تن صادرات فولاد از ابتدای فروردین تا پایان آبان ۱۴۰۰ داشته‌اند که به ترتیب فولاد کاوه جنوب ۳۷ ، فولاد هرمزگان ۱۷ و صبا فولاد ۴۱ درصد رشد صادرات را نسبت به مدت مشابه سال گذشته ثبت کرده‌اند. این در حالی است که حدود ۶۸۴ هزار تن انواع فولاد ایران در آبان صادر شده که ۷ درصد بیش از صادرات آبان سال گذشته بوده است.

تاثیر تعیین سقف ۳۲۰۰ تومانی برای گاز پتروشیمی و فولادی‌ها در بودجه ۱۴۰۱ بررسی شد

تامین بودجه از جیب صنایع بزرگ

بخشی از لایحه پیشنهادی دولت برای بودجه به تعیین نرخ سوخت صنایع اختصاص دارد. براساس لایحه بودجه پیشنهادی دولت برای سال ۱۴۰۱، نرخ سوخت صنایع فولاد و پتروشیمی این‌بار معادل ۱۰۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین شده است. این بند از لایحه بودجه با موجی از سوءبرداشت‌ها و انتقادات فعالان صنعتی و بازار سرمایه روبه‌رو شد. این افراد معتقد بودند با توجه به ارزش قابل توجه سهام واحدهای یاد شده در بازار سرمایه، رشد بالای نرخ سوخت، نگران‌کننده است. در ادامه و پس از تشدید سوءبرداشت‌های متعدد در این حوزه، سیدحمید پورمحمدی، معاون سازمان برنامه و بودجه و رئیس شورای راهبری و تلفیق لایحه بودجه ۱۴۰۱، برای شفاف‌سازی شرایط تاکید کرد: نرخ سوخت صنایع در لایحه بودجه ۱۴۰۱ برای صنایع سیمانی، فلزی، ریخته‌گری، فولادی‌های کوچک و نیز سایر صنایع کوچک همچنان معادل ۱۰ درصد نرخ خوراک و نرخ سوخت صنایع و مجتمع‌های بزرگ فولادی، پالایشی و پتروشیمی اگرچه در لایحه بودجه ۱۴۰۱ معادل ۱۰۰ درصد نرخ خوراک تعیین شده اما افزایش آن با سقف مشخصی مواجه است که اگر نرخ خوراک را هم اکنون معادل حدود ۵۵۰۰ تومان در نظر بگیریم، نرخ سوخت برای صنایع بزرگ در سال آینده سقف خواهد داشت و حداکثر ۳۲۰۰ تومان محاسبه می‌شود. برای بررسی شرایط موجود و تاثیر آن بر بورس، با فعالان بازار سرمایه گفت‌وگو کرده‌ایم.

عکس: آیدا فریدی

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

بهبود سودآوری صنایع، جز فولادی‌ها

سارا فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت و در ارزیابی تغییر نرخ سوخت صنایع بزرگ و فولادی کشور گفت: اگرچه در لایحه بودجه سال آینده، نرخ سوخت صنایع و مجتمع‌های بزرگ فولادی، پالایشی و پتروشیمی‌ها معادل ۱۰۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین شده اما سقفی برای آن مشخص شده است. اگر نرخ خوراک پتروشیمی‌ها را ۵۵۰۰ تومان در نظر بگیریم، بهای سوخت واحدهای بزرگ فولادی در سال آینده حداکثر ۳۲۰۰ تومان محاسبه خواهد شد.

وی افزود: البته با وجود تعیین سقف برای نرخ سوخت واحدهای فولادی بزرگ، همچنان آمار و ارقام یادشده به مراتب بالاتر از بهای سوخت مصرفی این صنایع در سال گذشته خواهد بود. فلاح سقف سوخت مصرفی فولادسازان در سال گذشته را برابر ۵۷۰ تومان عنوان کرد و افزود: بدین ترتیب درصورت تصویب اعداد و ارقام پیشنهاد شده در لایحه بودجه ۱۴۰۱، در روند تولید هر تن فولاد، حدود یک میلیون تومان به هزینه‌های تولید افزوده می‌شود.

این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به سوالی مبنی بر ارزیابی معافیت مالیاتی ۵ درصدی تولیدکنندگان و تاثیر آن در روند جبران افزایش بهای سوخت مصرفی این صنایع گفت: میزان افزایش و اثرگذاری بهای سوخت به مراتب بیش از معافیت مالیاتی برآورد می‌شود.

فلاح گفت: وارد آوردن فشار روی تولیدکنندگان برای تامین کسری بودجه، سیاست اشتباهی است. تولیدکنندگان و فعالان صنعتی به‌ویژه مجتمع‌های بزرگ، نقشی اساسی و ویژه در ارزآوری بر عهده دارند. تحمیل فشار به این صنایع، به منزله کاهش صادرات است و درنهایت به ضرر اقتصاد کشور خواهد بود. وی تاکید کرد: بدون تردید این کسری بودجه را می‌توان با روش‌های دیگری نیز جبران کرد. علاوه بر این، چنانچه قرار است بهای انرژی مصرفی صنایع افزایش یابد، انتظار می‌رود این اقدام به‌صورت پلکانی و با شیب کمتری انجام شود تا صنایع بتوانند خود را برای این تغییرات آماده کنند. این کارشناس بازار سرمایه در پاسخ به سوالی مبنی بر رشد بهای ارز نیمایی طی هفته‌های اخیر و تاثیر آن بر عملکرد بازار سرمایه گفت: دلار نیمایی پایه معاملات در کشور و در بازار سرمایه به‌شمار می‌رود، چراکه صادرکنندگان موظف هستند ارز حاصل از صادرات خود را با قیمت ارز صادراتی در سامانه نیما بازگردانند. طی هفته‌های اخیر و با رشد قابل توجه بهای دلار در بازار آزاد، شاهد ایجاد فاصله زیادی میان بهای دلار آزاد و نیمایی بوده‌ایم و بدون تردید این گپ قیمتی باید کم شود. فلاح با اشاره به صحبت‌هایی که مبنی بر تغییر روند قیمت‌گذاری دلار نیمایی شده، گفت: در طرح جدید انتظار می‌رود نرخ این ارز براساس عملکرد مصرف‌کننده و واردکننده و در تقابل میان عرضه و تقاضا مشخص شود.

امید می‌رود اجرایی شدن این موضوع و حذف تعیین قیمت نرخ دلار نیمایی در قالب دستوری، تاثیر بسزایی بر سودآوری شرکت‌های بورسی داشته باشد.

وی در پایان و در ارزیابی بودجه پیشنهادی برای سال ۱۴۰۱ و تاثیر آن بر عملکرد بازار سرمایه اظهار کرد: در حالت کلی تغییراتی که این روزها به‌ویژه در روند قیمت‌گذاری تغییر سوخت واحدهای فولادی مورد توجه قرار گرفته، آنقدرها هم بر کلیت بازار اثرگذار نیست. علاوه بر این، بودجه پیشنهادی برای سال آینده، نقاط قوت متعددی دارد. از جمله آنکه با وجودی که نرخ بهره مالکانه، برای معدنی‌ها افزایش رقم داشته اما درصد آن در مقایسه با سال گذشته آنقدرها هم تغییر نکرده است. همین موضوع نیز خبر خوبی برای فعالان بخش معدن و صاحبان سهام این شرکت‌هاست.

در همین حال، حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی اثرات مثبتی برای گروه‌های دارویی، زراعتی، دامپروری، لاستیک و پلاستیک به‌دنبال دارد. بنابراین درنهایت می‌توان اینطور ادعا کرد که اثرگذاری بودجه سال آینده بر روند فعالیت صنایع (به جز فولادی‌ها) مثبت ارزیابی می‌شود.

> نرخ سوخت برای صنایع بزرگ در سال آینده سقف خواهد داشت و حداکثر ۳۲۰۰ تومان محاسبه می‌شود

چالش‌های انرژی

علی رهبری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: بعد از ارائه لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ و بندهای مربوط به نرخ سوخت صنایع، فعالان اقتصادی واکنش‌های متفاوتی داشتند اما بازار سرمایه واکنش به‌شدت منفی نسبت به لایحه پیشنهادی دولت برای سال آینده نشان داد.

وی افزود: در سال‌های گذشته مبنای محاسبه نرخ سوخت صنایع گوناگون، درصدی از نرخ خوراک پتروشیمی‌ها بوده است. به‌طور مثال، نرخ سوخت صنایع سیمانی معادل ۱۰ درصد از بهای نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین شد. این نرخ برای صنایع فولادی و کانه‌های فلزی برابر ۳۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها برآورد شد. این رقم در لایحه بودجه سال آینده برابر ۱۰۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین شده و نگرانی‌های عمده‌ای را برای صنعتگران و فعالان بازار سرمایه به‌وجود آورده است.

رهبری در ادامه و در تشریح نرخ خوراک پتروشیمی‌ها گفت: فرمول محاسبه نرخ خوراک پتروشیمی‌ها براساس قیمت گاز در هاب امریکا، هاب آلبرتا کانادا، هاب NBP انگلستان و هاب FFT هلند و معدل وزنی قیمت داخل، صادراتی و وارداتی گاز در بازار ایران تعیین می‌شود. از ابتدای امسال به‌دلیل افزایش عجیب نرخ گاز در هاب‌های اروپایی نرخ خوراک پتروشیمی‌ها به شدت افزایشی بوده، به طوری که از حدود ۹ سنت در ابتدای امسال به حدود ۱۷.۵ سنت براساس فرمول ارائه شده رسیده است. اما نرخ خوراک پتروشیمی‌ها براساس گزارش فعالیت‌های ماهانه پتروشیمی‌های یوتیلیتی با نرخ‌های حدود ۱۳ تا ۱۴ سنت فروخته شد و زمزمه‌هایی از دخالت دولت بر نرخ خوراک پتروشیمی‌ها شنیده می‌شد؛ یعنی بر خلاف فرمول ارائه‌شده این نرخ دارای یک سقف حدودا ۱۳ تا ۱۴ سنتی برای سال آینده خواهد بود. وی افزود: نقدهای بسیاری بر فرمول ارائه نرخ سوخت صنایع در لایحه بودجه ۱۴۰۱ وارد شد. براساس لایحه بودجه، میانگین نرخ گاز سوخت صنایع فولادی، سیمانی و پتروشیمی در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۱ نسبت به مدت مشابه سال گذشته، افزایش ۳ تا ۷ برابری را تجربه خواهد کرد.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: مصرف انرژی زنجیره فولاد برای تولید هر تن محصول به صورت متوسط از ابتدای کنسانتره‌سازی تا ورق، ۳۳۵ مترمکعب گاز و ۹۰۰ کیلووات ساعت برق تخمین زده می‌شود.

افزایش نرخ سوخت گاز صنایع فولادی با ثابت در نظر گرفتن نرخ متوسط دلار نیمایی می‌تواند بین ۹ تا ۴۷ درصد بر EPS شرکت‌های بزرگ بورسی زنجیره تامین فولاد تاثیر منفی بگذارد که کمترین حساسیت در سودسازی مربوط به شرکت‌های ابتدای زنجیر فولاد خواهد بود. برای تولیدکنندگان فولاد هزینه‌های انرژی حدود ۸ تا ۱۱ درصد از هزینه تمام‌شده کالا را در بر می‌گیرد.

وی افزود: معافیت‌های مالیاتی ۵ درصدی تولیدکنندگان به‌ویژه در شرکت‌های بزرگ مبالغ قابل توجهی خواهد بود که بخش بزرگی از کاهش EPS شرکت‌ها بر اثر افزایش نرخ سوخت آنها را جبران خواهد کرد و نکته‌ای که کمتر به آن توجه شده، رشد خزنده قیمت ارز نیمایی در روزهای اخیر است. دلار نیمایی رکورد ۲۴۰۰۰ تومان را در هفته گذشته ثبت کرده است. انتظار می‌رود عرضه دلارهای صادراتی صنایع بزرگ با نرخ رقابتی در سامانه نیما باعث جبران زیان حاصل از افزایش نرخ سوخت و همچنان ایجاد سودهای مناسب برای شرکت‌های صادرات‌محور شود. در واقع افزایش نرخ ارز در سامانه نیما اثر چندگانه بر سودسازی شرکت‌ها خواهد داشت.

در همین حال باعث افزایش هزینه‌های مصرف انرژی و بهای تمام شده کالا خواهد شد و از سویی دیگر، نرخ فروش محصول ارائه‌شده در بازار داخل نیز در صورت عدم‌قیمت‌گذاری دستوری از سوی دولت، افزایش پیدا خواهد کرد.

رهبری گفت: شرکت‌های صادرات‌محور با فروش ارزهای حاصل از صادرات به‌صورت رقابتی در سامانه نیما و به قیمت‌های نزدیک به بازار آزاد، سودهای خوبی را شناسایی خواهند کرد که برآیند این تاثیر چندگانه نرخ ارز به نفع افزایش EPS شرکت‌های صادرات‌محور خواهد بود که در تحلیل حساسیت این شرکت‌ها به نرخ ارز کاملا مشهود است.

وی افزود: با انتشار صحبت‌های معاونت سازمان برنامه و بودجه مبنی بر ایجاد سقف ۳۲۰۰ تومانی نرخ خوراک پتروشیمی‌ها و نرخ گاز سوخت برای صنایع بزرگ نگرانی‌هایی برای ابلاغ دور جدیدی از قیمت‌گذاری‌های دستوری بر محصولات و دخالت در نرخ ارز نیمایی را به‌وجود آورده است.

با احتساب سقف ۳۲۰۰ تومانی نرخ خوراک پتروشیمی‌ها و نرخ گاز سوخت برای صنایع بزرگ پتروشیمی و فولادی و محاسبه نرخ سوخت با روش سابق برای صنایع سیمانی و کوچک، رشد خزنده و آرام نرخ دلار نیمایی، معافیت ۵ درصدی مالیاتی تولیدکنندگان، فروش ارز حاصل از صادرات در سامانه نیما با نرخ‌های رقابتی و عدم‌دخالت دولت و قیمت‌گذاری‌های دستوری، به‌نظر می‌رسد سال ۱۴۰۱ سالی سرشار از سود برای صنایع فولادی و پتروشیمی باشد.

سخن پایانی

نرخ سوخت صنایع و مجتمع‌های بزرگ فولادی، پالایشی و پتروشیمی‌ها در لایحه بودجه سال آینده برابر ۱۰۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین شده است. با این وجود با هدف جلوگیری از وارد آمدن خسارات جدی به فعالان این صنعت و افت قابل توجه سودآوری آنها، سقف نرخ سود صنایع در سال آینده ۳۲۰۰ تومان درنظر گرفته شده است. اما باید تاکید کرد افزایش یادشده همچنان قابل توجه است و تاثیری بسزا بر روند سودآوری شرکت‌های بورسی دارد.

یادداشت

راهکارهایی که به سبزپوشی بازار نمی‌رسند

یوسف کاووسی
کارشناس اقتصاد

چندی پیش مجلس شورای اسلامی طرحی را با هدف ارتقای جایگاه بورس اوراق بهادار و افزایش نفوذ رئیس این سازمان در امر سیاست‌گذاری اقتصادی در دستور کار قرار داد. با این وجود باید تاکید کرد تغییر صرف جایگاه اشخاص لزوما به منزله اصلاح شرایط نیست.

برای تثبیت و تقویت جایگاه بورس، بازار سرمایه و حفاظت از سرمایه مردم باید الزاماتی رعایت شود. لازمه بازگشت رونق به اقتصاد کشور در موقعیت کنونی پول است و با تزریق پول به بورس، این بازار تقویت می‌شود. بازارگردان‌ها نیز در صورت در اختیار داشتن نقدینگی می‌توانند صف‌های خرید را جمع و روند بازارگردانی را مدیریت کنند.

در شرایطی که نقدینگی کافی جذب بازار سرمایه نمی‌شود، حضور رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار در جلسات شورای پول و اعتبار یا جلسات هیات دولت، آنقدرها هم نتیجه‌بخش نخواهد بود.

در واقع باید اقرار کرد چالش‌های حاکم بر این بازار جدی هستند و از کمبودهای حاکم بر بازار سرمایه نشأت می‌گیرند و باید تدبیری برای رفع آنها اندیشیده شود. این حضور در جلسات شورای پول و اعتبار یا جلسات هیات دولت، تنها می‌تواند به جلوگیری از تصویب مصوبات غیرکارشناسی منتهی شود.

در صورتی که رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار به‌عنوان عضو شورای پول و اعتبار انتخاب شود هم، تنها یک حق رای دارد؛ در نتیجه نباید به اثرگذاری نظرات وی امید چندانی داشت.

به‌علاوه همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، این بازار نیاز به تزریق پول دارد. اما آیا رئیس سازمان بورس می‌تواند حتی در صورت عضویت در این شورا از بانک‌ها بخواهد که به بازار بورس، سرمایه جدید تزریق کند؟

پاسخ این سوال مشخصا خیر است. شورای پول و اعتبار سازکار مشخصی دارد و هر کدام از اعضای این شورا یک حق رای دارند؛ در نتیجه نباید به اثرگذاری جدی این طرح حتی در صورت تصویب، دل بست.

علاوه بر این باید خاطرنشان کرد در حال حاضر تعاملی نزدیک میان رئیس بانک مرکزی و رئیس سازمان بورس برقرار است.

رئیس کنونی بانک مرکزی سابقه فعالیت چندین ساله در سازمان بورس دارد و بر همین اساس نیز تعامل نزدیکی میان این دو نهاد شکل گرفته است.

بنا بر آنچه گفته شد شرکت کردن در جلسه هیات دولت یا شورای پول و اعتبار مشکلی را حل نمی‌کند، کما اینکه درحال‌حاضر رئیس کل بانک مرکزی در جلسات هیات دولت حضور دارد اما مگر چه میزان توان رفع مشکلات کشور را دارد؟

در واقع باید بپذیریم تمامی نهادهای کشور مشکل کمبود پول و ارز دارند اما بانک مرکزی توان تامین آن را ندارد. به‌علاوه آنکه هنوز تکلیف برجام و تحریم‌ها مشخص نشده و نمی‌دانیم در ۲ ماه آینده با چه شرایطی روبه‌رو هستیم. سیاست خارجی کشور به کدام سمت و سو می‌رود.

برجام به نتیجه می‌رسد یا خیر؟ در واقع مجموعه‌ای از عوامل، اقتصاد کشور را مستاصل کرده است. در چنین شرایطی باید قبول کرد خلاف وعده‌های رئیس‌جمهوری پیش از تحویل گرفتن ریاست دولت سیزدهم، اقتصاد و معیشت مردم به مذاکرات و برجام گره خورده؛ بنابراین تا چالش‌های یادشده رفع نشود، نمی‌توان به بهبود شرایط بورس امید داشت.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که شاخص‌های اصلی اقتصاد کشور با چالش‌های اساسی روبه‌رو است. ما در یک دهه گذشته با رشد منفی اقتصاد و استهلاک سرمایه روبه‌رو بوده‌ایم، جمعیت افزایش و درآمد سرانه کشور به حدود یک‌سوم کاهش یافته است.

رفع این کمبودها به رفع تحریم و بهبود در تعاملات بین‌المللی ایران با سایر کشورها وابسته است. تا زمانی که این مشکلات برطرف نشود، نمی‌توان به بهبود بازار سرمایه امید داشت.

قدردانی از مدیرعامل شرکت مس برای محرومیت‌زدایی

سرهنگ وحید تیموری فرمانده بسیج ادارات و کارمندان تهران بزرگ و خداداد بیرانوند فرمانده مرکز مقاومت بسیج وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌صورت جداگانه با اهدای لوح سپاس از اقدامات اردشیر سعدمحمدی در حوزه محرومیت‌زدایی و گسترش فعالیت‌های جهادی و درمانی قدردانی کردند.

به گزارش مس پرس، در این دیدار که در محل شرکت ملی صنایع مس ایران انجام شد، فرمانده بسیج ادارات و کارمندان تهران بزرگ، اقدامات شرکت مس برای محرومیت‌زدایی و کمک به مردم را ارزشمند عنوان و تاکید کرد: این برنامه‌ها و خدمات خالصانه که در راستای تاکیدات رهبر معظم انقلاب بوده، امیدآفرین و حائز اهمیت است.

براساس این گزارش، در بخشی از پیام این تقدیرنامه آمده است:

«نظر به فعالیت‌های ارزشمند جهادی پایگاه مقاومت بسیج شهدای شرکت مس که منجر به اقدامات گسترده جهادی در حوزه‌های درمانی و عمرانی برای کمک به محرومین شده، بدینوسیله از حمایت‌ها و پشتیبانی‌های بی‌دریغ جناب‌عالی کمال تشکر و امتنان را دارم.» در ادامه این جلسه، خداداد بیرانوند، فرمانده مرکز مقاومت بسیج وزارت صنعت، معدن و تجارت به پاس سختکوشی و زحمات

صادقانه و ارزشمند شرکت مس در حوزه فعالیت‌های جهادی با اهدای لوح تقدیر از عملکرد اردشیر سعد محمدی تشکر و قدردانی کرد. در این جلسه از زحمات عباس صفری، فرمانده پایگاه مقاومت بسیج شهدای مس نیز قدردانی شد.

تجلیل از ذوب آهن برای دستاوردهای بومی‌سازی

سورنا ستاری معاون علمی و فناوری ریاست‌جمهوری و محمدعلی زلفی‌گل وزیر علوم، تحقیقات و فناوری از فعالیت‌های شرکت ذوب آهن اصفهان در راستای بومی‌سازی و تعامل و همکاری با مراکز علمی و پژوهشی و شرکت‌های دانش‌بنیان قدردانی کردند.

معاون علمی و فناوری ریاست جمهوری در این بازدید، تولید ریل توسط ذوب آهن اصفهان را که برای نخستین‌بار در کشور انجام شد، یک خدمت بزرگ به صنعت ایران دانست و گفت: گام‌های بعدی ذوب آهن پس از تولید ریل مانند تولید ریل زبانه سوزن و بومی‌سازی سایر تجهیزات مرتبط با آن نیز بسیار مهم بوده و کمک بسیاری به توسعه خطوط ریلی کشور کرده است.

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری نیز در این بازدید، اقدام ذوب آهن در راستای ارائه توانمندی‌ها و نیازهای بومی‌سازی خود که در قالب یک کتاب انجام‌شده را قابل تقدیر و الگویی برای سایر شرکت‌ها دانست و گفت: این مجموعه موجب تسهیل در فرآیندهای شرکت‌های دانش‌بنیان و فعال در زمینه بومی‌سازی می‌شود.

یادداشت

تصمیمات دولتی سد راه تجارت سنگ‌آهن

قدیر قیافه
عضو انجمن سنگ‌آهن ایران

چندی پیش آماری مبنی‌بر افزایش صادرات غیرنفتی منتشر شد. براساس این اطلاعیه، ۲۷ میلیارد دلار صادرات غیرنفتی در ۷ ماه امسال صورت گرفته است. این میزان نسبت به سال گذشته ۴۸ درصد از نظر ارزش ریالی و ۱۵ درصد به لحاظ وزنی افزایش را نشان می‌دهد. از سوی دیگر، زنجیره فولاد در میان صادرات بخش معدن و صنایع معدنی بیشترین آمار را به خود اختصاص داده و اغلب از رشد صادرات این بخش به‌عنوان دستاورد یاد می‌کنند. این در حالی است که همچنان محدودیت‌ها بر سر صادرات سنگ‌آهن و همچنین قیمت‌گذاری‌های دستوری در معاملات سنگ‌آهن و زغال سنگ (به‌عنوان مواد اولیه زنجیره فولاد) وجود دارد. اغلب کارشناسان و فعالان نه‌تنها در حوزه معدن بلکه در سایر بخش‌ها نیز معتقدند بیشترین سهم ارزش افزوده باید در داخل کشور بماند. پس اگر قدرت جذب سنگ‌آهن به‌عنوان مواد اولیه در کشور وجود دارد، باید صنایع کشور از آن بهره‌برداری کنند تا ارزش افزوده مناسبی ایجاد شود؛ بنابراین هیچ ایرادی به این تفکر که صنایع داخلی باید در اولویت تخصیص مواد اولیه باشند، وجود ندارد. این به معنای واقعی کلمه جلوگیری از خام‌فروشی و استفاده بهینه از منابع معدنی موجود در کشور است. اما قیمت‌گذاری دستوری برای معاملات حوزه سنگ‌آهن همواره مناقشات متعددی را همراه خود دارد. باید تاکید کرد برای تبادلات داخلی سنگ‌آهن بین معادن و صنایع باید مصرف‌کننده و متقاضی، نرخ و ارزش واقعی مواد اولیه را بپردازد تا بتوان آن را یک معامله عادلانه توصیف کرد. اما به دلیل پایین بودن قیمت‌های تصویب‌شده در قیمت‌گذاری دستوری در معاملات سنگ‌آهن و زغال‌سنگ، این مواد اولیه توسط صنایع ارزان‌تر از بهای واقعی و قیمت جهانی موجود خریداری می‌شوند؛ بنابراین می‌توان مقصر این ایراد در زنجیره فولاد را قیمت‌گذاری دستوری توسط نهادهای دولتی معرفی کرد چراکه رویکرد دولت حمایت از صنایع بوده و با تخصیص مواد اولیه ارزان به آنها و جلوگیری از صادرات مواد معدنی، تنها بستر سوددهی صنایع به‌ویژه صنایع فولادی را فراهم کرده و به مشکلات معادن توجهی نداشته است.

طی سال‌های گذشته سهم عمده‌ای از سنگ‌آهن و کنسانتره‌های آن صادر می‌شد اما با اجرایی شدن روند طرح جامع توسعه صنعت فولاد که بنا است ۵۵ میلیون تن ظرفیت تولید تا ۱۴۰۴ ایجاد شود، این رویه تغییر یافت. به عبارتی، برای تولید ۵۵ میلیون تن فولاد به‌طور تقریبی مقداری بیش از ۱۶۰ میلیون تن سنگ‌آهن نیاز است و برای تامین این میزان، صادرات سنگ‌آهن کاهش یافت. در نتیجه بخش قابل‌ملاحظه‌ای از سنگ‌آهن تولیدی در صنایع داخل کشور قابل استفاده است مشروط بر آنکه بنا بر ارزش واقعی این ماده معدنی قیمت‌گذاری صورت گیرد. در غیر این صورت، زیان متاثر از این اتفاق معادن سنگ‌آهن را زمین‌گیر خواهد کرد. باید خاطرنشان کرد فعالان حوزه سنگ‌آهن به‌عنوان تولیدکنندگان بخش سنگ‌آهن ترجیح بر فروش سنگ‌آهن در داخل کشور به تولیدات و صنایع داخلی دارند چراکه با این اقدام علاوه‌بر بالارفتن سرعت در تولید زنجیره فولاد و توسعه ارزش افزوده، اشتغال وسیعی نیز ایجاد خواهد شد که نباید آن را نادیده گرفت.

باید توجه داشت طی سال‌های گذشته با تلاش فعالان معدنی برای بخش معدن در بازارهای متفاوت چه در داخل و چه در خارج کشور ظرفیتی ایجاد شده و باید این ظرفیت‌ها را حفظ کنیم. زمانی که بدون بررسی و آینده‌نگری، یک رفتار هیجانی درباره بخش اقتصادی کشور مانند توقف صادرات محصولی انجام دهیم، آن بخش در تمامی ابعاد دچار مشکل خواهد شد. در تمامی کشورهای جهان بررسی می‌شود که کدام قسمت زنجیره ارزش افزوده ماده‌ای، بیشترین سود را به همراه دارد. متاسفانه ما در برخی از قسمت‌های زنجیره ارزش افزوده در بخش سنگ‌آهن شاهد هستیم نه‌تنها سود مثبت نداشته بلکه سود کاهنده در روند خود دارند.

به عقیده من، باید نقطه بهینه ارزش افزوده را بیابیم و صادرات را در آن بخش گسترش دهیم و اصراری نداشته باشیم که الزاما محصولی تنها در داخل کشور تولید شود و از صادرات آن غافل شویم.

اخذ مالیات از صادرات محصولات معدنی

دولت در لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کشور، صادرات محصولات صنایع معدنی و پتروشیمی به صورت خام و نیمه‌خام را مشمول پرداخت مالیات اعلام کرده است. بر این اساس، به نظر می‌رسد دولت برای فولاد خام نیز عوارض وضع کند. به گزارش معدن‌نیوز، برمبنای بند «ت» تبصره عوارض و مالیات لایحه بودجه سال ۱۴۰۱، درآمد حاصل از صادرات مواد و محصولات معدنی و صنایع معدنی، محصولات نفتی، گازی و پتروشیمی به صورت خام و نیمه‌خام در همه نقاط کشور مشمول مالیات خواهند شد. تعریف و فهرست مواد خام و نیمه‌خام یادشده با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی و همچنین اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران تهیه خواهد شد و در مدت مدت ۳ ماه پس از تصویب این قانون، به تصویب هیات‌وزیران خواهد رسید.

این در حالی است که وضع قوانین مالیاتی بر صادرات بخش معدن با عنوان جلوگیری از خام‌فروشی مسئله‌ای است که امسال بارها توسط فعالان معدنی مورد انتقاد قرار گرفته و درباره این موضوع مجلس شورای اسلامی در نظر داشت اصلاحیه‌های مناسبی انجام دهد.

رئیس‌جمهوری یکشنبه ۲۱ آذر با حضور در جلسه صحن علنی مجلس، نخستین لایحه بودجه تنظیم‌شده توسط دولت سیزدهم را تقدیم مجلس کرد. براساس اطلاعات مندرج در لایحه بودجه، دخل و خرج دولت در سال آینده با رقم ۳۶۳۱ هزار میلیارد تومان بسته شده است.

در پی تاکید بودجه ۱۴۰۱ بر صادرات مواد معدنی مطرح شد

نبود نگاه تخصصی در قانون‌گذاری‌های معدنی

تصمیمات دولت معادن را تعطیل می‌کند

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

استمرار محدودیت‌های صادراتی مواد معدنی و افزایش حقوق دولتی معادن، از مواردی بود که در بودجه ۱۴۰۱ به‌عنوان سیاست آینده دولت در قبال بخش معدن دیده شد. به عبارت دیگر، دولت سیزدهم همچنان سیاست‌ها و رویکردهای دولت‌های پیشین در زمینه فعالیت بخش معدن را بدون تغییر ادامه خواهد داد. تاکید بر جلوگیری از خام‌فروشی در بخش معدن و اولویت تامین مواد اولیه صنایع، افزایش عوارض صادراتی بر همین مبنا و فروش ارزان مواد اولیه از موارد مطرح‌شده به‌عنوان سیاست‌های سال آینده دولت سیزدهم در بخش معدن و صنایع معدنی است. در زمینه پیامدهای محدودیت تجارت بخش معدن و نتایجی که افزایش حقوق دولتی برای فعالیت‌های این عرصه در پی خواهد داشت، صمت با کارشناسان و فعالان معدنی به گفت‌وگو پرداخته که در ادامه می‌خوانید:

افزایش حقوق دولتی و عوارض‌های مالیاتی برای صادرات در بخش معدن ضمن بالا بردن هزینه معدنکاری، چرخه فعالیت معادن به‌عنوان حلقه اصلی و اولیه صنایع را به خطر خواهد انداخت

سوددهی محدود معادن فعال

سعید صمدی، دبیر انجمن زغال‌سنگ و رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران در گفت‌وگو با صمت چشم‌انداز آینده بخش معدن را مبهم توصیف کرد و افزود: متاسفانه نمی‌توان چشم‌انداز روشنی برای آینده بخش معدن متصور بود و دلیل اصلی آن نظام تصمیم‌گیری مربوط به بخش معدن (نهادهای قانون‌گذار و سازمان‌های اجرایی) است. مجلس شورای اسلامی به‌عنوان یک نهاد قانون‌گذار، آگاهی کمی نسبت به فعالیت‌های بخش معدن دارند و براساس نتایج عنوان‌شده از سوی نهادهای اجرایی و دولت، نظرات خود را عنوان کرده و در ادامه به قانون‌گذاری می‌پردازند. این نشان از نبود توجه و نگاه تخصصی نسبت به قانون‌گذاری‌های بخش معدن است. باید تاکید کرد تنها تعداد محدودی معدن بزرگ و بورسی در ایران وجود دارد که به صورت کلان مشغول فعالیت هستند. این معادن دارای ذخایر با عیار بالا و سایر مزیت‌های تخصصی هستند و به این دلیل حاشیه سود بسیار بالایی دارند. نهادهای دولتی فقط این معادن را مبنای تصمیم‌گیری‌های خود قرار می‌دهند و براساس سود و فعالیت معادن بزرگ برای سایر معادن قانون وضع و برنامه‌ریزی می‌کنند. اما بخش عمده‌ای از معادن کشور معادن کوچک و متوسط‌مقیاس هستند و شرایط بسیار متفاوتی با معادن بزرگ دارند. این فعال معدنی ادامه داد: در حال حاضر حدود ۴ تا ۵ هزار معدن غیرفعال در کشور وجود دارد و از میان معادن فعال، فقط ۲۰ معدن بزرگ فعال هستند و از شرایط خوب اقتصادی برخوردارند. باقی معادن اغلب کوچک و متوسط‌مقیاس هستند و ضمن دست‌وپنجه نرم کردن با مشکلات متعدد، حاشیه سود بالایی ندارند. حتی برخی از این معادن تحت تاثیر رکود حاکم بر جامعه، با حداقل ظرفیت خود فعالیت می‌کنند؛ بنابراین حتی معادن فعال را هم نمی‌توان سودده یا موثر بر اقتصاد معدن عنوان کرد.

فشار بر معادن کوچک

صمدی در ادامه صحبت‌های خود ورود دولت به مسائل تجاری بخش معدن و سیاست‌گذاری‌های دستوری را مانع رشد و حرکت بخش معدن دانست و توضیح داد: اغلب معادن کوچک‌مقیاس به دلیل مشکلات مالی و تورمی، دچار رکود و حتی بخشی از آنها تعطیل شده‌اند؛ بنابراین هر نوع تصمیم دولت مبنی‌بر افزایش فشار بر بخش معدن، در وهله نخست فعالیت معادن کوچک و متوسط‌مقیاس را هدف قرار داده و آنها را به تعطیلی و رکود سوق می‌دهد. از این رو، می‌توان گفت آسیب فشارهای مخرب دولتی بر معادن کوچک بسیار بیشتر از معادن بزرگ است. از سوی دیگر، به دلیل آنکه بخش مهمی از جامعه معدنی را معادن کوچک‌مقیاس تشکیل می‌دهند، با تعطیلی و رکود این معادن به تدریج کل اقتصاد معدن دچار بحران خواهد شد. دبیر انجمن زغال سنگ قیمت‌گذاری دستوری دولت را یکی از سیاست‌های مخرب نهادهای دولتی در بخش معدن عنوان کرد و افزود: افزایش چشمگیر حقوق دولتی، تمامی قواعد دستوری از جمله قیمت‌گذاری مواد معدنی و دخالت دولت بر روند تجارت بخش معدن، همگی به بدنه اقتصاد معادن لطمه وارد کرده است. موارد یادشده در متن بودجه ۱۴۰۱ در زمینه مدیریت بخش معدن نیز حاکی از آن است که رویکرد دخالت و محدودیت‌آفرینی دولت برای معادن همچنان برای سال آینده نیز ادامه‌دار خواهد بود؛ بنابراین چشم‌انداز روشنی را برای بخش معدن در سال آینده نمی‌توان متصور شد.

کاهش سرمایه‌گذاری در معادن

دبیر انجمن زغال‌سنگ ایران یکی از نتایج وجود چالش‌های دولتی در مسیر فعالیت معادن را کاهش رغبت سرمایه‌گذاران برای ورود به این بخش توصیف کرد و گفت: با افزایش فشارها و دخالت‌های دولت در تجارت بخش معدن و زنجیره صنایع وابسته به آن، معادن بزرگ‌مقیاس به کار خود ادامه خواهند داد و صاحبان معادن کوچک و متوسط درگیر دست‌انداز خواهند شد. از سوی دیگر، باید در نظر داشت ذخایری که امروزه در کشور وجود دارند، اغلب کوچک و متوسط بوده و به معنای سابق ذخایر و منابع معدنی بزرگ و گسترده نداریم؛ بنابراین معدنکاران و فعالان معدنی باید برای راه‌اندازی معادن کوچک سرمایه‌گذاری کنند و با انجام اقدامات از پایه، به راه‌اندازی این معادن بپردازند. این فعال معدنی ادامه داد: اما در شرایطی که سیاست‌گذاری‌های دولت به نفع معادن کوچک نیست و صاحبان این معادن بیش از سایران از تصمیمات نهادهای دولتی آسیب می‌بینند، دیگر کسی برای راه‌اندازی معادن و ورود به فعالیت‌های معدنی راغب نیست. از این رو، در آینده نزدیک با کاهش شدید ورود سرمایه به معادن و به‌طور کلی بخش معدن روبه‌رو خواهیم بود که دلیل اصلی آن ابهام در چشم‌انداز آینده بخش معدن و افزایش فشار تصمیمات دولتی بر فرآیند معدنکاری است.

باید بر این نکته همواره توجه کرد که با ممنوعیت تجارت یک ماده معدنی یا برقراری عوارض ۳۰ درصدی برای صادرات آن، قیمت تمام‌شده تولید مواد معدنی افزایش می‌یابد. از سوی دیگر، فروش ارزان‌قیمت به صنایع، باعث ضرر فعالان معدنی شده است. این از دیگر دلایل کاهش تمایل فعالان اقتصاد به بخش معدن است.

فروش مواد معدنی ارزان به صنایع

رئیس کمیسیون معدن خانه اقتصاد ایران در ادامه سخنان خود اصلاح سیاست‌گذاری دولت در تعیین انواع عوارض و مالیات‌های بخش معدن را محوریت اصلی درخواست فعالان معدنی عنوان کرد و افزود: در مجموع می‌توان گفت سیگنال‌هایی که از سوی دولت برای بخش معدن فرستاده می‌شود، مثبت نبوده و همواره شاهد افزایش مشکلات معادن هستیم. باید توجه داشته باشیم افزایش حقوق دولتی و عوارض‌های مالیاتی برای صادرات در بخش معدن ضمن افزایش هزینه معدنکاری، چرخه فعالیت معادن به‌عنوان حلقه اصلی و اولیه صنایع را به خطر خواهد انداخت. امروزه مواد معدنی به‌عنوان خوراک اولیه، بسیار ارزان به صنایع فروخته می‌شوند. این موضوع به سیاست قیمت‌گذاری دستوری دولت رخ داده است. در عمل دخالت دولت در تجارت بخش معدن با سایر صنایع، باعث در اختیار قراردادن ارزان‌قیمت مواد ارزشمند معدنی به صنایع و سایر حلقه‌های زنجیره ارزش افزوده شده است. از این رو، صنایع معدنی بیش از چند ده هزار میلیارد تومان از محل منابع معدنی که به‌راحتی در اختیارشان قرار می‌گیرد، سود می‌کنند. باید توجه داشت مجموع حقوق دولتی که دولت از معادن دریافت می‌کند، قابل مقایسه با سود صنایع نیست اما نهادهای دولتی فقط نظر خود را بر اخذ عوارض و مالیات از معادن متمرکز کرده‌اند.

صمدی ادامه داد: دولت می‌تواند بخشی از درآمدهای مالی مورد نظر خود را از سود صنایع اخذ کند. به عبارتی، صنایع به دلیل مواد اولیه ارزان‌قیمت، سود کلان کسب کرده و دولت باید به درآمدهای گسترده صنایع بیش از فعالیت معادن توجه داشته باشند. اما متاسفانه نهادهای دولتی تمام تمرکز و فشار خود را بر حلقه اول زنجیره که همان معادن است، گذاشته‌اند و این رویکرد به هیچ وجه نه برای دولت و نه برای رشد بخش معدن جوابگو نخواهد بود. باید تاکید کرد قیمت‌گذاری دستوری، افزایش عوارض صادرات مواد معدنی و محدودیت‌های مربوط به این عرصه و به‌طور کلی دخالت دولت در تجارت بخش معدن دردسرساز است.

> شرایط برای رونق صادرات بخش معدن باید به گونه‌ای فراهم باشد که با وجود موانع مختلف سیاسی مانند تحریم، بازارهای هدف خود را توسعه دهیم و به حداکثر درآمدهای صادراتی نزدیک شویم

درآمد محدود معادن از صادرات

امین صفری، معاون شرکت توسعه معادن و صنایع معدنی در گفت‌وگو با صمت میزان درآمد از صادرات تولیدات بخش معدن و صنایع وابسته را پایین‌تر از حد انتظار عنوان کرد و گفت: از نقطه کنونی تا حد مطلوب صادرات تولیدات بخش معدن و محصولات وابسته به آن بسیار فاصله داریم و به دلیل وجود این شکاف، نمی‌توانیم پیش‌بینی روشنی از آینده میزان صادرات این حوزه داشته باشیم. وجود این شکاف نیز به دلیل ممنوعیت‌های وضع‌شده از سوی دولت برای صادرات مواد معدنی است. به دلیل این محدودیت‌ها و همچنین نوسانات مختلف در بازارهای داخلی و خارجی، سرمایه‌گذاران و فعالان معدنی نیز نمی‌توانند برای فعالیت‌های آینده خود برنامه‌ریزی دقیق انجام دهند که در چه زمانی صادرات به نقطه اوج خود خواهد رسید؛ بنابراین انتظار می‌رود نهادهای دولتی متولی بخش معدن و صنایع وابسته باید حداکثر تسهیلات را برای صادرات این حوزه به فعالان معدنی اعطا کنند؛ البته باید توجه داشت این تسهیلات نه در راستای خام‌فروشی بلکه باید در بخش‌ها و محصولاتی باشد که کشور به آنها نیازی نداشته و از صادرات آنها می‌تواند درآمد مناسبی کسب کند. شرایط برای رونق صادرات بخش معدن باید به حدی بدون دست‌انداز باشد که باوجود موانع مختلف سیاسی مانند تحریم، بازارهای هدف خود را توسعه داده و به حداکثر درآمدهای صادراتی نزدیک شویم. هرچند شرایط فعلی تا نقطه مطلوب فرسنگ‌ها فاصله دارد و باید موانع متعددی در راستای کاهش این فاصله رفع شود.

توجه به بازارهای جهانی

صفری فاصله شرایط فعلی صادرات بخش معدن و صنایع معدنی تا حد مورد نظر را در این عرصه زیاد توصیف کرد و در توضیح این موضوع گفت: نسبت به ظرفیت موجود بخش معدن، تجارت بین‌المللی و صادرات این بخش مطلوب نبوده و تا حد اعلای بهره‌وری از صادرات بخش معدن فاصله چشمگیری داریم. این فاصله بنا بر دلایل مختلفی از جمله مشکلات تولید در داخل کشور و چالش‌های بازار است. بخش معدن ایران در دوره‌های مختلف زمانی نه‌تنها بنا بر دست‌اندازهای سیاسی و تحریم‌ها بلکه به دلیل وضع قوانین محدودیت‌آفرین صادراتی، به‌تدریج بازارهای هدف خود در کشورهای مختلف را از دست داده و این یکی از مهم‌ترین چالش‌های صادرات این بخش است. باید توجه داشت هرچه دسترسی به بازارهای جهانی بیشتر باشد و تقاضا افزایش یابد، تولید نیز به همان نسبت رشد خواهد داشت؛ بنابراین برای استمرار افزایش صادرات بخش معدن و صنایع معدنی بایستی در ابتدا به مسئله تقاضای جهانی برای تولیدات ایران رسیدگی کرده و با توسعه بازارهای هدف، سراغ افزایش تولید برویم. علاوه‌بر ارتقای موقعیت بخش معدن ایران در بازارهای جهانی، تسهیل روابط بانکی بین‌المللی و انتقال ارز به کشور باید مدنظر قرار گیرد.

راهکارهای افزایش صادرات

معاون شرکت توسعه معادن و صنایع معدنی در ادامه سخنان خود راهکارهای مناسب برای تشخیص زمان بحرانی و نیاز کشور به مواد معدنی و همچنین شیوه‌های مناسب توسعه صادرات محصولات این بخش را در دست بررسی عنوان کرد و افزود: با رفع شدن برخی از قوانین محدودیت‌آفرین صادراتی، شرایط به‌طور تقریبی به حالت عادی و سابق بازگشته و علاوه‌بر آن، مسئولان دولتی در وزارت صنعت، معدن و تجارت به همراه فعالان معدنی در تلاشند تا با ایجاد ساز کارهای صادراتی جدید، وضعیت صادرات بخش معدن و صنایع معدنی را بیش از پیش بهبود بخشند. حرکت به سمت انعقاد قراردادهای مرتبط با مسئله «کشف پریمیوم» و روش صادرات بعد از عرضه در بورس کالا از جمله راهکارهای در دست بررسی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای بهبود فضای صادراتی بخش معدن و صنایع معدنی است. همچنین تعیین فرمول تشخیص زمان بحرانی و نیاز شدید کشور به کامودیتی‌ها (که در آن زمان صادرات کامودیتی‌ها محدود شود)، از دیگر راه‌حل‌های روی میز است. باید در ادامه دید با بکارگیری هر یک از روش‌های یادشده، چه پیامدهایی برای صادرات بخش معدن و صنایع معدنی ایجاد خواهد شد.

سخن پایانی

افزایش محدودیت‌های تجارت بخش معدن به‌ویژه در صادرات به بهانه جلوگیری از خام‌فروشی می‌تواند پیامدهای مهم و متعددی را به همراه داشته باشد. از دست رفتن بازارهای جهانی برای بخش معدن و محدود شدن ارزآوری این بخش از نخستین دستاوردهای این محدودیت‌ها خواهد بود. از سوی دیگر، برخی کارشناسان و فعالان معدنی معتقدند با گره زدن درآمد بخش معدن به صنایع معدنی، نوعی رانت برای این صنایع شکل می‌گیرد و در عمل فقط صاحبان معادن از این تجارت زیان خواهند دید.

بررسی مشکلات واردکنندگان کامیون

رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی از تشکیل کمیته‌ای ویژه برای بررسی مشکلات واردکنندگان کامیون در کمیسیون متبوع خود خبر داد.

محمدرضا رضایی‌کوچی در گفت‌وگو با خانه ملت و در تشریح نشست کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی گفت: این نشست با حضور معاون راهداری و حمل‌ونقل وزارت راه و شهرسازی، مسئولان معاونت بخش صنایع از وزارت صنعت، معدن و تجارت، مسئولان سازمان امور مالیاتی کشور، مرکز شماره‌گذاری ناجا، دبیر کانون کامیونداران کشور، رئیس سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان، مدیرعامل سایپادیزل و مدیر سازمان بهینه‌سازی مصرف سوخت و به‌منظور بررسی اجرای بند (ث) ماده ۳۰ قانون اجرای برنامه‌های دائمی کشور درباره نوسازی ناوگان حمل‌ونقل و مشکلات مرتبط برگزار شد.

این نماینده مردم در مجلس شورای اسلامی، افزود: در این جلسه روند ثبت‌نام، خرید، واردات و ترخیص و شماره‌گذاری کامیون‌های وارداتی، خدمات پس از فروش آنها، استاندارد محیط‌زیست خودروهای وارداتی و همچنین وضعیت اسقاط خودروهای فرسوده و مالیات ارزش‌افزوده خودروهای وارداتی مورد بررسی قرار گرفت.

رئیس کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی اظهارکرد: در نهایت مقرر شد کمیته‌ای با حضور مسئولان مربوط با ریاست نجف‌زاده، رئیس کمیته حمل‌ونقل کمیسیون عمران مجلس و به‌منظور بررسی و رفع مشکلات واردات‌کنندگان کامیون تشکیل شود.

گفتنی است وضعیت کامیون‌ها و مشکلات ناوگان حمل‌ونقل و آلودگی هوا، نوسازی خودروهای فرسوده را ضروری کرده است. اما واردات خودروهای سنگین با اماواگرهایی همراه شده و برخی مخالف واردات خودروهای دست دوم هستند اما بعضی واردات این خودروها که عمری زیر ۵ سال دارند را الزامی می‌دانند.

افتتاح اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور

همزمان با هفته پژوهش، اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور با همکاری سازمان مدیریت صنعتی و دانشگاه امام صادق علیه‌السلام و با حضور مسئولان در سازمان مدیریت صنعتی افتتاح شد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس هیات‌عامل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) در این مراسم با قدردانی از راه‌اندازی این اندیشکده، وجود چنین مراکز علمی را راهگشای مسیر توسعه صنعتی کشور عنوان کرد و گفت: این اندیشکده می‌تواند در تدوین نقشه راه متناسب با نیازها و ابرچالش‌های صنعت و فناوری یاری‌رسان سازمان‌های توسعه‌ای کشور باشد.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

بهینه‌کاوی سیاست‌های صنعتی

محسن صالحی‌نیا، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین بهینه‌کاوی سیاست‌های صنعتی کشورهای نزدیک به ساختار و منابع ایران را یکی از موارد موردانتظار اندیشکده برشمرد و تصریح کرد: این واکاوی‌ها می‌تواند به وزارت صنعت، معدن و تجارت و سایر نهادهای صنعتی کشور برای به‌روز کردن سیاست‌های صنعتی موجود کمک کند.

به‌گزارش ایدرونیوز، رئیس هیات‌عامل ایدرو ارائه گزارش‌های تحلیلی و راهبردهای مناسب درباره روندهای نوپدید مدیریت صنعتی و فناوری‌های جدید، ارائه راهبردهای موثر برای ارتباط اثربخش صنعت و دانشگاه، ارائه راهبردهای مناسب چگونگی زنجیره‌سازی صنایع کوچک و متوسط به صنایع بزرگ و هم‌اندیشی درباره احکام برنامه‌های ۵ ساله توسعه و احکام بودجه کشور در حوزه‌های صنعت، معدن و تجارت و فناوری را از دیگر اقدامات موردانتظار از اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور عنوان کرد.

ماموریت اندیشکده سیاست صنعتی

در این مراسم، ابوالفضل کیانی‌بختیاری، مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی نیز طی سخنانی درباره اهمیت برخورداری از استراتژی توسعه و سیاست صنعتی اظهار کرد: یکی از الزامات تحقق اهداف برنامه‌های توسعه کشورها، اصلاح نظام‌های حکمرانی صنعتی است. وی گام‌های اساسی طراحی نظام حکمرانی مطلوب را در تدوین استراتژی توسعه صنعتی و تدوین سیاست صنعتی دانست. مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی افزود: استراتژی توسعه صنعتی به نقشه راه کلان و مجموعه‌ای از جهت‌گیری‌های بلندمدت دولت‌ها در بعد بین‌المللی و داخلی اطلاق می‌شود، در حالی که سیاست صنعتی در لایه‌ای پایین‌تر از استراتژی صنعتی، ابزارها، بودجه، ملزومات و تاکتیک‌های اجرایی طی مسیر را مشخص می‌کند. به عبارت دیگر در سیاست صنعتی شاهد مداخله دولت‌ها با هدف افزایش بهره‌وری، ارتقای تولید، ارتقای کارآمدی بخش‌های اقتصادی و صنعتی و ترسیم شیوه‌های اثرگذاری و اثرپذیری بخش‌های صنعتی از یکدیگر هستیم.

کیانی‌بختیاری تاکید کرد: استراتژی‌های توسعه صنعتی به عواملی مانند میزان بهره‌مندی یک کشور از منابع طبیعی، وقوع حوادث، شوک‌های خارجی، انتخاب‌های سیاسی ناشی از تعامل گروه‌های ذی‌نفع داخلی، نظریه‌های اقتصادی حاکم در مقطع تدوین استراتژی و سنت‌ها و باورهای مذهبی و فرهنگی در جوامع مختلف وابسته است؛ بنابراین امکان تجویز یک نسخه واحد در تدوین استراتژی و سیاست‌های صنعتی برای همه کشورها وجود ندارد. گرچه تجربه کشورهای موفق آسیای شرقی حاوی درس‌های مفیدی برای دیگر کشورها در این زمینه است اما چنین سیاست‌هایی ممکن است در کشورهای دیگر منجر به موفقیت نشود؛ بنابراین لازم است هر کشوری با توجه به شرایط خود یک استراتژی و سیاست صنعتی مناسب انتخاب کند. مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی درباره انواع سیاست‌های صنعتی، تشریح کرد: انواع سیاست صنعتی به سه مدل سیاست افقی، سیاست عمودی یا گزینشی و سیاست کارکردی دسته‌بندی می‌شوند. سیاست افقی به تدابیری اطلاق می‌شود که هر چند معطوف به بخش خاصی نیستند و عمومیت دارند اما متوجه فعالیت‌های ویژه‌ای مانند تحقیق و توسعه در صنعت هستند. در بعد افقی توسعه زیرساخت‌ها و فعالیت‌های ویژه در عرض صنایع مطرح است. منظور از سیاست عمودی یا گزینشی، این است که صنایع خاصی محور توسعه صنعتی قرار گیرند و منظور از سیاست کارکردی سیاست‌هایی است که به وضع بازار توجه دارند و می‌توانند یک زنجیره و یک چرخه را تکمیل کنند؛ به‌عبارت دیگر، سیاست کارکردی حد واسط سیاست افقی و عمودی است و یک شاخه و زنجیره را برای بهبود وضع آن در نظر می‌گیرد. وی در ادامه نمونه‌هایی از انسجام سیاست صنعتی با ساختار و نظام حکمرانی صنعتی را درباره کشورهای امریکا، چین، ترکیه امارات متحده عربی و... تشریح کرد. کیانی‌بختیاری در بخش دیگری از سخنان خود، ماموریت اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور را انجام مطالعات تطبیقی، بهینه‌کاوی، انجام مطالعات راهبردی، پیشنهاد بسته‌های سیاستی در سطوح کلان یا افقی، عمودی یا گزینشی و کارکردی، جمع‌سپاری سیاست‌ها، اجماع‌سازی و اتفاق‌نظر سیاست‌های پیشنهادی، هدف‌گذاری برنامه‌های اقدام، نگاشت نهادی و تقسیم کار دستگاهی در تدوین، پیاده‌سازی و پایش و ارزیابی دانست.

وی خاطرنشان کرد: اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور، آمادگی پذیرش سفارش‌های مطالعاتی و ارائه سیاست‌های راهبردی به سازمان‌ها و نهادهای اقتصادی و اجرایی را دارد و از مشارکت صاحب‌نظران دانشگاهی و صنعتی در پروژه‌های مصوب استقبال می‌کند. مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی در پایان بر ضرورت حمایت نهادهای اجرایی اقتصادی، علمی و فناوری کشور و طرح چالش‌های اقتصادی و صنعتی با هدف دریافت تجویز راهبردی و آمادگی ارائه مشاوره و گزارش‌های تحلیلی برای کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی تاکید کرد.

> محسن صالحی‌نیا: بهینه‌کاوی سیاست‌های صنعتی کشورهای نزدیک به ساختار و منابع ایران، یکی از وظایف موردانتظار از اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور است

انسجام‌بخشی به سیاست‌ها

در این مراسم، غلامرضا گودرزی، معاون آموزش دانشگاه امام صادق علیه‌السلام نیز با ارائه گزارشی از نحوه تاسیس اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور اظهار کرد: موضوع سیاست صنعتی از موضوعاتی است که از دیرباز موردتوجه بسیاری از اندیشمندان در حوزه صنعت بوده است. اگر بپذیریم در حال حاضر صنعت از معنای سنتی خود فاصله گرفته و بسیاری از فعالیت‌های بشری ذیل موضوع صنعت تعریف می‌شود، سیاست‌گذاری صنعتی نیز تعمیق پیدا کرده و عمق راهبردی که موضوع سیاست‌گذاری صنعتی پیدا کرده باعث شده از حد یک وزارتخانه یا حتی از حد دولت نیز بگذرد و مجموعه‌ای از وزارتخانه‌ها، بخش‌های خصوصی، دولتی و تعاونی را در بر بگیرد.

وی درباره همکاری مشترک دانشگاه امام صادق و سازمان مدیریت صنعتی تاکید کرد: اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور به دنبال آن است تا با رویکردی کارشناسی و تخصصی موضوع سیاست‌گذاری صنعتی را با ۳ هدف تدوین سیاست‌ها، انسجام‌بخشی به سیاست‌ها و کمک به درک مشترک و ایجاد یکپارچگی در سیاست بین مجریان، فعالان و کارشناسان بخش اقتصادی را در دستور کار خود دارد.

گودرزی در پایان گفت: امیدواریم اندیشمندان، دانشجویان و اساتید به دعوت اندیشکده پاسخ مثبت بدهند و بتوانیم سیاست‌گذاری صنعتی را نهادینه‌سازی کرده و به دولت و بخش خصوصی در این راستا مشاوره دهیم.

تعریف پروژه

در این مراسم، عزت‌اله اکبری تالارپشتی، رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی نیز در ادامه درباره تشکیل اندیشکده سیاست صنعتی و فناوری‌های نوظهور اظهار کرد: برای پیشبرد امور کشور باید پروژه داشته باشیم و انتظار از سازمان مدیریت صنعتی این است که در جاهایی که مشکل وجود دارد با توجه به تجربه و سابقه‌ای که دارد، وارد شود.

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی افزود: زمانی می‌توان جامعه را درست هدایت کرد که تصمیمات درست اتخاذ شود و سازمان مدیریت صنعتی می‌تواند در این زمینه از ظرفیت خود و تعاملی که با نهادهای کشور دارد، استفاده کند و برای مشکلات با ارائه راه‌حل، الگوی مناسب تعریف و تدوین کند.

اکبری‌تالارپشتی با اشاره به وضعیت خودرو در کشور خاطرنشان کرد: بخش خصوصی باید در پروژه‌های کشور حضور حداکثری داشته باشد و اقتصاد کشور را درست کند و این تجربیات باید با هم تجمیع و تلفیق شود.

آغاز مقابله با قاچاق لوازم یدکی

معاون نظارت و بازرسی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران از اجرای فاز نخست طرح رهگیری قطعات یدکی و مصرفی وسایل نقلیه برای جلوگیری از قاچاق کالا و عرضه کالاهای بی‌کیفیت در سطح بازار خبر داد. سعید محمدی‌پور در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه در فاز نخست طرح رهگیری و شناسه‌دار کردن قطعات یدکی، کمک فنر و باتری خودرو به عنوان کالاهای منتخب برای اجرا ابلاغ شده، اظهار کرد: براساس این طرح تمام واردکنندگان و تولیدکنندگان این کالاها، موظف هستند برای ورود کالا به زنجیره تجاری کشور، متناسب با مجوز فعالیت خود در سامانه جامع تجارت، شناسه رهگیری را اخذ و نصب کنند. به‌گفته وی نصب برچسب یا درج شناسه رهگیری برای تمام کالاهای وارداتی و تولیدی به صورت قابل رویت و با رعایت قواعد دستورالعمل، روی بدنه کالا یا بسته‌بندی و ضمانتنامه کالا از تاریخ ابلاغ الزامی است. محمدی‌پور همچنین از فرصت دو ماهه تولیدکنندگان و واردکنندگان برای اخذ و نصب کد رهگیری خبر داد و گفت: اعضای زنجیره تامین این کالاها در سطح بازار و انبار موظف هستند حداکثر تا ۴ ماه از خریدوفروش، نگهداری و انبارش کالاهای فاقد شناسه خودداری کنند.

به‌گفته وی هدف از اجرای این طرح، جلوگیری از قاچاق کالا و عرضه کالاهای بی‌کیفیت در سطح بازار است. گفتنی است آیین‌نامه اجرایی شناسه و رهگیری کالا موضوع ماده (۱۳) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز اواخر شهریور ۱۳۹۵ از سوی اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهوری، برای اجرا ابلاغ شد. ماده ۲۰ این آیین‌نامه مسئولیت اجرای آن را به وزارت صنعت، معدن و تجارت محول کرده و طبق ماده ۱۲ آن وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است امکان ثبت شناسه رهگیری و دریافت گواهی الکترونیکی را در سامانه جامع تجارت فراهم کند و یکتا بودن شناسه‌های رهگیری را در سطح تمامی کالاهای مشمول، تضمین کند.

پیش‌بینی درآمد از محل تعویض پلاک خودرو

دولت در لایحه بودجه سال آینده که برای تصویب به مجلس ارائه داده، نیروی انتظامی را به ارائه خدمات آنلاین تعویض پلاک و نقل‌وانتقال خودرو مکلف کرده و پیش‌بینی درآمد ۱۰۰۰ میلیارد تومانی را نیز از این محل داشته است. به‌گزارش ایسنا، برابر بند (ط) از تبصره ۱۰ لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ که به امور قضایی، دفاعی و انتظامی اختصاص دارد، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از ابتدای سال ۱۴۰۱ سامانه تعویض پلاک انواع خودرو و موتورسیکلت را به نحوی ایجاد کند که تمامی مراحل نقل‌وانتقال مالکیت به صورت برخط انجام شود و مراجعه حضوری اشخاص فقط برای فک و نصب باشد. در این راستا نیروی انتظامی موظف به انجام اقدامات زیر شده است:

۱- پلاک را صرفا از طریق موسسات مجاز و صاحب صلاحیت غیردولتی تعویض و تعرفه مندرج در جدول شماره ۱۶ این قانون را از متقاضی دریافت کند و سهم موسسه ذی‌ربط را به‌طور مستقیم پرداخت و باقی را به ردیف درآمدی ۱۴۰۱۱۴ جدول شماره ۵ این قانون نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند. نیروی انتظامی موظف به اعلام جزئیات دریافتی به متقاضیان است. ۲- به استناد تبصره یک ماده ۳۰ قانون مالیات بر ارزش‌افزوده مصوب سال ۱۴۰۰ مالیات و نقل‌وانتقال خودرو و موتورسیکلت را هنگام فک و نصب پلاک به ترتیب مقررشده از سوی سازمان امور مالیاتی کشور دریافت و به حساب مربوط نزد خزانه‌داری کل کشور واریز کند. همچنین براساس ردیف درآمدی ۱۴۰۱۱۴ جدول شماره ۵ لایحه بودجه ۱۴۰۱ که درآمدها، واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و واگذاری دارایی‌های مالی را شامل می‌شود، درآمدهای دولت از شماره‌گذاری و تعویض پلاک انواع خودرو و موتورسیکلت هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده است. براساس ردیف دو از جدول شماره ۱۶ که شامل تعرفه‌های درآمدی موضوع جدول شماره ۵ است و به درآمد حاصل از واگذاری و تعویض پلاک وسایل نقلیه موضوع ماده ۱۴۰۱۱۴ اختصاص دارد، درآمدهایی برای شماره‌گذاری و تعویض پلاک خودرو و نیز شماره‌گذاری و تعویض پلاک موتورسیکلت پیش‌بینی شده است.

بر این اساس درباره شماره‌گذاری و تعویض پلاک خودرو، هزینه تولید، فک و نصب پلاک که به‌طور مستقیم از سوی کارگزار یا پیمانکار وصول می‌شود، یک میلیون و ۵۰۰ هزار ریال معادل ۱۵۰ هزار تومان است و مبلغ یک میلیون ریال نیز صرف عوارض دولتی می‌شود که به حساب خزانه دولت واریز خواهد شد. در شماره‌گذاری و تعویض پلاک موتورسیکلت نیز هزینه تولید و فک و نصب که به‌طور مستقیم توسط پیمانکار یا کارگزار وصول می‌شود، ۳۰۰ هزار ریال است و عوارض دولتی که برای موتورسیکت‌ها باید به حساب خزانه دولت واریز شود، ۲۰۰ هزار ریال است.

گزارش خبری

برنامه‌های ساماندهی بازار خودرو

با توجه به سهم صنعت خودرو در تولید ناخالص ملی و همچنین اشتغال صنعتی، حل مشکلات این صنعت از اهمیت بسزایی برخوردار بوده به‌طوری که برنامه‌های متعددی برای ساماندهی صنعت خودرو و بازار آن تدوین و اجرایی شده است.

به‌گزارش شاتا، صنعت خودرو یکی از صنایع پیشرو در کشور با ایجاد پیوند با حلقه‌های پیشین و پسین خود سبب رشد و توسعه در بیش از ۶۰ حوزه صنعتی شده و به‌عنوان لکوموتیو توسعه صنعتی تلقی می‌شود، به نحوی که به تنهایی بیش از ۱۵ درصد از سهم ارزش‌افزوده صنعتی کشور را تشکیل می‌دهد.

از سال ۱۳۹۷ با آغاز تحریم‌های صنعت خودرو، شاهد فراز و نشیب‌های زیادی در این صنعت بوده‌ایم. حال با توجه به سهم این صنعت در تولید ناخالص ملی و همچنین اشتغال، حل مشکلات این صنعت از اهمیت بسزایی برخوردار است، به‌طوری که طی این مدت برنامه‌های متعددی برای ساماندهی صنعت خودرو و بازار تدوین و اجرایی شده‌اند.

در این راستا، برنامه ساخت داخل قطعات و مجموعه‌ها و کاهش ارزبری در صنعت خودرو که در حال انجام بوده و تاکنون منجر به بومی‌سازی و تولید انبوه بیش از ۱۰۰ قطعه شده، کاهش ارزبری ۱۶۰ میلیون یورویی را به همراه داشته است.

برنامه‌های کاهش هزینه‌های تولید از طریق دستیابی به تیراژ اقتصادی قطعات و مجموعه‌ها با رویکرد همسان‌سازی قطعات بین ایران‌خودرو و سایپا نیز در قالب ۳۰ پروژه مشترک در دست اجراست.

در ضمن برنامه‌های افزایش و متنوع‌سازی تولید در شرکت‌های خودروساز (معرفی محصولات جدید مانند تارا، ۲۰۷ پانوراما، شاهین، آریا و...)، واگذاری اموال و دارایی‌های مازاد و غیرمولد در راستای تامین سرمایه در گردش، استفاده از ابزارهای مالی متنوع و اجتناب از عوارض تورمی شیوه‌های سنتی تامین مالی، اصلاح سیاست‌های قیمت‌گذاری خودرو از دیگر برنامه‌هاست.

گفتنی است برای دستیابی به اهداف برنامه‌های کوتاه‌مدت ساماندهی صنعت خودرو نیاز به تسریع در تحقق برخی الزامات است.

ایجاد پنجره واحد تصمیم‌گیری وزارت صنعت، معدن و تجارت با هدف همگرایی و همسویی در سیاست‌های صنعت خودرو، تامین سرمایه در گردش برای تداوم تولید محصولات جاری (ارزی/ ریالی) علاوه‌بر راهکارهای در حال استفاده ازسوی خودروسازان و تسهیل و اولویت‌دهی به تامین مواد اولیه داخلی موردنیاز صنعت خودرو (ورق‌های فولادی، فولاد آلیاژی، آلومینیوم) از مهم‌ترین این اقدامات است.

در این راستا اعطای تسهیلات بلندمدت و ارزان‌قیمت برای توسعه محصولات جدید، نوسازی و ایجاد خطوط تولید جدید در خودروسازی و قطعه‌سازی و سرمایه‌گذاری حوزه‌های دانش‌بنیان، دارای شکاف تکنولوژی و حوزه‌های خودکفا نشده با مدیریت وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز باید به‌عنوان دیگر الزامات دنبال شود.

سیاست‌گذاری برای افزایش قدرت خرید مصرف‌کنندگان (اعطای تسهیلات و...) در راستای تقویت تولید داخل، بکارگیری قدرت رسانه‌ها در حمایت و تبلیغ از تولیدات ملی و به‌ویژه صنعت خودرو کشور و اصلاح شیوه قیمت‌گذاری خودرو با هدف جلوگیری از زیان شرکت‌های خودروساز از دیگر الزامات برای دستیابی به اهداف برنامه‌های کوتاه‌مدت ساماندهی صنعت خودرو هستند.

در پایان خاطرنشان می‌شود برنامه‌ها و اقدامات مورداشاره در قالب یک بسته سیاستی تدوین شده که به‌طور مسلم دستیابی به اهداف مدنظر مستلزم اجرای تمامی ابعاد بسته یادشده با همکاری و مساعدت تمامی ارکان ذی‌ربط در سیستم اجرایی کشور است.

تحلیل روز

اصلاح ساختار در بودجه ۱۴۰۱ مشهود است

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی گفت: در مجموع لایحه بودجه ۱۴۰۱ یک گام رو به جلو در اصلاح ساختار بودجه است که این گام می‌تواند با هماهنگی مجلس و دولت مستحکم‌تر شود.

بابک نگاهداری، رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با مهر به تشریح ابعاد مختلف لایحه بودجه ۱۴۰۱ و نقاط قوت و ضعف و ابهامات موجود آن پرداخت.

وی با بیان اینکه در مجموع لایحه بودجه ۱۴۰۱ یک گام رو به جلو در اصلاح ساختار بودجه است، تصریح کرد: این گام می‌تواند از سوی مجلس و در هماهنگی با دولت به گام‌های بیشتر و مستحکم‌تر تبدیل شود.

نگاهداری با اشاره به اینکه اصلاح ساختار بودجه کشور با رویکردهای مهمی همچون عدالت‌محوری، محرومیت‌زدایی، حمایت از تولید و کنترل تورم و با دو هدف اساسی افزایش درآمدهای پایدار و کاهش هزینه کردهای زائد، مد نظر دولت و مجلس شورای اسلامی قرار دارد، گفت: تحقق رویکردهای مد نظر و دستیابی به اهداف مذکور، پیش‌نیازهای مهمی دارد که بدون اهتمام و پرداختن به آنها، در عمل اصلاح ساختار بودجه ناممکن خواهد بود.

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس ادامه داد: اگر این پیش‌نیازها فراهم نشود تنها شاهد تغییر تبصره‌ها و اعداد و ارقام بودجه روی کاغذ خواهیم بود و نمی‌توان به اهداف مدنظر دست یافت.

وی با اشاره به اینکه اصلاح نظام مالیاتی و اصلاح نظام گمرکی کشور پیش‌نیاز رسیدن به هدف افزایش درآمدهای پایدار است و بدون آن نمی‌توان افزایش درآمدهای مالیاتی را متصور بود، خاطرنشان کرد: افزایش درآمدهای پایدار مبتنی بر اصلاحات مالیاتی، استفاده بهینه از منابع دولت که در حال حاضر بخشی از آن در سیاست ارز ۴۲۰۰ به‌دست مردم نمی‌رسد و تغییر چارچوب و رویکرد دولت در مولدسازی دارایی‌ها است.

نگاهداری ادامه داد: از سوی دیگر بدون چابک‌سازی دولت، ایجاد انضباط مالی و افزایش بهره‌وری نیروی انسانی در ارائه خدمات دولتی، هدف کاهش هزینه کردهای زائد بودجه محقق نخواهد شد و بدون کاهش هزینه کردهای زائد دولت، جز اندکی، منابعی برای حمایت از تولید، معیشت خانوار و محرومیت‌زدایی باقی نخواهد ماند.

این مقام مسئول اظهار کرد: در واقع اصلاح ساختار بودجه شامل دو بخش مهم است؛ یکی تغییر رویکرد و نگاه دولت و مجلس به بودجه و انتخاب راهبردهای صحیح برای اصلاح بودجه و دیگری اهتمام به اصلاح بخش‌های مهم دیگر نظام اقتصادی که تحقق یافتن یا نیافتن اهداف بودجه مستقیما وابسته به آنهاست.

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس با بیان اینکه مجلس یازدهم در قانون بودجه ۱۴۰۰ و دولت سیزدهم در لایحه بودجه ۱۴۰۱، به‌خوبی عزم و اهتمام خود را برای اصلاح بودجه نشان داده‌اند، افزود: ارزیابی لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ با در نظر گرفتن رویکردهای عدالت‌محوری، محرومیت‌زدایی، حمایت از تولید و کنترل تورم و تحقق اهداف افزایش درآمدهای پایدار و کاهش هزینه کردهای زائد، نشان می‌دهد این لایحه در کنار نقاط قوت، دارای نقاط ضعف و ابهامات مهمی نیز هست.

وی مهم‌ترین نقاط قوت این لایحه را کاهش بیش‌برآوردی منابع و کاهش کسری بودجه، افزایش سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای یا همان سهم پروژه‌های عمرانی از بودجه عمومی، کنترل رشد سهم حقوق و مزایای کارکنان دولت در بودجه عمومی و افزایش پلکانی آن، اصلاح سیاست ارز ترجیحی و حرکت به سمت استفاده کارآمد از این منابع، پیش‌بینی منابع قابل توجه برای تحریک سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی، تمهید و شروع اصلاحات صندوق‌های بازنشستگی در جهت افزایش پایداری مالی صندوق‌ها، انضباط‌بخشی به سیاست‌های حمایتی و تداوم مصوبات قانون بودجه ۱۴۰۰ در حوزه کاهش معافیت‌های مالیاتی بلاوجه و قرار دادن مالیات بر املاک و خودروهای لوکس دانست.

نگاهداری افزود: لایحه بودجه ۱۴۰۱ دارای نقاط ضعفی است که مهم‌ترین آنها را می‌توان عدم کفایت منابع اختصاص یافته برای حمایت از معیشت محرومان، تداوم انعکاس منابع و مصارف هدفمندی در خارج از سقف بودجه عمومی، رعایت نشدن برخی ملاحظات در اصلاح نرخ سوخت برخی صنایع و حذف برخی مصوبات مجلس در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ برای انضباط‌بخشی به شرکت‌های دولتی و اصلاح رابطه مالی دولت و شرکت ملی نفت عنوان کرد.

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس در پایان با اشاره به ابهامات موجود در لایحه بودجه ۱۴۰۱ اظهار کرد: برخی موارد در لایحه بودجه سال آینده هرچند در راستای اصلاح بودجه و رسیدن به اهداف مورد اشاره قرار داده شده‌اند، اما در تحقق این موارد ابهامات جدی وجود دارد؛ به‌عنوان نمونه درآمدهای مالیاتی بیش از ۶۰ درصد افزایش یافته‌اند. هرچند این افزایش امری مثبت و در راستای افزایش درآمدهای پایدار است، اما تحقق آن براساس شرایط فعلی نظام مالیاتی و کاهش سهم دولت از درآمد مالیات بر ارزش افزوده و افزوده شدن این سهم به درآمد شهرداری‌ها با اجرایی شدن قانون جدید مالیات بر ارزش افزوده در هاله‌ای از ابهام قرار دارد.

وی گفت: این موضوع در زمینه فروش اموال دولت و واگذاری شرکت‌های دولتی نیز صادق است و به‌نظر می‌رسد بیش‌برآوردی در منابع این بخش‌ها وجود دارد. فقدان الگویی کارآمد به‌منظور استفاده از منابع اختصاص یافته برای ایجاد رشد اقتصادی و فقدان قاعده روشن در تفکیک دستگاه‌ها به دستگاه‌های اصلی و تابعه و واگذار شدن نحوه تعامل این دستگاه‌ها به آیین‌نامه اجرایی، از دیگر نقاط مبهم لایحه بودجه سال آینده است.

عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق در گفت‌وگو با صمت:

بودجه انقباضی است، اما تورم کنترل نمی‌شود

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

یک عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق به صمت گفت: «بودجه سال آینده در مجموع یک بودجه انقباضی است، اما این بودجه انقباضی گرچه با هدف کنترل نرخ تورم برنامه‌ریزی می‌شود اما لزوما به کاهش نرخ تورم در کشور منجر نخواهد شد؛ به‌ویژه وقتی می‌بینیم که دولت همچنان به سیاست‌های انبساطی پولی بها می‌دهد و از سوی دیگر با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی، هزینه‌های کالاهای اساسی را افزایش خواهد داد. پس باوجود بسته شدن یک لایحه انقباضی، در سال آینده همچنان تورم بالا یکی از معضلات اقتصاد کشور خواهد بود.»

کامران ندری که خود مدافع رویکرد لزوم کنترل هزینه‌های دولت است، به لایحه پیشنهادی ۱۴۰۱ انتقاداتی را هم وارد می‌داند؛ از جمله اینکه وقتی سیاست انقباضی بر کنترل حقوق کارمندان دولت تمرکز دارد، می‌تواند به افزایش فساد در نظام اداری کشور هم منجر شود.

مشروح گفت‌وگو با این کارشناس اقتصادی را در ادامه بخوانید.

بودجه‌ای که دولت آماده و به مجلس ارائه کرده، در هر حال یک بودجه انقباضی است و کسی نمی‌تواند منکر این مسئله شود، چراکه منابع عمومی بودجه تنها ۷ درصد رشد کرده و این میزان رشد در شرایط تورمی فعلی حاکم بر کشور، رقم مهمی محسوب نمی‌شود و در واقع به‌معنای کاهش هزینه‌های دولت است

◉ درباره لایحه بودجه سال آینده، برخی در حالی از انقباضی بودن آن صحبت می‌کنند که دولت وعده اصلاحات اساسی در لایحه خود را داده بود. شما به این لایحه چطور نگاه می‌کنید؟

بودجه‌ای که دولت آماده و به مجلس ارائه کرده، در هر حال یک بودجه انقباضی است و کسی نمی‌تواند منکر این مسئله شود، چراکه منابع عمومی بودجه تنها ۷ درصد رشد کرده و این میزان رشد در شرایط تورمی فعلی حاکم بر کشور، رقم مهمی محسوب نمی‌شود و در واقع به‌معنای کاهش هزینه‌های دولت است.

از سوی دیگر دولت با جلوگیری از افزایش کافی حقوق کارمندان خود، تلاش کرده به‌نحو چشمگیری از افزایش هزینه‌های جاری خود جلوگیری کند. باید به این نکته توجه کنیم که حقوق کارمندان دولتی به‌طور میانگین تنها ۱۰ درصد رشد کرده، اما در مقابل نرخ تورم رسمی اعلام شده در بهترین حالت ۴ تا ۵ برابر این رقم است.

با این همه، نباید تدوین یک لایحه انقباضی را به‌معنای جراحی‌های ساختاری در نظر گرفت؛ به‌بیان دیگر از نظر ساختاری بودجه امسال تفاوت معناداری با بودجه سنوات دیگر ندارد. زمانی می‌توانستیم از انجام اصلاحات اساسی در بودجه صحبت کنیم که لااقل بخشی از هزینه‌های زائد و غیرضروری از لایحه حذف می‌شدند اما این اتفاق رخ نداده است. تنها کار مهمی که دولت انجام داده این است که با کنترل افزایش حقوق کارمندان و کارکنان خود، در عمل از افزایش هزینه‌های جاری به اندازه تورم جلوگیری کرده، اما این را نباید به‌معنای حذف هزینه‌های غیرضروری در نظر گرفت.

◉ سیاست‌های انقباضی در شرایطی مطرح می‌شوند که هدف دولت کنترل نرخ تورم باشد. فکر می‌کنید این لایحه چنین دستاوردی خواهد داشت؟

به نکته درستی اشاره کردید اما به دلایل عدیده و گوناگون لزوما چنین اتفاقی رخ نخواهد داد. حتی اگر به لایحه نگاهی جزئی‌تر بیندازیم می‌توانیم ادعا کنیم مشکل تورم کشور که ناشی از افزایش نقدینگی است، در سال آینده هم می‌تواند ادامه داشته باشد.

◉ با این وصف می‌توان گفت در لایحه پیشنهادی دولت رکود اقتصادی به نفع تورم نادیده گرفته شده اما همزمان با این نرخ تورم هم کنترل نخواهد شد؟

برای اینکه به این سوال پاسخ دقیق بدهم، باید به واکاوی برخی مفاهیم بپردازیم. البته طبیعی است در این بحث هم میان کارشناسان مختلف، اختلاف نظرات مهمی وجود دارد و من هم از زاویه خودم به این بحث می‌پردازم. قبل از هر چیز باید به این نکته بپردازیم که آیا رکود بر اقتصاد کشور ما حاکم است. برخی رکود را رشد اقتصادی صفر یا منفی می‌دانند.

برخی دیگر نیز تعریفی جامع‌تر ارائه می‌دهند که برمبنای آن اگر تقاضای کل اقتصاد از ظرفیت تولید کشور کمتر باشد، آن‌گاه می‌توانیم بگوییم آن اقتصاد دچار رکود شده است.

اگر تعریف دوم که جامع‌تر است را مبنا قرار دهیم، من نمی‌توانم بپذیرم که رکود بر اقتصاد ما حاکم شده است. در واقع اقتصادی که درگیر تورم ۶۰ تا ۷۰ درصدی است، ممکن نیست دچار رکود در تقاضا باشد.

از نظر برخی منتقدان، رکود فعلی ناشی از کاهش سطح تولید است که در پی تحریم‌ها به اقتصاد تحمیل شد...

بله؛ این را هم می‌توان پذیرفت که بخشی از تورم فعلی ناشی از افزایش هزینه‌های تولید و فشار تحریم‌ها است، اما وقتی یک اقتصاد با تورم ۶۰ درصدی مواجه شده دیگر نمی‌توان مشکلات آن را ناشی از تنها یک یا دو عامل دانست. باید در نظر داشته باشیم که در ۳، ۴ سال گذشته دولت خواسته یا ناخواسته، به سیاست‌های انبساطی در اقتصاد دامن زده است. این سیاست‌های انبساطی خود، عامل اصلی رشد نقدینگی و ایجاد تقاضا برای محصولات بوده‌اند و همین نیز به افزایش بیشتر نرخ تورم دامن زده است.

اگر نخواهیم از بحث اصلی خیلی دور بیفتیم باید تاکید کنم که در اقتصاد ما مسئله اصلی رکود و کاهش تقاضا نیست، زیرا تقاضای موثر در کشور ما آن قدر وجود دارد که قیمت‌ها چند برابر شوند و بنا بر گزارش‌های بانک مرکزی نیز اکنون نرخ تورم سالانه کشور بیش از ۶۰ درصد است؛ به همین دلیل من فکر می‌کنم پایان دادن به سیاست مالی انبساطی به سود اقتصاد کشور خواهد بود و این جهت‌گیری دولت در لایحه پیشنهادی، یک جهت‌گیری درست بوده است. البته تردید دارم که چنین رویکردی بتواند از ابعاد تورم فزاینده حاکم بر اقتصاد کشور بکاهد.

◉ چه نشانه‌هایی از تداوم روند تورمی در سال آینده می‌بینید؟

همان‌طور که گفتم گاهی تورم ناشی از فشار بر تولید و افزایش هزینه‌های آن ایجاد می‌شود و از سوی دیگر از طریق تقاضای فزاینده. من فکر می‌کنم در بودجه مواردی وجود دارد که می‌تواند به‌گونه‌ای بر هزینه‌های تولید در سال آینده بیفزاید که همچنان نرخ تورم کشور بالا باشد؛ به‌طور مثال حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی از لایحه بودجه، خود به خود تورم‌زا خواهد بود. این تورم نه ناشی از افزایش تقاضا، بلکه ناشی از همان سیاست انقباضی خواهد بود که دولت در سند مالی خود ارائه کرده است. این امر گرچه تقاضای کل را کاهش خواهد داد اما هزینه‌های تهیه کالای اساسی را آنقدر افزایش می‌دهد که نرخ تورم در این بخش شکلی فزاینده به خود می‌گیرد.

از سوی دیگر نباید فراموش کنیم که از نظر روانی همچنان شرایط برای افزایش تورم در کشور برقرار است. انتظارات تورمی در جامعه وجود دارد و اغلب تصور می‌کنند که افزایش قیمت‌ها بعید نیست.

اینجا ممکن است تقاضای کاذب ناشی از نگرانی از افزایش قیمت‌ها ایجاد شود که در کنار حذف ارز ترجیحی، می‌تواند تورم در بخش کالاهای اساسی و میانگین عمومی نرخ کالاها و خدمات را بالا ببرد؛ یعنی در شرایطی که یک سیاست انقباضی در پیش گرفته شد، در عمل هم از ناحیه افزایش هزینه‌ها و هم از زاویه ایجاد تقاضای اضافه، اقتصاد شاهد تورم خواهد بود.

اما ماجرا به همین ختم نخواهد شد. یکی از چیزهایی که مایه مباهات دولتمردان در بودجه سال آینده است، افزایش سهم مالیات در تامین هزینه‌های جاری است. بنا بر شنیده‌ها حدود ۷۰ درصد به درآمدهای مالیاتی دولت اضافه خواهد شد و درآمدها در این بخش به حدود ۵۳۰ هزار میلیارد تومان خواهد رسید. این اصلی ثابت‌شده است که افزایش هزینه‌های مالیاتی نیز چون دیگر عوامل تولید نرخ نهایی را افزایش می‌دهد؛ پس افزایش ۷۰ درصدی درآمدهای مالیاتی به‌معنای فشاری دوباره به هزینه‌های تولید خواهد بود و می‌تواند شدت بیشتری به نرخ تورم بدهد.

ما نباید فراموش کنیم که کشور ما چندین سال است که رشد چشمگیر نقدینگی را تجربه می‌کند و این نقدینگی ایجاد شده که در سال جاری هم با شدت زیادی افزایش یافته، همچنان قدرت تخریب خود را در اقتصاد ما حفظ کرده است. این امر در کنار انتظارات تورمی، این نگرانی را که تورم در سال آینده به‌شکلی مشابه امسال ادامه خواهد داشت، تقویت می‌کند.

◉ پس به این ترتیب می‌توانیم ادعا کنیم در سال آینده تورم با وجود بودجه انقباضی قطعی است؟

طبیعتا با قطعیت کامل نمی‌توان چنین ادعایی را مطرح کرد، اما اینکه بگوییم چون بودجه انقباضی است، حتما باید نرخ تورم کنترل شود، به‌نظر من گفته درستی نیست. همان‌طور که گفتم ما در سال آینده با تورم ناشی از فشار بر هزینه‌های تولید مواجه خواهیم بود و باتوجه به شاخص‌های دیگر اقتصاد کشور اگر دولتمردان و مسئولان اقتصادی این مسئله را به‌درستی مدیریت نکنند، ممکن است در پی آن انتظارات تورمی هم افزایش یابد و همین موجی از تورم را به اقتصاد کشور تحمیل کند.

◉ برخی‌ها سیاست انقباضی مالی دولت را در کنار سیاست انبساطی پولی قرار می‌دهند و آن را متناقض می‌دانند. سیاست‌های پولی، کشور را به کدام سو سوق می‌دهند؟

ما در بخش پولی با وضعیت دیگری مواجهیم. شنیده‌ها حکایت از آن دارند که دولت سیزدهم قصد دارد در سال آینده حتی‌المقدور از نرخ بهره بانکی بکاهد. این مسئله تبدیل به یک سیاست همیشگی در زمان فشارهای اقتصادی شده و دولتمردان ما را به این باور رسانده که هر چه نرخ بهره پایین‌تر باشد، به سود تولید و اقتصاد خواهد بود، در حالی که باید توازنی میان نرخ بهره و تورم وجود داشته باشد، وگرنه ابزارهای سیاستی دیگر اثرگذاری مطلوب خود را نخواهند داشت.

در هر حال اگر دولت به این سیاست پولی، یعنی کاهش نرخ بهره دست بزند، در عمل به رشد درون‌زای پول در کشور کمک کرده که خود این امر به‌معنای افزایش نقدینگی، پایه پولی و در پی آن نرخ تورم خواهد بود؛ به‌عبارت ساده‌تر دولت سیزدهم گرچه در لایحه بودجه سعی کرده با سیاستی انقباضی مسیری نسبتا متفاوت از دولت پیشین را در پیش بگیرد اما در زمینه پولی همچنان به مسیر گذشته ادامه می‌دهد و طبیعی است که رشد درون‌زای پول هم در سیستم بانکی کشور وجود داشته باشد.

اگر به این مشکل، مسئله ناترازی نظام بانکی، بی‌برنامگی دولت برای حل این مشکل و مسئله تامین مالی صندوق‌های بازنشستگی را هم اضافه کنیم، می‌بینیم که شرایط برای افزایش نرخ تورم مهیا است و همین نیز سبب می‌شود باوجود سیاست‌هایی که دولت در لایحه بودجه در پیش گرفته، افزایش تورم یا حداقل ماندن آن در کانال بیش از ۵۰ درصدی محتمل به‌نظر بیاید.

دست یافتن به رشد اقتصادی ۸ درصدی و صفر شدن کسری بودجه، جزو اهداف لایحه ۱۴۰۱ عنوان شده بود. با این وصف رسیدن به چنین رشد اقتصادی از هم‌اکنون هم ناممکن خواهد بود!

به‌نظر من نه سال آینده و نه در ۲، ۳ سال آینده، یعنی تا زمانی که تحریم‌ها علیه اقتصاد ایران وجود دارد، اقتصاد کشور رشد ۸ درصدی را تجربه نخواهد کرد. اقتصاد ایران در نیم قرن اخیر تنها یکی دو بار به چنین رقم رشدی دست یافت. حال که شرایط اقتصاد نسبت به تمام سال‌های نیم قرن اخیر دشوارتر است، دست یافتن به چنین رشد اقتصادی یا حتی طرح آن به‌عنوان هدف، نه منطقی است و نه براساس علم اقتصاد ممکن است.

◉ به‌نظر می‌رسد شما هم جزو طرفداران بودجه انقباضی هستید. این بودجه انقباضی تبعاتی نخواهد داشت؟

هر قدر هم از محاسن این لایحه گفته شود، نمی‌توانیم از مصائب آن صحبت نکنیم. وقتی حقوق کارمندان دولت در شرایطی که نرخ تورم ۶۰ درصد است، تنها ۱۰ درصد افزایش می‌یابد، خود این امر مشکلات دیگری ایجاد خواهد کرد. در هر حال کارمندان و کارگران باید ماهانه هزینه‌هایی را برای زندگی خود کنار بگذارند و اگر نتوانند این هزینه‌ها را با دستمزد واقعی خود بپردازند، دست به کارهای دیگری خواهند زد که حتما برای نظام اداری کشور دردسرساز خواهد بود.

صحبت‌های رئیس سازمان برنامه و دیگر مسئولان دولتی گرچه موید این است که دولت چاره‌ای جز اینکه بودجه را انقباضی ببندد، نداشت اما نباید نسبت به مشکلاتی که نیروی کار و در اینجا کارمندان به آن دچار می‌شوند، بی‌تفاوت باشد، زیرا این اقدام می‌تواند مشکلات بیشتری برای دستگاه دولتی ایجاد کند. اگر بی‌توجهی به معیشت کارمندان را در پیش بگیریم، مطمئن باشید که با افزایش فساد و رشوه‌خواری در بدنه اداری مواجه خواهیم شد که خود افزایش فساد و رشوه هم به عاملی برای افزایش هزینه‌های تولید و هم به مانعی برای فرآیند تولید تبدیل خواهد شد.

◉ باتوجه به نکاتی که اشاره کردید، مشکل کار را در کجا می‌بینید؟

من فکر می‌کنم اگر بناست سیاست‌های مالی انقباضی باشند، باید سیاست‌های پولی را هم در این راستا تنظیم کرد. در حال حاضر این همسویی دیده نمی‌شود. از سوی دیگر هم نمی‌شود تنها بخشی که هزینه آن انقباضی می‌شود، دستمزد کارمندان باشد و در بقیه بخش‌ها شرایط چون گذشته باشد.

هدف انقباضی بودن لایحه بودجه این است که بتواند نقدینگی را از جامعه جمع کند و این مهم همزمان با یک سیاست پولی انقباضی ممکن خواهد بود. در هر حال بعید است که برای سال آینده نرخ تورم کنترل شود؛ مگر اینکه بسته اقتصادی دولت به‌شکل اصولی تکمیل و دیگر ملزومات اجرای یک سیاست انقباضی کامل در کشور فراهم شود.

کامران ندری

نباید فراموش کنیم که از نظر روانی همچنان شرایط برای افزایش تورم در کشور وجود دارد

توسعه کشور بر اساس اسناد آمایش سرزمین

معاون سازمان برنامه و بودجه کشور با بیان اینکه اکنون تمامی استان‌ها از سند ملی آمایش استانی برخوردار هستند، گفت: از این پس، مدیریت سرزمین براساس این اسناد رقم خواهد خورد و در حال حاضر باید پیاده‌سازی این سند در اولویت قرار بگیرد.

به گزارش ایسنا، سعید وکیلی در جلسه شورای برنامه‌ریزی و توسعه چهارمحال و بختیاری با اشاره به اینکه پس از چند دهه تلاش برای نخستین‌بار در تاریخ نظام برنامه‌ریزی کشور بحث آمایش سرزمین از بحث مطالعات و پیشنهادات عبور کرد و به سند تبدیل شد، اظهارکرد: تدوین این سند جزو آمال و آرزوهای نظام برنامه‌ریزی در کشور بود که خوشبختانه این امر در چند سال اخیر تحقق پیدا کرد.

معاون امور برنامه‌ریزی، نظارت و آمایش سرزمین سازمان برنامه و بودجه کشور افزود: مطالعات سند ملی آمایش کشور و اسناد آمایش استان‌ها روند بسیار پیچیده و خاصی داشت، در گذشته بنا به دلایل گوناگون این مطالعات به نتیجه نمی‌رسید، خوشبختانه سند ملی آمایش کشور و اسناد استان‌ها به تصویب شورای عالی آمایش سرزمین رسید و در اسفند ۱۳۹۹ به استان‌ها ابلاغ شد.

وی با بیان اینکه اکنون تمامی استان‌ها از سند ملی آمایش استانی برخوردار هستند، یادآور شد: از این پس، مدیریت سرزمین براساس این اسناد رقم خواهد خورد، این سند برای رشد و آبادانی کشور بسیار ضروری است. در حال حاضر باید پیاده‌سازی این سند در اولویت قرار بگیرد و نباید اجازه دهیم این اسناد تنها در کتابخانه‌ها نگهداری شود.

معاون امور برنامه‌ریزی، نظارت و آمایش سرزمین سازمان برنامه و بودجه کشور تاکید کرد: اگر اسناد استانی با اسناد ملی هماهنگ و هم‌آوا باشند، اجرای این اسناد در استان‌ها و مناطق می‌تواند منجر به رشد و توسعه متوازن در کشور شود، پیاده‌سازی و اجرایی شدن این اسناد، نیازمند ۵ اقدام اساسی است.

تدوین بودجه مبتنی بر آمایش سرزمین

توسعه مبتنی بر خصوصیات و مزیت‌های منطقه‌ای، مهم‌ترین هدفی است که آمایش سرزمین دنبال می‌کند. با این حال در ایران توسعه اقتصادی و اجتماعی، خود را با این ظرفیت‌ها تطبیق نداده که نتایج آن امروزه به صورت بحران جمعیتی و محیط‌زیستی نمود پیدا کرده است. رئیس‌جمهوری در گفت‌وگوی تلویزیونی که درباره بودجه سال ۱۴۰۱ داشت، بر ملاک قراردادن آمایش سرزمین و توزیع عدالت تاکید کردند. وی همچنین افزود: عدالت یک ملاک می‌خواهد که ما آن را آمایش سرزمین می‌دانیم. حال ممکن است کسی نسبت به این آمایش سرزمین، سوال یا ابهامی داشته باشد، هیچ اشکالی ندارد اما باید حتما ملاکی داشته باشیم.

طرح آمایش سرزمین، یک برنامه بلندمدت است که عملی شدن آن با تغییر رویه بودجه یک ساله با ابهامات زیادی روبه‌رو است. در این میان، به عقب برگرداندن توسعه کنونی اقتصاد که همواره بر آمایش سرزمین و ظرفیت‌های فضایی و جغرافیایی بی‌توجه بوده، یکی از اساسی‌ترین چالش‌های پیش‌روی این تصمیم دولت است.

گروه گزارش
editor@smtnews.ir

آمایش سرزمین به دست جامعه بومی مولد

فاطمه ظفرنژاد، کارشناس آب‌وتوسعه پایدار در گفت‌وگو با صمت با اشاره به صحبت‌های مطرح‌شده از سوی دولت و رئیس‌جمهوری درباره بودجه ۱۴۰۱ مبتنی بر طرح آمایش سرزمین، اظهارکرد: انجام این اقدام حتی اگر منجر به شوک در منابع و مصارف بودجه شود، باز هم واجب است و ناچار به این کار هستیم. تخریب محیط زیست در پی توسعه ناپایدار در ایران، بستری از این تمدن ۱۰ هزار ساله باقی نگذاشته است. تمام اکوسیستم‌های طبیعی در ایران دستخوش تغییرات و تخریب گسترده شده‌اند و ادامه روند کنونی نتیجه‌ای جز نابودی کامل سرزمینی به‌دنبال نخواهد داشت.

ظفرنژاد گفت: ۷۰ سال است توسعه اقتصادی بدون در نظر گرفتن آمایش سرزمین انجام می‌شود. مبنا قراردادن آمایش سرزمین در مسیر توسعه اقتصادی، از نان شب واجب‌تر است. از همین جهت، برنامه‌های دولتی و اجرایی باید در چارچوب معینی منطبق بر ساختار اکولوژیکی سرزمین ما باشد.

وی افزود: زمانی که صحبت از طرح آمایش سرزمین می‌شود باید پرسید اساسا آمایش سرزمین چیست؟ اگر سند ارائه‌شده برنامه‌ای است که از طریق عده‌ای که در مرکز ایران نشسته‌اند برای قصر قند بلوچستان و مریوان کردستان طراحی شده، حتی اگر اسم آن طرح آمایش سرزمین باشد، غلط است و باز هم تبدیل به برنامه‌ریزی‌های از بالا به پایین تکنوکرات‌ها و کارگزاران خواهد شد. یک طرح آمایش سرزمین نیاز به ابزارها و جمعیت دیگری برای اجرایی شدن دارد.

ظفرنژاد با اشاره به اینکه طرح آمایش سرزمین اجرای برنامه‌های توسعه بر پایه توان بوم‌شناختی منطقه است، گفت: طرح آمایش سرزمین، برنامه‌ای در چارچوب ویژگی‌ها و ظرفیت‌های بوم‌شناختی، شامل جغرافیا و اقلیم، تمدن و زیستمندان یک حوزه است.

وی افزود: این برنامه نیازمند مشارکت جوامع بومی مولدی است که در حال حاضر خوراک کشور را تولید و امنیت آن را تامین می‌کنند. برنامه‌ای که از سوی پایتخت و کلانشهرها برای شهرهای کوچک و روستاها نوشته شود، تنها به نفع شرکت‌های دولتی، خصوصی و سوداگری‌های پیرامون آنها سمت و سو می‌گیرد. جوامع بومی مولد ایران در چند هزار سال گذشته به خوبی می‌دانستند چه تولید کنند، چطور تولید کنند، چگونه پیشرفت کنند و تمدن را پایدار و سرپا نگهدارند.

این کارشناس آب و توسعه پایدار گفت: برنامه آمایش سرزمین تنها با بکارگیری جوامع بومی مولد و کارشناسان محلی، مبتنی بر موازین بوم‌شناختی و ایجاد یک سیستم پایش و نظارت امکان‌پذیر است؛ بنابراین زمانی که صحبت از جایگاه طرح آمایش سرزمین در بودجه ۱۴۰۱ می‌شود باید از چگونگی این ضروریات جویا شد.

وی بیان کرد: در ادبیات پایداری جهان که به حفظ کره زمین و زیست‌بوم‌های آن پرداخته، به‌طور مستقیم به تقویت و توانمندسازی جوامع بومی مولد براساس چارچوب‌های بوم‌شناختی اشاره شده است. در آشنایی با ادبیات توسعه پایدار آگاه می‌شویم که باید به دانش بومی بازگردیم و به‌طور مثال برای حفظ منابع آبی به سمت احیای قنات‌ها برویم. نیاکان ما به‌درستی دریافته بودند در این سرزمین خشک و پرآفتاب، هر آبی را در برابر خورشید بگذارید، بخش زیادی از آن هدر خواهد رفت.

سدسازی‌های اشتباهی که در ۷۰ سال گذشته داشتیم، بیش از ۱۰ میلیارد آب محدود سرزمین ما را هدر داد. این سدسازی‌ها و برنامه‌های جانبدارانه و سوداگرانه شرکت‌های دولتی و خصوصی باعث از بین رفتن منابع طبیعی و محیط زیست کشور شده است.

فرونشست زمین شاید از زمین‌لرزه ۱۰ ریشتری هم خطرناک‌تر باشد، چون می‌تواند ناگهان منطقه‌ای را ببلعد.

آمایش سرزمین، برنامه‌ای بلندمدت

مرتضی عزتی، استاد اقتصاد دانشگاه تربیت مدرس در گفت‌وگو با صمت اظهارکرد: اگر واقعا طرح آمایش سرزمین درستی داشته باشیم و لازم باشد بودجه بر پایه آمایش سرزمین انجام شود، هر زمان شروع کنیم، خوب است. اما این روند الزامات خود را دارد. در واقع طرح آمایش سرزمین به این شکل نیست که تصور کنیم می‌توانیم بودجه سالانه را براساس آن تنظیم کنیم.

عزتی بیان کرد: طرح آمایش سرزمین برای توسعه جغرافیایی کشور طرح‌ریزی می‌شود و یک برنامه بلندمدت ۱۵ تا ۲۰ ساله است. اگر به‌طور واقعی کشور بخواهد آمایش سرزمین را مبنای توسعه خود قرار دهد باید برنامه ۵ ساله توسعه خود را با آن کاملا منطبق کند. به تبع بودجه نیز به‌عنوان یک برش سالانه براساس آمایش سرزمین نوشته خواهد شد.

وی افزود: اما نمی‌توان برعکس این مسیر را طی کرد؛ یعنی کشور برنامه ۲۰ ساله مبتنی بر آمایش نداشته باشد اما بودجه خود را بر این اساس بنویسد. اگر برنامه‌ریزی از بالا و بلندمدت وجود ندارد، برنامه‌های کوتاه‌مدت کاملا بی‌معناست.

این اقتصاددان گفت: بارگزاری‌های صنعتی و کشاورزی ناسازگار با فضاهای جغرافیایی و هزینه‌هایی که برای توسعه آن شده، از چالش‌های پیش‌روی آمایش سرزمین است. زمانی که برنامه کلی آمایش سرزمین مصوب نشده و براساس آن برنامه ۵ ساله نداریم، برنامه یک‌ساله نوشتن کار بیهوده‌ای است و نمی‌تواند از این چالش‌ها عبور کند.

وی افزود: در حال حاضر ناهماهنگی زیادی در بخش‌های گوناگون اقتصاد و سیاست‌گذاری در کشور وجود دارد که مانع برنامه‌ریزی مبتنی بر آمایش سرزمین است. آمایش سرزمین باید از بالا سلسله مراتب را طی کند و تبدیل به قانون شود تا محور اصلی سیاست‌ها باشد.

> ناهماهنگی زیادی در بخش‌های گوناگون اقتصاد و سیاست‌گذاری کشور وجود دارد که مانع برنامه‌ریزی مبتنی بر آمایش سرزمین است. آمایش سرزمین باید سلسله مراتب را طی کند و تبدیل به قانون شود تا سیاست‌ها بر محور آن باشد

آمایش سرزمین، پیش و پس از انقلاب

عباس سلیمیان، متخصص برنامه‌ریزی توسعه صنعتی در گفت‌وگو با صمت اظهارکرد: آمایش سرزمین به ناگهان و صرفا با یک ایده نمی‌تواند وارد بودجه کشور شود.

لازمه این کار وجود یک برنامه آمایش سرزمین مطالعه شده است که معمولا بسیار فنی و زمان‌بر خواهد بود. نخستین برنامه آمایش سرزمین متعلق به رژیم گذشته بود.

بعد از انقلاب هیچ برنامه مدون یکپارچه‌ای که بتواند توسعه کشور را در همه ابعاد صنعت و کشاورزی و خدمات یکپارچه نگاه کند، وجود نداشته و همه بودجه و مخارج آن صرف فشارهای نمایندگان مجلس مصروف پروژه‌های کشور می‌شده است.

وی افزود: حتی در هیات دولت هم یک نگاه یکپارچه وجود نداشته و هر وزیری بدون ارتباط با وزرای دیگر و برای پاسخ دادن به مسئولیت خود و بازهم عمدتا زیر فشار نمایندگان مجلس به انجام وظیفه مشغول است.

این شرایط به هر حال موجب بروز یکسری واقعیاتی در کشور شده که اکنون وجود دارد و هزینه‌هایی شده و ساختاری از توسعه صنعتی و کشاورزی به وجود آمده که بسیار ناهماهنگ و در بسیاری حالات به صورت خودانهدامی یا SELF DESTRUCTIVE عمل می‌کند. بسیاری از زیرساخت‌ها و پروژه‌ها موجود را شکل داده‌اند که به ناگهان نمی‌توان آنها را کنار گذاشت. اما پیش از هر چیز باید آمایش سرزمین اتفاق بیفتد. سخن ریاست جمهوری و توجه ایشان به آمایش سرزمین ارزشمند است و برای انجام آن بودجه کنار گذاشت.

سلیمیان بیان کرد: پیش از انقلاب، اقتصاد ایران بکرتر از امروز بود و ایران با جهان ارتباطات گسترده‌تری داشت، به همین دلیل اقتصاد کشور قابل پیش‌بینی بود.

خطوطی که شرکت فرانسوی ستیران در آمایش سرزمین انجام‌شده در ایران تعیین کرده بود، بر ۴ خط توسعه اصلی استوار بود؛ خط سواحل جنوبی، خط مرز غربی، خط توسعه مرکزی و خط ساحلی شمالی. بنابراین چارچوب اقتصاد ایران را این ۴ محور تشکیل می‌داد. مثلا براساس این محورها باید ۲۰ میلیون نفر از جمعیت در جنوب کشور جا می‌گرفت.

این طرح به‌دلیل شرایط خشک و نیمه‌خشک مرکز ایران، عمده صنایع آب‌بر را در جنوب جای‌گذاری و پیش‌بینی جمعیتی نیز به‌طور حداکثری بین ۷۰ تا ۷۵ میلیون نفر محاسبه کرده بود.

وی افزود: پس از انقلاب، طرح‌های توسعه بر خلاف طرح آمایش سرزمین پیشین تعیین شد و توسعه جنوب و خطوط مرزی را آسیب‌پذیر دانستند، چراکه کشور را در معرض تصادم می‌دیدند و بر مبنای آن، اقتصاد را تعریف می‌کردند. در واقع در آمایش سرزمین بستگی دارد حاکمیت، وضعیت سیاسی و آینده کشور را چه تعریف می‌کند. اگر شرایط در تقابل با دیگران تعریف شود، پس باید صنایع و جمعیت به مرکز برود و خطوط مرزی به‌عنوان تنها خطوط دفاعی در نظر گرفته شود.

این متخصص برنامه‌ریزی توسعه صنعتی گفت: نحوه آماده‌سازی آمایش سرزمین بستگی به دیدگاه سیاسی، نظامی و استراتژیک یک حکومت دارد تا اهداف خود را در جغرافیا پیاده‌سازی کند. نباید تصور کرد آمایش سرزمین به معنای برخورد اقتصاد خالص با جغرافیاست. در آمایش سرزمین می‌پرسند که کشور از نظر سیاسی و ژئوپلتیک چه تعریف می‌شود؟ هدف آن همکاری‌های حداقلی یا حداکثری بین‌المللی است؟ پس از آن اقتصاد را با این پارامترها هماهنگ و طرح آمایش را تدوین می‌کنند.

وی اظهارکرد: ایران در بحث آمایش نخستین مسئله‌ای که باید با خود حل و فصل کند، نوع رابطه با مناطق هم مرز با ایران است. آیا می‌خواهد با اکو، ساختار منطقه‌ای بسازد؟ یا می‌خواهد این ساختار را با شانگهای ایجاد کند؟ طبیعتا زمانی که این رابطه با شانگهای برقرار می‌شود، نقش کشورهای همسایه و به تبع مرزها کمرنگ‌تر خواهد شد و بهره‌برداری از جغرافیا شکل دیگری پیدا می‌کند.

سلیمیان گفت: زمانی که آمایش سرزمین و مطالعه و خطوط سرمایه‌گذاری مشخص شد، می‌توان از بودجه مبتنی بر آمایش صحبت کرد. الان آمایش نداریم. اقتصادی داریم که هر کسی نفوذ داشته آمده و هرجایی که منافعش ایجاب می‌کرده و دلش خوسته با کمک نماینده‌های مجلس و افراد ذی‌نفوذ با رانت و... بهره‌برداری کرده و شاید بتوان گفت بیش از ۶۰ درصد پروژه‌ها به نفع صاحبان نفوذ و قدرت سیاسی و به‌خاطر سودجویی‌های شخصی انجام شده است و ارتباطی با توسعه هدفمند کشور ندارد. این باعث می‌شود آمایش سرزمین این‌بار بسیار پیچیده‌تر و فنی‌تر شود و لازم است کمک دانشمندان این کشور در زمینه‌های گوناگون برای تدوین آن به‌کار گرفته شود

سخن پایانی

با توجه به مسائل عنوان شده در مجموع می‌توان گفت یکی از عواملی که به توسعه ناپایدار در ایران دامن زده، بی‌توجهی به تدوین و تصویب طرح آمایش سرزمین بوده است. اما طرح‌ریزی آمایش سرزمین نیز به طور جدی مورد بحث است، چراکه اگر برنامه‌ریزی را به دست جوامع محلی و کارشناسان منطقه‌ای ندهد، باز هم نتیجه‌ای جز تمرکزگرایی ثروت و توسعه نخواهد داشت. در واقع طرح آمایش سرزمین برنامه‌ای در چارچوب ویژگی‌ها و ظرفیت‌های بوم‌شناختی، شامل جغرافیا و اقلیم، تمدن و زیستمندان هر حوزه است. همچنین باید در نظر داشت که آمایش سرزمین یک برنامه بلندمدت است که باید به تصویب نهایی برسد تا برنامه ۵ ساله و بودجه‌نویسی خود را با آن تطبیق دهد.

نظرگاه

تحقق توسعه متوازن با تکیه بر سند آمایش

سرپرست مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری گفت: براساس سند آمایش سرزمین، در افق ۱۴۲۴ تمام بخش‌های سرزمین ما با تکیه بر ظرفیت‌های بومی خود از عدالت سرزمینی برخوردار خواهد شد.

به گزارش ایسنا، سیدمهدی پاک ذات، سرپرست مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری در نشست خبری این سازمان گفت: در ۵ دهه گذشته چهار دوره مطالعات جامع آمایش سرزمینی در کشور انجام‌شده است. با توجه به ضرورت انجام آمایش سرزمین و ماده ۲۶ برنامه ششم توسعه، وظیفه مطالعه و تدوین این سند در شهریور ۹۷ به مرکز پژوهش‌های آینده‌نگری محول شد. به منظور تهیه سندی جامع به‌عنوان نقشه راه توسعه کشور، این مهم با شبکه موسسات پژوهشی در ۲۱ گروه مطالعاتی به ثمر نشست و در نهایت در ۱۲ اسفند ۹۹ به تصویب شورای عالی آمایش سرزمین رسید.

وی ادامه داد: تصویب این سند اتفاقی نادر بود که با وجود تمام تعارض بین منافع‌های موجود به امضای همگان رسید. تحلیل همه بخش‌ها، مطالعات ژئوپلتیک، مطالعات امور فرهنگی و بررسی دانش گذشته با تاکید بر بومی شدن توسعه از مهم‌ترین ویژگی‌های این سند است که در ۳ محور آماده شده است.

پاک ذات برای تبیین بیشتر این سند افزود: بر این اساس در افق ۱۴۲۴ تمام بخش‌های سرزمین ما با تکیه بر ظرفیت‌های بومی خود از عدالت سرزمینی برخوردار خواهد شد؛ البته این امر مستلزم پایبندی نهادها و سازمان‌های گوناگون به این سند است. سنجش تحقق‌پذیری الگوی ایرانی اسلامی و مطالعات پشتیبان برنامه پساکرونا از برنامه‌های مهم ما در سال‌های گذشته بوده و در حال حاضر نیز ضمن برگزاری نشست‌های علمی تخصصی ۴ کلان پروژه با محوریت تکمیل و تصحیح مطالعات آمایش سرزمین، مطالعات پشتیبان برنامه هفتم توسعه، مطالعات پشتیبان لایحه بودجه و مسئله‌شناسی و ایده‌پردازی در حوزه برنامه و بودجه در دستور کار این مرکز قرار دارد.

رئیس مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری درباره تجربه‌های گذشته در زمینه برنامه‌ریزی اظهارکرد: برای نمونه سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ یک سند ویژه بود که اهداف کمی داشت و اکنون برنامه‌نویسی به این سبک اصلا متداول نیست، تفاوت سند آمایش سرزمین این است که یک نگاه سیستماتیک به موضوعات دارد و به‌دنبال توازن سرزمینی است. در واقع این سند مجموعه‌ای از بایدها و نبایدهاست.

در پایان رئیس مرکز پژوهش‌های توسعه و آینده‌نگری درباره آخرین وضعیت برنامه هفتم اعلام کرد: در این زمینه یک احتمال وجود دارد اینکه برنامه ششم یک سال دیگر تمدید شود یا محتمل است برنامه هفتم از مهر آینده شروع شود.

هنوز در این زمینه در مجلس موردی تصویب نشده و نمی‌توانیم از شروع این برنامه خبر قطعی بدهیم.

البته مجمع تشخیص مصلحت نظام که سیاست‌های کلی برنامه‌های توسعه‌ای را به سازمان برنامه و بودجه ابلاغ می‌کند، هنوز این ابلاغ را انجام نداده است. ما نیز مشغول پژوهش‌ها و مطالعات پیرامون این مسئله هستیم.

با ماسبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید
www.Gostaresh.news
www.Gostaresh.news
سازمان آگهی‌ها
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

یکشنبه
۲۸ آذر ۱۴۰۰- ۱۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۳ - ۱۹ دسامبر ۲۰۲۱- شماره ۱۹۵۸-پیاپی ۳۲۷۶

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

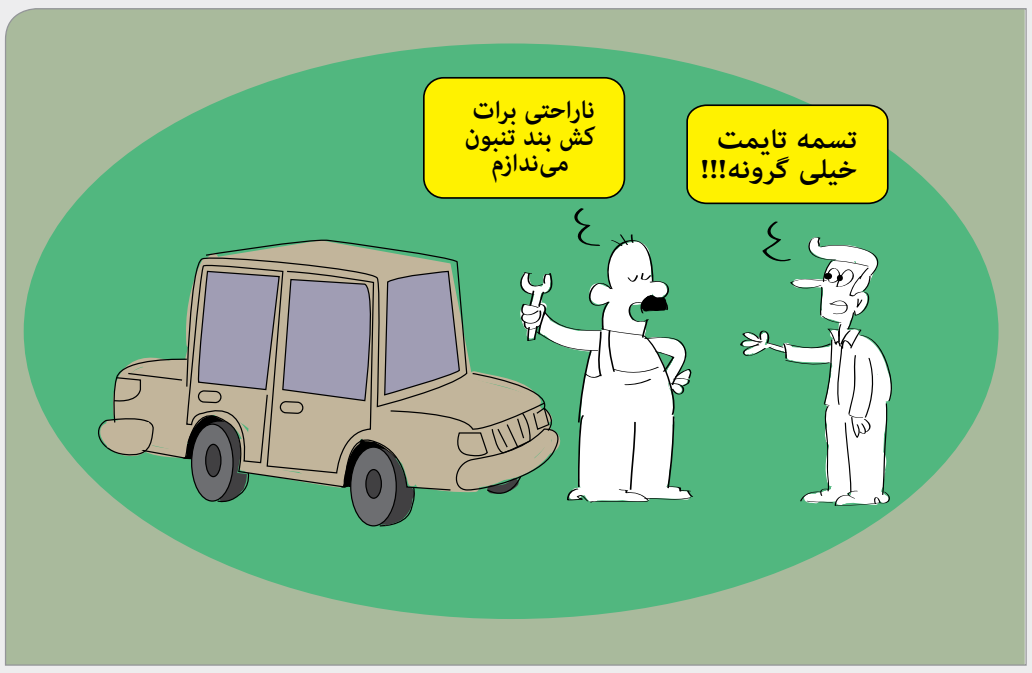
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ -نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی -کوچه آزادگان شماره ۲۶-کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

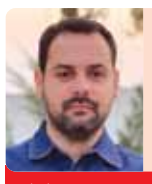
کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

یادداشت

بورس، نقدینگی جای تولید خالی

نیما بیات

انسان همچون یک بذر زاده می‌شود، می‌تواند یک گل بشود، می‌تواند بذر باقی بماند؛ بستگی به خودش دارد که با خودش چه می‌کند. آیا رشد خواهد کرد یا خیر؟

انتخاب با خودتان است و هر لحظه باید با این انتخاب روبه‌رو شوید. هر لحظه بر سر یک تقاطع هستید. میلیون‌ها انسان تصمیم گرفته‌اند که رشد نکنند. آنان همچون یک بذر باقی می‌مانند؛ به‌صورت بالقوه باقی می‌مانند و هرگز به فعل درنمی‌آیند.

آنان نمی‌دانند که محقق ساختن خویش یعنی چه، آنان خویشتن یابی را نمی‌شناسند، آنان هیچ چیز از وجود نمی‌دانند. کاملا تهی زندگی می‌کنند و کاملا تهی می‌میرند.

در روی دیگر زندگی، بسیاری از انسان‌ها به‌دنبال یادگیری و چالش در زندگی‌شان هستند تا از نعمت زندگی به بهترین حالت استفاده کنند، اما مشکلات و چالش‌ها در ایران فراتر از حد توانایی انسان‌های کوشا شده است.

این روزها فعالیت مناسب برای سرمایه‌گذاران در بازار بورس به یک مشکل اساسی تبدیل شده است. هم سهامداران با این چالش‌ها دست به گریبان هستند و هم بازارگردانان که تعهدات سنگینی را نسبت به سرمایه‌های مردم در کارگزاری‌شان دارند زیرا این روزها دولت برای جبران کسری بودجه، از سرمایه‌های مردم در بورس اوراق بهادار بهره می‌برد.

وقتی ارزش بازار در یک روز کمتر از خروج نقدینگی از صندوق درآمد ثابت باشد برای دولت که به‌دنبال فروش اوراق برای کسری بودجه و... است صرف می‌کند روند بازار را مثبت کند؟!

قادری، نماینده مردم شیراز و عضو کمیسیون برنامه و بودجه می‌گوید: «درست است که آرمان‌ها و ایده‌هایی داریم، اما واقعیت چیز دیگری است. برای رسیدن به برنامه‌های توسعه در کشور نیاز به تلاش منسجم و مستمر داریم تا از وضعیت موجود به وضع مطلوب برسیم.

ما در خیال می‌خواهیم به بهترین وضعیت ممکن برسیم که این امر اصلا امکان‌پذیر نیست. اگر یک مقدار چارچوب و اصول برنامه‌ریزی را رعایت کنیم، مشکلات کشور در رسیدن به برنامه‌های توسعه‌ای حل خواهد شد.»

وی همچنین اضافه می‌کند: «برنامه پنج‌ساله ششم را در حالی به پایان می‌رسانیم که فاصله قابل‌توجهی بین اهداف برنامه ششم و آمارهای رسمی وجود دارد. بر این اساس در حالی که متوسط رشد اقتصادی در هر سال ۸ درصد پیش‌بینی شده بود، گزارش منتشر شده توسط مرکز آمار نشان می‌دهد میزان رشد اقتصادی در دهه ۹۰ صفر درصد و برای سال ۹۹ تنها یک درصد بوده است.

همچنین در طول ۱۰ سال گذشته تولید ناخالص داخلی کشور نصف شده و ما هر چه تلاش کنیم، نهایت به ۱۰ سال گذشته خواهیم رسید.» باید بگویم تنها رشد اقتصادی باعث گسترش و پیشرفت صنایع و تولید در کشور می‌شود.

اگر دولت واقعا دنبال حل مشکلات و راه چاره‌ای است، باید تمام تمرکز خود را بر سرمایه‌گذاری و گسترش بخش تولید، صنعت، به‌ویژه کشاورزی قرار دهد و از آنها حمایت کند، بدون اینکه خودش دخالتی داشته باشد تا از این طریق بتواند کاستی‌های پولی را جبران و نقدینگی ایجاد کند، نه اینکه برای جبران بودجه باعث خروج پول از صندوق‌های ثابت سرمایه‌گذاری آن هم در سطح کلان و افت بازار سرمایه شود.

در چند وقت اخیر آنقدر شائبه دست‌کاری در بازار وجود دارد که ترس از خرید در دل سرمایه‌گذاران ایجاد شده و سرمایه‌گذاران سردرگم در این بازار مالی فقط نظاره‌گر شرایط هستند.

به یاد داستانی افتادم؛ مردی هنگام کریسمس به یک فروشگاه اسباب‌بازی رفت تا برای پسرش هدیه‌ای بخرد. او یک ریاضیدان بود و طبیعتا صاحب فروشگاه به او معمای جفت و جورسازی را پیشنهاد کرد.

ریاضیدان آن را امتحان کرد؛ بازی زیبایی بود. او امتحان کرد و امتحان کرد تا اینکه عرق به بدنش نشست. کار به شرمندگی او کشیده بود، زیرا صاحب فروشگاه و فروشندگان و مشتریان دیگر مشغول تماشا کردن بودند و او قادر نبود آن معما را جفت‌وجور کند.

عاقبت خسته شد و با صدای بلند به صاحب فروشگاه گفت: «من یک ریاضیدان هستم و اگر من نتوانم این را درست کنم، پسرم چطور خواهد توانست؟»

صاحب فروشگاه گفت: «شما درک نمی‌کنید. این معما طوری ساخته شده که هیچ کس نمی‌تواند آن را حل کند. چه ریاضیدان باشد و چه نباشد.»

ریاضیدان گفت: «پس چرا چنین چیزی را ساخته‌اند؟»

صاحب فروشگاه گفت: «این معما برای این ساخته شده که کودک از همان ابتدا شروع به آموختن کند که زندگی را نمی‌توان حل کرد، نمی‌توان درک کرد.»

سرمایه‌گذاران هم شبیه همین ریاضیدان شده‌اند و دارند می‌آموزند که مشکلات بورس اوراق بهادار ایران را نمی‌شود حل کرد و حتی دلیل سبز و قرمز شدن نمادهایش را نیز نمی‌شود درک کرد.

از فضای مجازی

۳ سناریوی پیش روی بورس

توافق موقت:

این سناریو، پررنگ‌ترین احتمال از بین ۳ سناریوی موجود است. در خرداد ۱۳۹۲ متوسط نرخ دلار در یک ماه ۳هزار و ۵۰۰تومان بود که در بازه اعلام نتیجه انتخابات تا پایان خرداد، نرخ آن ۱۵۰تومان کاهش یافت. در آذر سال یادشده، توافق ژنو امضا شد و نرخ دلار به ۲هزار و ۹۵۰تومان نیز سقوط کرد. شاخص بورس نیز در زمان انتخابات ریاست‌جمهوری در سطح ۴۲ هزار واحد قرار داشت، اما در پایان خرداد و همزمان با اعلام نتایج به ۵۳ هزار واحد نیز رسید. شاخص بورس ۶ماه پس از انتخابات ریاست‌جمهوری و همزمان با توافقات ژنو در سطح ۸۵ هزار واحد قرار گرفت. باتوجه به لغو تحریم‌ها که تاثیر بسزایی در گروه خودرویی و بانکی داشت، در بازه زمانی مورد بررسی شاخص گروه خودرو، حدود ۲۳۰ درصد و شاخص بانکی‌ها نیز ۱۶۰ درصد رشد را تجربه کرد. باتوجه به شواهد موجود در سال ۹۲ می‌توان این‌گونه استنباط کرد که باوجود کاهش نرخ دلار در سال ۹۲، شاخص بورس روند افزایشی داشته است؛ به‌عبارت دیگر، همگرایی چندان زیادی میان شاخص دلار و شاخص بورس در برهه زمانی انتخابات ریاست‌جمهوری تا توافق ژنو وجود نداشت.

عدم توافق در مذاکرات برجام:

در این سناریو، ریسک‌های سیستماتیک به‌شدت زیاد خواهد بود؛ هرچند افق تورمی ناشی از عدم توافقات و نتیجه نگرفتن مذاکرات برجامی، به بازار سرمایه کمک می‌کند و می‌تواند محرک آن باشد، اما به چه قیمتی؟ به قیمت افزایش نرخ دلار و افزایش نرخ کالاهای اساسی و همچنین تخصیص بیش از اندازه بودجه به ارز ۴۲۰۰ تومانی. بنابراین نتیجه‌بخش بودن این مذاکرات بسیار زمان‌بر خواهد بود که این زمان، هرقدر طولانی‌تر شود، روند مذاکرات پیچیده‌تر خواهد شد.

احیای کامل برجام:

در صورت انجام توافق، ایران می‌تواند روند رو به رشد صادرات نفتی خود را افزایش دهد. طبق آمارهای وزارت نفت، ایران پیش از برجام روزانه حدود ۳میلیون بشکه نفت تولید می‌کرد که از این مقدار حدود ۱.۳میلیون بشکه صادر می‌شد، اما پس از برجام، تولید نفت و میعانات گازی به ۴.۸میلیون بشکه و سهم صادرات به حدود ۳میلیون بشکه رسید. در صورت انجام توافق، دوباره میزان تولید و صادرات می‌تواند به دوره قبل از اعمال تحریم‌ها برسد. همچنین آزادسازی پول‌های بلوکه‌شده، این احتمال را به‌وجود می‌آورد که در کوتاه‌مدت نرخ ارز بر سهام کامودیتی‌محور تاثیر بیشتری بگذارد و فشار بیشتری را به آنها وارد کند. در مجموع، بازگشت به برجام و رفع تحریم‌ها می‌تواند منجر به کاهش نرخ ارز در کوتاه‌مدت شود که در این صورت، اختیار نرخ ارز به‌دست بانک مرکزی می‌افتد و این نهاد می‌تواند آن را در هر سطحی که باب میل دولت باشد، تثبیت کند. باتوجه به سناریوی احیای کامل برجام، احتمالا گروه بانکی نسبت به سایر گروه‌ها وضعیت بهتری داشته باشد، اما گروه‌های ذکرشده، از جمله گروه خودرویی و قطعات و همچنین گروه حمل‌ونقل هم می‌توانند جزو گروه‌های پرچم‌دار بازار سرمایه باشند. در این حالت نیز دست دولت برای مانور روی ارز ۴۲۰۰ تومانی بازتر است تا بتواند باتوجه به مبادلات بانکی و همچنین اتکا به صادرات و ورود نقدینگی، ارز ۴۲۰۰تومانی را حذف کند. تخصیص ۸ میلیارد دلار ارز ۴۲۰۰ تومانی کالاهای اساسی ممکن است این راهکار را بیشتر از قبل محتمل سازد تا با حذف بخشی از این تخصیص، دولت کمی از این کسری بودجه را پوشش دهد.

نتیجه:

شاید در شرایط فعلی، مهم‌ترین هدف تیم مذاکره‌کننده ایرانی در دور جدید گفت‌وگوهای وین، تمرکز بر خواست‌های واقعی اقتصاد ایران باشد و به‌جای مطالبه لغو قوانینی که به‌راحتی با یک فرمان اجرایی قابل بازگشت هستند، سازکار اجرایی کمی و قابل‌لمس را طلب کند.

باتوجه به ۳ سناریوی محتمل در بازار سرمایه می‌توان به این نتیجه رسید که مذاکرات برجامی می‌تواند در کوتاه‌مدت، روند بازار را در جهات مختلف تغییر دهد، اما چیزی که نمی‌توان از آن چشم‌پوشی کرد، نرخ ارز است.

باتوجه به داده‌های قبلی از مذاکرات و نتایج، می‌توان آن را در کوتاه‌مدت نزولی دانست، اما روند صعودی آن در بلندمدت ادامه خواهد داشت.

جهانی شدن در ذات فرهنگ مدرن نهفته است

قربانعلی تنگ‌شیر- مدرس دانشگاه: امروزه رسانه‌ها در زندگی روزمره مردم نفوذ کامل دارند. زندگی معاصر بدون رسانه‌های جدید ارتباطی غیرقابل‌تصور است؛ یعنی تبادل صدا و تصویر. رسانه‌ها همه جا هستند. زندگی شخصی بسیاری از مردم وابسته به رسانه‌ها است. مردم جز در مواقع کار و خواب از رسانه‌ها استفاده می‌کنند؛ چه شهری و روستایی. شیوه‌های زندگی اجتماعی به‌وسیله رسانه‌ها تقویت و تضعیف می‌شود.

رسانه‌های ما انعکاس خود ما هستند. تجربه شخصی با تجربه رسانه‌ها ترکیب می‌شود و ما زندگی فردی خود را تحت تاثیر نفوذ هدایت‌کننده نهادهای قدرتمند بنا می‌کنیم. رسانه‌ها زندگی شخصی و فعالیت‌های عمومی را به یکدیگر پیوند می‌زنند و تاثیرات فرهنگی ارائه می‌دهند. به‌طور کلی فرهنگ رسانه‌ای و طبیعت در قالب یک زمینه روحی و اجتماعی فرد را از تولد تا مرگ احاطه کرده‌اند.

تاثیر رسانه بر فرهنگ مردم همیشه مورد بحث بوده و تاثیرات کلی آن را می‌توان در ملل مختلف به‌خوبی مشاهده کرد، زیرا رسانه‌ها معمولا در به وجود آوردن الگوهای رفتاری بسیار موثر هستند؛ مثل قهرمانان، هنرپیشگان سینما، ورزشکاران و قهرمانان ملی که تاثیرات بسیار مهمی در تغییرات فرهنگی جامعه دارند، توسط قصه‌ها، فیلم‌ها، کتاب‌ها، مجلات، موسیقی و رسانه به‌عنوان یکی از وسایل ابراز عقیده و رشد در یک مسیر متوازن مورد استفاده قرار می‌گیرند؛ یعنی آگاهی بر شناخت ذهنی و آگاهی حسی ذاتی در هر فرد دلالت دارد؛ مثلا یک فیلم یا تئاتر که در افکار و احساسات‌مان تغییر ایجاد می‌کند و در بلندمدت به یک خرده‌فرهنگ تبدیل می‌شوند. رسانه‌های ارتباطی را «صنایع آگاهی‌دهنده» نامیده‌اند، چون کالای ملموس تولید نمی‌کنند، بلکه بیشتر به تولید علائم و نشانه‌هایی می‌پردازند که آگاهی خاصی را در مصرف‌کنندگان پدید می‌آورد.

رسانه‌ها با مراکز حسی انسان برخورد می‌کنند و ما آنها را می‌بینیم یا می‌شنویم تا در نهایت نتیجه آن یک آگاهی خاص باشد. تجربه ما در برابر دیگران طبیعت، و رسانه هویت ما را می‌سازد که با فرهنگ ما باید همخوانی داشته باشد یا آن را تغییر دهد.

در عصر فرارسانه‌ها فاصله از میان رفته است. فرد از طریق پذیرش ارتباط به محیط مرتبط می‌شود. مرد و زن تابع بیان و آگاهی در یک فرهنگ تعیین‌کننده هستند. در ارتباطات انسانی یک واسطه می‌تواند دیده، شنیده، لمس، چشیده یا بوییده شود.

فرارسانه‌ها برای ارتباطات تقویت‌شده توسط فناوری در مقیاس وسیع یا قیاس محدود به کار می‌روند. در عصر فرارسانه آن اطلاعاتی که در گذشته انتشار وسیع‌شان هفته‌ها یا ماه‌ها طول می‌کشید، در همان لحظه انتشار قابل‌دسترس هستند.

تفاوت‌های رسانه‌ای به‌صورت تفاوت‌های بین چشم و گوش بین فرهنگ‌های دیداری و شنیداری، بین جوامع برخوردار از وسایل چاپی و الکترونیکی، بین رمزگذاری واقعیت به صورت خطی و غیرخطی و بین دیگر اختلاف‌های فرهنگی گوناگون بیان می‌شود.

جوامع شفاهی به زمان وابسته هستند و تاکید فراوان بر سنت مذهب و اخلاق دارند و برعکس جوامع متکی به چاپ وابسته به مکان هستند و بر توسعه فرهنگ غیرمذهبی و نظم فنی تاکید می‌کنند، اما رسانه‌های جدید اهمیت حضور فیزیکی افراد را کاهش داده‌اند.

فرهنگ‌های شفاهی و چاپی و الکترونیکی هر یک ویژگی‌های متمایزی دارند که هم‌اکنون ترکیب شده و در عصر فرارسانه تاثیرات عظیمی بر فرهنگ‌ها خواهند داشت.

امروزه فرض بر این است که رسانه‌های بصری دارای نفوذ تاریخی قطعی هستند. فرارسانه‌ها نمی‌توانند از فرهنگ جدا باشند، چراکه محصولات فرهنگی جمعی و عمومی را به سطوح مختلفی از سلیقه‌های عمومی انتقال می‌دهند.

فرهنگ به دو صورت ۱- هنر نخبگان ۲- فرهنگ عامه دیده می‌شود.

فرهنگ عامه به دو صورت فرهنگ جمعی و فرهنگ مردمی دیده می‌شوند. فرهنگ بالا، فرهنگ بالاتر از متوسط، فرهنگ پایین‌تر از متوسط، فرهنگ پایین، فرهنگ شبه‌مردمی موارد مهم فرهنگ جمعی و مردمی هستند. به‌منظور هدایت یک زندگی انفرادی و اجتماعی هماهنگ باید به افزایش آگاهی خوبی رسید؛ به‌دور از اطلاعات تحریف‌شده به‌صورت انسان‌هایی خودآگاه و مختار. در تعیین مسیر زندگی خود کوشا باشیم.

نگاه نو

آش نخورده و دهن سوخته!

مهری اسکندری- روانشناس: مرحوم مادرم نسبت به زمان خودش خیلی جلوتر بود. ۶۰ سال پیش داستان‌هایی را برای من و برادرهایم تعریف می‌کرد که امروزه شاهد زنده‌اش را به‌وضوح می‌بینیم.

گاهی فکر می‌کنم کاش عقلم می‌رسید و همان دوران از مادر می‌خواستم که داستان‌هایش را برایم بنویسد تا امروز بتوانم با استفاده از آنها آینده را پیش‌بینی کنم. با این کار عجب اسم و رسمی برای خودم دست و پا می‌کردم!

بگذریم؛ قصه مادر از این قرار بود:

در زمان‌های قدیم پادشاهی حکومت می‌کرد که ترس از روبه‌رو شدن با مردم داشت و همیشه کنج قصر می‌نشست و وزرای دولتش اخبار را به گوشش می‌رساندند.

در این سرزمین مردی تن‌پرور، عیاش و هوسباز بود که با زور و بلوا به‌پاکردن، از مردم به هر بهانه‌ای پول می‌گرفت، اما باوجود قلدری‌هایش در کوچه و محله، بی‌نهایت از زنش می‌ترسید و حساب می‌برد. مردم هم که از دست او عاجز شده بودند، مدام ترس از زنش را دستاویز تمسخر او قرار می‌دادند.

خلاصه روزی مرد تصمیم گرفت تمسخر آنها را با ترفندی تلافی کند. شروع کرد در شهر پرسه زدن و به هر که می‌رسید، می‌گفت: خبر دارید پادشاه دستور داده از امروز ملت باید ماهانه خراج به دولت پرداخت کنند؟

این خبر دهان به دهان به گوش وزرا رسید و آنها به پادشاه انتقال دادند.

پادشاه هم که از شنیدن این شایعه بدش نیامده بود، گفت: آش نخورده و دهان سوخته؟ از امروز در شهرها جار بزنید که ملت باید خراج پرداخت کنند.

این شایعات روز به روز بیشتر و بیشتر رواج می‌یافت تا جایی که پادشاه دستور داد عامل اصلی شایعات را پیدا کنند و به دربار ببرند.

مرد تن‌پرور همین که خبر را شنید، از ترس مجازات به کنج خانه پناه برد و پنهان شد. از طرفی همسرش که از کارهای او عاجز شده بود، برای خلاص شدن از دست مرد دغل‌باز زورگو، جای او را به ماموران خبر داد و او را کَتبسته نزد پادشاه بردند.

مرد در طول راه از ترس قالب تهی کرده بود و با دیدن پادشاه به غلط کردن افتاد و با گریه و زاری التماس می‌کرد که پادشاه از جانش بگذرد، اما همین که پادشاه چشمش به او افتاد با آغوش باز به استقبالش رفت و او را در آغوش گرفت و به سمت سخنگوی دولت و وزیر اخبار منصوب کرد. از آن زمان دیگر جلسه‌ای برای تصمیم‌گیری علیه ملت تشکیل نمی‌شد. پادشاه امر می‌فرمود، وزیر اخبار شایعه می‌کرد و چند روز بعد فرمان اجرا می‌شد و این رویه در دولت‌های بعدی هم رواج پیدا کرد تا به نسل‌های کنونی رسید...

راهکاری که امروزه برای بالا بردن قیمت‌ها، تورم، جیره‌بندی و هزاران مورد دیگر، شاهدش بوده‌ایم.

مثلا در دولت قبل جناب رئیس‌جمهوری محترم صبح جمعه‌ای کذایی باخبر شدند که نرخ بنزین در مملکت‌شان افزایش یافته و این بار دستور مستقیما بدون مشورت با پادشاه از جانب وزیر اخبار و شایعات به اجرا گذاشته شده است. پندی‌که امروزه از چنین داستان‌هایی می‌توان گرفت این است که خودمان عامل شایعه‌پراکنی نباشیم؛ تا مسئولان محترم هم دچار آش نخورده و دهان سوخته نشوند!

Instegram: Mehri_esk